

Erasmus+

3^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου Κρήτης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

3^ο Γυμνάσιο
Ηρακλείου

Co-funded by
the European Union

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3ο Γυμνάσιο Ηρακλείου Κρήτης • Διαπίστευση Erasmus+

1

INTEGRATING THE ART OF CREATIVE WRITING IN ENGLISH LESSONS

Λυκογιαννάκη Στυλιανή • Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (ΠΕ06)

3
σελ.

2

Ευρωπαίοι συνταξιδιώτες

Αγγελική Μιχαλακέα • Κοινωνιολόγος, MSc Βιοηθικής, MSc Κριτικής Παιδαγωγικής

48
σελ.

3

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ - ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μοσχοβάκη Κυριακή • Φιλολόγος Ειδικής Αγωγής

56
σελ.

4

Εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο μου

Φουντουλάκη Μαρία • Οικιακής Οικονομίας

67
σελ.

5

«Μαθητές εν δράσει»

Σηφάκη Ευαγγελία • Φιλολόγος

82
σελ.

6

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΧΩΡΙΣ ΦΟΒΟ, ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

Κωνσταντάκη Φωτεινή • Πληροφορικής

105
σελ.

7

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Μίλκα Μαρία • Θεολόγος

120
σελ.

8

BULLYING IS NEVER O.K

Τζωρμπατζάκη Μαρία • Γερμανικής Φιλολογίας

127
σελ.

9

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Τουτουδάκης Νικόλαος • Φυσικής Αγωγής

137
σελ.

10

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Ψαθά Αθανασία • Φιλολόγος

144
σελ.

11

Συμπερίληψη στην εκπαίδευση - Το σχολείο: μια ανοιχτή αγκαλιά και για τους πρόσφυγες μαθητές

Γιασεμά Τριανταφύλλου • Φιλολόγος

152
σελ.

12

Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί και για αυτό μοναδικοί.

Μαρία Χριστοφοράκη • Φιλολόγος

163
σελ.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

**ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ 6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ
ΩΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

***INTEGRATING THE ART OF CREATIVE WRITING IN
ENGLISH LESSONS***

Δημιουργός: Λυκογιαννάκη Στυλιανή

Καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα

στις Επιστήμες της Αγωγής

με ειδίκευση στη Δημιουργική Γραφή

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Γνωστικό αντικείμενο:

Αγγλικά

Σύνδεση με ενότητα σχολικού εγχειριδίου:

Υπάρχει σύνδεση με τις παρακάτω θεματικές ενότητες του **Αγγλικού βιβλίου του μαθητή “Think Teen” για προχωρημένους μαθητές Β Γυμνασίου**, το οποίο χρησιμοποιείται στη διδασκαλία Αγγλικών της Γ Γυμνασίου: **Κεφάλαιο 5: The Arts! Writing a biography**, **Κεφάλαιο 6: Writing a haiku**, **Κεφάλαιο 8: A magnificent poem “Ithaka”**. **Από το workbook “Think Teen” για προχωρημένους μαθητές Β Γυμνασίου: Κεφάλαιο 7: A sensory poem.**

(Τα βιβλία των αγγλικών στο γυμνάσιο δεν αντιστοιχούν σε σχολικές τάξεις αλλά σε επίπεδα γλωσσομάθειας A1,A2, B1, B2).

Προφίλ μαθητών:

Μαθητές τρίτης Γυμνασίου, ηλικίας 15 ετών, αγόρια και κορίτσια κυρίως από την Ελλάδα που ζουν σε αστικές περιοχές.

Επίπεδο γλωσσομάθειας:

από B1 - B2

Χρονική διάρκεια:

6 διδακτικές ώρες

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

Οι μαθητές χρειάζεται να έχουν τουλάχιστον B1 επίπεδο γλωσσομάθειας στα Αγγλικά, να είναι εξοικειωμένοι σε ικανοποιητικό βαθμό με την ιστοεξερεύνηση σε ασφαλείς ιστότοπους, να διαθέτουν βασικές ψηφιακές δεξιότητες, όπως γνώσεις λογισμικού επεξεργασίας κειμένου και γνώσεις χειρισμού της εφαρμογής δημιουργίας παρουσιάσεων PowerPoint ή Prezi καθώς και σχετική εμπειρία της χρήσης λογισμικού συνεργατικής δημιουργίας εγγράφων στην πλατφόρμα Google Drive. Επίσης, θα πρέπει να έχουν προηγούμενη εμπειρία στη μάθηση με τη μέθοδο project και στη συνεργατική μάθηση καθώς

και σχετική εξοικείωση με Web 2.0 εργαλεία, όπως mindomo, mindmeister, canva, kahoot. Για τη διδασκαλία χρειάζονται διαδραστικός πίνακας, πρόσβαση στο Διαδίκτυο, σταθεροί ή φορητοί υπολογιστές ή tablet. Οι μαθητές δεν είναι απαραίτητο να διαθέτουν προηγούμενη εμπειρία στη δημιουργική γραφή. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει λάβει τη γονική συγκατάθεση των κηδεμόνων για τη δημοσίευση των εργασιών των μαθητών στην ιστοσελίδα του σχολείου και οπουδήποτε αλλού.

Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Βασικός στόχος του σεναρίου είναι να συνεισφέρει στην ανάπτυξη και εξέλιξη της δημιουργικής και κριτικής σκέψης των μαθητών. Μέσα από τη συμμετοχή στις δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα φύλλα εργασίας οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να εμπνευστούν και να γράψουν πρωτότυπα ποιήματα στα Αγγλικά, να χρησιμοποιούν τα Αγγλικά για να εκφράσουν τα συναισθήματά τους και να μεταφέρουν μηνύματα σχετικά με τη σημασία και την επίδραση των ονείρων και των ιδανικών στη ζωή τους και στις ζωές όλων των ανθρώπων. Επίσης, θα βελτιώσουν το λεξιλόγιό τους στα Αγγλικά και θα αναπτύξουν δεξιότητες γραπτού λόγου μέσα από δραστηριότητες δημιουργικής γραφής, θα δημιουργήσουν μεταφορές, παρομοιώσεις στη γλώσσα στόχο και θα χρησιμοποιήσουν τις λέξεις και με μεταφορικές και συμβολικές έννοιες. Κατά την εκπόνηση της ερευνητικής εργασίας θα διευρύνουν τις γνώσεις τους για σημαντικές προσωπικότητες Ελλήνων με παγκόσμια αναγνώριση, ενώ με αφορμή αποφθέγματα γνωστών Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών, συγγραφέων και φιλοσόφων θα προβληματιστούν, θα αναστοχαστούν, θα εμπνευστούν και θα παρακινηθούν να διαμορφώσουν τη δική τους στάση ζωής και να χαράξουν τη δική τους πορεία ζωής.

2. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές αναμένεται να είναι σε θέση:

(α) σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο

- Να κατανοούν κείμενα (π.χ. ποιήματα, λογοτεχνία) με ικανό εύρος λεξιλογίου σχετικού με θέματα γενικού ενδιαφέροντος, στα οποία μπορεί να γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένες αλλά και αφηρημένες έννοιες.

- Να συνάγουν τη σημασία λέξεων (κυριολεκτική ή μεταφορική) ή ιδιωματικών εκφράσεων με βάση τα άμεσα συμφραζόμενα ή το ευρύτερο κειμενικό πλαίσιο όπου αυτές εμφανίζονται.
- Να εντοπίζουν επιμέρους πληροφορίες και νοήματα σε ένα λογοτεχνικό κείμενο (π.χ. ποίημα), διατυπωμένες ρητά ή υπαινικτικά.
- Να παρουσιάζουν ή να σχολιάζουν ένα ποίημα διατυπώνοντας ή ανταλλάσσοντας απόψεις και αιτιολογώντας τις με κατάλληλα επιχειρήματα.
- Να παρουσιάζουν ένα λογοτεχνικό κείμενο, όπως ένα ποίημα, συνθέτοντας πληροφορίες από διαφορετικές πηγές και αναφέροντας την προσωπική τους εμπειρία, αν έχουν.
- Να χρησιμοποιούν λογοτεχνικό λόγο στη γλώσσα στόχο για να εκφράσουν ιδέες, συναισθήματα και να μεταδώσουν μηνύματα πάνω σε ένα ορισμένο θέμα.
- Να κάνουν αντιπαραβολή του περιεχομένου διαφορετικών πηγών και να επιλέγουν αυτό που θεωρούν κατάλληλο και αξιόπιστο.
- Να διατυπώνουν και να εξηγούν με συντομία την άποψή τους ή να ανταλλάσσουν απόψεις για θέματα που τους ενδιαφέρουν (π.χ. για το περιεχόμενο μίας ιστοσελίδας, για το περιεχόμενο ενός ποιήματος).
- Να συνθέτουν ή να συνοψίζουν πληροφορίες από ποικίλες πηγές (όπως μία ενημερωτική ιστοσελίδα) συντάσσοντας ένα νέο, ορθά δομημένο, συνεκτικό κείμενο.
- Να περιγράφουν εμπειρίες, συναισθήματα, να εκφράζουν απόψεις παράγοντας σύντομα, πρωτότυπα λογοτεχνικά κείμενα.
- Να παράγουν πρωτότυπα λογοτεχνικά κείμενα (π.χ. ποιήματα) χρησιμοποιώντας ικανό εύρος λεξιλογίου σχετικού με θέματα κοινού ενδιαφέροντος.
- Να περιγράφουν γεγονότα για τη ζωή και το έργο καλλιτεχνών και λογοτεχνών συνθέτοντας πληροφορίες από διαφορετικές πηγές.
- Να περιγράφουν εμπειρίες και να μεταδίδουν μηνύματα μέσα από τη λογοτεχνία, την ποίηση.
- Να εκφράζουν τις ιδέες και τις απόψεις τους.
- Να συντάσσουν παρουσίαση που συνδυάζει κείμενο και εικόνα σχετικά με ορισμένες σημαντικές προσωπικότητες προκειμένου να τη δημοσιοποιήσουν σε ιστοσελίδα.

(β) σε σχέση με τη χρήση της τεχνολογίας

- Να κάνουν έρευνα στο διαδίκτυο, εντοπίζοντας το κατάλληλο υλικό.
- Να πλοηγούνται σε ιστότοπους και να κατανοούν τη δομή και το περιεχόμενο τους.
- Να χρησιμοποιούν τις μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο με συγκεκριμένη στόχευση.
- Να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ως μέσο έρευνας και ως περιβάλλον εργασίας.
- Να κάνουν χρήση ψηφιακών εργαλείων συνεργατικής μορφής,, π.χ λογισμικού επεξεργασίας κειμένου για να αποτυπώσουν μία ακολουθία γεγονότων από τη ζωή ενός δημόσιου προσώπου.
- Να δημιουργούν με ψηφιακά εργαλεία την επιμέλεια ενός ηλεκτρονικού περιοδικού.
- Να δημιουργούν και να χρησιμοποιούν λογισμικό παρουσίασης για να ενημερώσουν για τη ζωή, το έργο και τα επιτεύγματα σημαντικών Ελλήνων με διεθνή καταξίωση.
- Να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες και τις γνώσεις τους στα λογισμικά παρουσίασης και επεξεργασίας κειμένου.
- Να αναπτύξουν βασικές ψηφιακές δεξιότητες (Internet skills), που απαιτούνται κατά τη χρήση του Διαδικτύου, κατά την πλοήγηση σε ενημερωτική ιστοσελίδα για την αναζήτηση και την αξιοποίηση πληροφοριών πάνω σε μία συγκεκριμένη προσωπικότητα.
- Να διεξάγουν έρευνα στο Διαδίκτυο για να υλοποιήσουν μία ερευνητική εργασία και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της έρευνας τους στο κοινό.
- Να προσθέτουν απλά σχόλια σε αναρτήσεις ιστολογίου.
- Να συντάσσουν βιογραφίες και πρωτότυπα λογοτεχνικά κείμενα (ποιήματα) που εκφράζουν τις σκέψεις και τις ιδέες τους για να αναρτηθούν στο σχολικό ιστότοπο.

(γ) σε σχέση με τη μαθησιακή διαδικασία και τις γνώσεις για τον κόσμο

- Να αναπτύξουν κριτική και δημιουργική σκέψη.
- Να αναπτύξουν ομαδικές δεξιότητες και δεξιότητες συνεργατικής μάθησης.
- Να αναπτύξουν αυτόνομη και διερευνητική μάθηση.
- Να ενισχύσουν την ικανότητα τους να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να δημιουργούν λογοτεχνικά κείμενα και ειδικότερα ποιήματα στη γλώσσα στόχο.
- Να διαμορφώσουν και να ανταλλάξουν απόψεις για τα όνειρα και τα ιδανικά που διέπουν και καθορίζουν την καθημερινή μας ζωή.
- Να εμπνευστούν από ποιήματα στη γλώσσα στόχο για να δημιουργήσουν τα δικά τους πρωτότυπα λογοτεχνικά κείμενα στην Αγγλική γλώσσα.

- Να χρησιμοποιήσουν λεξιλόγιο με λογοτεχνική χροιά στη γλώσσα στόχο για να εκφράσουν τις ιδέες, τις εμπειρίες και τα συναισθήματα τους.

3. Αναλυτική περιγραφή

1^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Ερευνητική εργασία: Γράφοντας βιογραφίες σημαντικών Ελλήνων. Project work: Writing biographies of important Greek people.

Διάρκεια: 25 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Ερευνητική εργασία. (Project-based learning). Ιστοεξερεύνηση και δημιουργία παρουσιάσεων.

Οργάνωση τάξης: Εργασία σε ομάδες.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός.

Ρόλος του μαθητή: Οι μαθητές λειτουργούν ως συμμετοχοί και αναλυτές κειμένου.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός δίνει σε κάθε μαθητή φύλλο εργασίας σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου με οδηγίες και τους ζητάει να εργαστούν σε 6 ομάδες των 4 ατόμων για να εκπονήσουν ερευνητική εργασία με θέμα: **“Significant Greek personalities from Crete”**, για σημαντικές προσωπικότητες του τόπου τους (π.χ. Καζαντζάκης, Θεοτοκόπουλος κ.α.). Μπορούν να επιλέξουν να κάνουν έρευνα για έναν γνωστό Έλληνα καλλιτέχνη, συγγραφέα, ποιητή, ζωγράφο, τραγουδιστή, πολιτικό, αθλητή ή επιστήμονα με διεθνή αναγνώριση που έχει γεννηθεί στην Κρήτη και να δημιουργήσουν μία παρουσίαση. Επίσης, δίνει την εναλλακτική δυνατότητα στους μαθητές να επιλέξουν να γράψουν σε συνεργατικό λογισμικό επεξεργασίας κειμένου μία βιογραφία ενός σημαντικού Έλληνα καλλιτέχνη (π.χ. συγγραφέα, ποιητή κ.τ.λ.) με καταγωγή από την Κρήτη, στην οποία θα αναφέρουν όλα τα σημαντικά γεγονότα της ζωής και της δουλειάς του. Οι βιογραφίες θα δημοσιευτούν στο ηλεκτρονικό λογοτεχνικό περιοδικό που θα ετοιμάσουν οι μαθητές στο πλαίσιο του διδακτικού σεναρίου και οι παρουσιάσεις θα δημοσιευτούν στην ιστοσελίδα του σχολείου. Στο τέλος ενημερώνει

τους μαθητές ότι στις εργασίες τους χρειάζεται να αναφέρουν τη σχετική βιβλιογραφία / δικτυογραφία και ότι μόνο στην περίπτωση που δεν επαρκεί ο χρόνος για την έρευνα, το project μπορεί να ολοκληρωθεί στο σπίτι μέχρι το επόμενο μάθημα.

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές καλούνται να συνεργαστούν σε ομάδες, να ακολουθήσουν τις οδηγίες του φύλλου εργασίας, να κάνουν έρευνα στο διαδίκτυο και να υλοποιήσουν το project που τους έχει ανατεθεί. Οι μαθητές αφού περιηγηθούν στο διαδίκτυο με τη μηχανή αναζήτησης Google και επιλέξουν τις πληροφορίες που θεωρούν πιο πλήρεις, αξιόπιστες και τεκμηριωμένες τις επεξεργάζονται σε λογισμικό παρουσίασης ή σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Ψηφιακό λογισμικό παρουσιάσεων PowerPoint ή Prezi, πλατφόρμα δημιουργίας συνεργατικών εγγράφων (Google Docs), λογισμικό επεξεργασίας κειμένου.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές συγκρίνουν και αντιπαραβάλλουν πληροφορίες από διάφορες αξιόπιστες πηγές καλλιεργώντας πλήθος γραμματισμών όπως γλωσσικός, οπτικός και ψηφιακός καθώς επεξεργάζονται ποικίλα πολυτροπικά κείμενα που εντοπίζουν στο Διαδίκτυο. Τα ψηφιακά μέσα λειτουργούν ως μέσα έρευνας και πληροφορίας, ως περιβάλλοντα εργασίας, αλλά και ως μέσα πρακτικής γραμματισμού. Οι μαθητές συνεργάζονται σε ομάδες για να συνθέσουν τα βιογραφικά στοιχεία γνωστών Ελλήνων με καταγωγή από την Κρήτη από διάφορες διαδικτυακές πηγές, τις οποίες μελετούν και επεξεργάζονται, αναζητώντας σημαντικά γεγονότα, δράσεις ή αποφθέγματα για τη στάση ζωής που ακολούθησαν. Δημιουργούν παρουσιάσεις για να προβάλλουν τη ζωή και το έργο του καθενός. Οι μαθητές μέσα από την έρευνα που θα διεξάγουν θα ανακαλύψουν σημαντικές πληροφορίες και λεπτομέρειες, που ενδεχομένως δε γνώριζαν, για τη ζωή, το έργο και την εξέλιξη διάσημων Ελλήνων που έχουν γεννηθεί στην Κρήτη, τους οποίους θα μπορούσαν να έχουν ως πρότυπα.

2^η Δραστηριότητα: Ερευνητική εργασία: Παρουσιάζοντας βιογραφίες σημαντικών Ελλήνων. Project work: Presenting biographies of important Greek people.

Διάρκεια: 20 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Προβολή παρουσιάσεων στην ολομέλεια και ανατροφοδότηση.

Οργάνωση τάξης: Εργασία στην ολομέλεια.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός.

Ρόλος του μαθητή: Οι μαθητές λειτουργούν ως συμμετοχοί και αναλυτές κειμένου.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τις ομάδες των μαθητών να παρουσιάσουν στην ολομέλεια της τάξης τα στοιχεία για τις βιογραφίες που έχουν συλλέξει και τους ενημερώνει ότι εάν δεν επαρκεί ο χρόνος οι παρουσιάσεις από τις ομάδες θα συνεχιστούν και θα ολοκληρωθούν στο επόμενο μάθημα (σε αυτή την περίπτωση ο εκπαιδευτικός συνίσταται να αφιερώσει τα δεκαπέντε πρώτα λεπτά της δεύτερης διδακτικής ώρας για την παρουσίαση των υπόλοιπων εργασιών των μαθητών στην ολομέλεια και να υλοποιήσει τη δραστηριότητα της δεύτερης διδακτικής ώρας σε τριάντα λεπτά αντί για σαρανταπέντε λεπτά). Ο εκπαιδευτικός συντονίζει τις παρουσιάσεις των ομάδων και ενθαρρύνει τους μαθητές να εστιάσουν στις δράσεις, το έργο και τη στάση ζωής των γνωστών, σημαντικών Ελλήνων οι οποίοι γεννήθηκαν στην Κρήτη και απέκτησαν διεθνή αναγνώριση.

Ενέργειες μαθητή:

Οι ομάδες των μαθητών καλούνται να παρουσιάσουν στην ολομέλεια τις εργασίες που έχουν ετοιμάσει. Αφού κάθε ομάδα παρουσιάζει συνοπτικά στην ολομέλεια της τάξης τη δική της ψηφιακή παρουσίαση ακολουθεί ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές τους και τον καθηγητή.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Ψηφιακό λογισμικό παρουσιάσεων PowerPoint ή Prezi, λογισμικό επεξεργασίας κειμένου.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές παρουσιάζουν τις βιογραφικές αναφορές γνωστών Ελλήνων τις οποίες δημιούργησαν στην προηγούμενη δραστηριότητα και παίρνουν μέρος στη συζήτηση, ανατροφοδότηση καταθέτοντας τις δικές τους απόψεις, προάγοντας την κριτική σκέψη και εντοπίζοντας σημαντικά γεγονότα, δράσεις ή αποφθέγματα για τη στάση ζωής που ακολούθησαν. Μαθαίνοντας τις πληροφορίες για τη ζωή, το έργο και την εξέλιξη διάσημων Ελλήνων με καταγωγή από τον τόπο τους θα συνειδητοποιήσουν τους λόγους που κατάφεραν να ξεχωρίσουν, να διακριθούν και να λάβουν παγκόσμια αναγνώριση και θα αντιληφθούν τη συνεισφορά και την επιρροή τους στον κόσμο.

2^η Διδακτική ώρα**Δραστηριότητα: Όλοι έχουμε δικαίωμα στο όνειρο. Everyone's right to dream.**

Διάρκεια: 45 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Καταιγισμός ιδεών, εννοιολογικοί χάρτες και συζήτηση, αναστοχασμός στην ολομέλεια.

Οργάνωση τάξης: Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός.

Ρόλος του μαθητή: Οι μαθητές λειτουργούν ως συμμετέτοχοι και αναλυτές κειμένου.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός εισάγει το εξής θέμα συζήτησης στην ολομέλεια: τα δικαιώματα των παιδιών στον 21ο αιώνα στην Ελλάδα και διεθνώς και καλεί τους μαθητές να καταθέσουν τις απόψεις τους αλλά και να σχολιάσουν τις απόψεις των συμμαθητών τους στην αγγλική γλώσσα. Ζητάει από τους μαθητές μέσω φύλλου εργασίας να δημιουργήσουν εννοιολογικούς χάρτες με την ψηφιακή εφαρμογή **mindomo** ή **mindmeister** με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα των παιδιών και δίνει χρόνο στους μαθητές για να παρουσιάσουν τις ιδέες τους και να ανταλλάξουν απόψεις σε ομάδες σχετικά με τις ανάγκες των νέων εστιάζοντας στο δικαίωμα που έχουν όλοι οι νέοι στο όνειρο. Αφού οι ομάδες

δημιουργήσουν και νέους εννοιολογικούς χάρτες για τα όνειρα και τα ιδανικά που έχουν τα παιδιά και οι νέοι σήμερα συζητούν στην ολομέλεια για το ρόλο που έχουν τα όνειρα και τα ιδανικά στη ζωή των ανθρώπων. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές την παρακάτω ακροστιχίδα η οποία είναι δημοσιευμένη στο blog: <https://blogs.sch.gr/slykogiann/>, με κενά τα πρώτα γράμματα των αρχικών λέξεων κάθε σειράς, και τους ζητάει να εντοπίσουν τη φράση που σχηματίζεται με τα αρχικά των λέξεων που λείπουν. Μετά ζητάει από κάθε μαθητή να ολοκληρώσει την πρόταση “*I have a dream to...*”, γράφοντας ένα σύντομο σχόλιο για ανάρτηση στο ιστολόγιο που έχει δημοσιευτεί η ακροστιχίδα και να μοιραστεί ένα όνειρο που θέλει με την ολομέλεια της τάξης.

I walk along a path where dreams no longer blossom

Happiness keeps drifting away

And I wonder why

Victory hardly ever prevails

Escaping from failure becomes a recurring dream

A lifetime ago I set my dreams free but they keep returning to me

Daydreaming becomes my favourite kind of dreaming as years go by

Reminding me of what might have been if...

Emerging from the shadow of your ephemeral youth

Always a dreamer - always a drifter

My heart and my soul never give up dreaming beyond the horizon...

Stella Lykogiannaki

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές σε ομάδες σχηματίζουν ψηφιακούς εννοιολογικούς χάρτες, μοιράζονται τις σκέψεις τους και ανταλλάσσουν απόψεις και στο τέλος μία ακροστιχίδα τους εισάγει στο θέμα στο οποίο θα εστιάσουν και θα εμβαθύνουν στα επόμενα μαθήματα. Επίσης, συμμετέχουν στη σχετική συζήτηση στην ολομέλεια για ανατροφοδότηση και αναστοχασμό.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Λογισμικά δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών: mindomo, mindmeister, blog: <https://blogs.sch.gr/slykogiann/>

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές εξοικειώνονται με το θεματικό αντικείμενο μέσα από διαλογική κριτική συζήτηση και εξασκούνται στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου. Οι μαθητές συνειδητοποιούν τη σπουδαιότητα που έχουν τα όνειρα για τους νέους και κατ' επέκταση για τη ζωή κάθε ανθρώπου γενικότερα μέσα από τη διαδικασία δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών και μία ακροστιχίδα. Επίσης, καθώς μοιράζονται τα δικά τους όνειρα οι μαθητές στην ολομέλεια θα αντιληφθούν κοινά σημεία με τα όνειρα των συμμαθητών τους, αλλά και ενδεχόμενες διαφορετικές οπτικές.

3^η Διδακτική ώρα

Δραστηριότητα: Τροφή για σκέψη: Αποφθέγματα για τα όνειρα. Food for thought: Famous quotes about dreams.

Διάρκεια: 45 λεπτά.

Είδος δραστηριότητας: Παρουσίαση αποφθεγμάτων με θέμα τα όνειρα και συζήτηση αναστοχασμός.

Οργάνωση τάξης: Εργασία σε ομάδες, στην ολομέλεια και ατομικά.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός.

Ρόλος του μαθητή: Οι μαθητές λειτουργούν ως συμμετοχοί και αναλυτές κειμένου.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός προβάλλει ένα σύντομο βίντεο διάρκειας περίπου τριών λεπτών με αποφθέγματα για τα όνειρα στο **YouTube**, διαθέσιμο στο σύνδεσμο: https://www.youtube.com/watch?time_continue=14&v=8mVbWRaFGHo&feature=emb_logo Μετά ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές να σχολιάσουν τα αποφθέγματα από το βίντεο καθώς και άλλα τα οποία αναφέρονται στα όνειρα/ιδανικά όπως: *“Our truest life is*

when we are in dreams awake”, Henry David Thoreau. *“Your vision will become clear only when you look into your heart. Who looks outside, dreams. Who looks inside, awakens”*, Carl Jung. *“Man cannot discover new oceans unless he has the courage to lose sight of the shore”*, Andre Gide, τα οποία μπορούν να δοθούν στους μαθητές είτε γραμμένα στο σχετικό φύλλο εργασίας, είτε να είναι προσβάσιμα για τους μαθητές μέσω του συνδέσμου: <https://view.genial.ly/5ebfc39e8e243b0d5a3309ad/presentation-dreams-ideals-and-aspirations-in-life>. Επιπλέον, τους δίνει χρόνο να περιηγηθούν στον διαδικτυο σε ομάδες χρησιμοποιώντας τη μηχανή αναζήτησης Google, για να βρουν και να μοιραστούν με τους συμμαθητές τους και άλλα διάσημα αποφθέγματα στα Αγγλικά σχετικά με τη σημασία της εκπλήρωσης των ονείρων και της επίδρασης τους στη ζωή κάθε ανθρώπου και να επιλέξουν τα τρία που τους έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση, εξηγώντας το λόγο που τα ξεχωρίζουν καθώς και να σκεφτούν τη δική τους αποφθεγματική φράση για το ρόλο που έχουν τα όνειρα στις ζωές μας.

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές με αφορμή ένα οπτικοακουστικό ερέθισμα και επιπρόσθετο επιλεγμένο υλικό που τους δίνει ο εκπαιδευτικός σε φύλλο εργασίας καλούνται αρχικά σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων και μετά στην ολομέλεια, να ανταλλάξουν απόψεις, να μοιραστούν συναισθήματα, να σχολιάσουν αποφθέγματα και να εμβαθύνουν στη συζήτηση για τον καθοριστικό ρόλο που μπορεί να έχουν τα όνειρα και τα ιδανικά στις ζωές των ανθρώπων.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: YouTube, genially, λογισμικό επεξεργασίας κειμένου.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές μέσα από τη συνεργασία σε ομάδες καλούνται να σχολιάσουν τις απόψεις που έχουν εκφραστεί σε γνωστά αποφθέγματα για το ρόλο που έχουν τα ιδανικά και τα όνειρα στις ζωές των ανθρώπων. Οι μαθητές θα είναι σε θέση μέσα από τη συζήτηση να εμβαθύνουν πάνω στο θέμα των ιδανικών σε σχέση με τη ζωή. Τα επιλεγμένα αποφθέγματα θα τους προβληματίσουν και θα οδηγήσουν σε πιο ουσιαστική σκέψη και συζήτηση κατά τη διάρκεια του μαθήματος και ενδεχομένως ορισμένα από αυτά να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για τις δραστηριότητες δημιουργικής γραφής στις οποίες θα συμμετέχουν στα επόμενα μαθήματα.

4^η Διδακτική ώρα

Δραστηριότητα: Δημιουργική γραφή. Creative writing.

Διάρκεια: 45 λεπτά.

Είδος δραστηριότητας: Γράψιμο σε ημερολόγιο, ανάγνωση και επεξεργασία ποιημάτων.

Οργάνωση τάξης: Εργασία ατομικά και σε дуάδες.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός.

Ρόλος του μαθητή: Οι μαθητές λειτουργούν ως συμμετοχοί, χρήστες και αναλυτές κειμένου.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές μέσω φύλλου εργασίας σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου να απαντήσουν ατομικά στην εξής ερώτηση γράφοντας τις σκέψεις τους σε μία παράγραφο για το ημερολόγιο τους:

“You can create a dream and give it to someone. What dream do you create and whom do you give it to?”

Αφού τελειώσουν οι μαθητές ανταλλάσσουν τα κείμενα τους με το διπλανό τους για να τα διαβάσουν. Κατόπιν, όσοι μαθητές επιθυμούν μπορούν να διαβάσουν την παράγραφο που έχουν γράψει στην ολομέλεια της τάξης.

Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός προβάλλει στον διαδραστικό πίνακα το παρακάτω ποίημα και ζητάει από τους μαθητές να εντοπίσουν τη λέξη που λείπει σε πέντε σημεία (είναι σε έντονα μαύρα γράμματα) στα κενά των στίχων και στον τίτλο και κατόπιν να συνεργαστούν σε дуάδες για να παραφράσουν είτε τη μία μόνο είτε και τις δύο στροφές αλλάζοντας τους στίχους όπως θέλουν, αλλά διατηρώντας τη λέξη που συμπλήρωσαν στα κενά.

Dreams

Hold fast to **dreams**
For if **dreams** die
Life is a broken-winged bird
That cannot fly.

Hold fast to **dreams**
For when **dreams** go
Life is a barren field
Frozen with snow.

Langston Hughes (1902-1967)

Επίσης, ο εκπαιδευτικός προβάλλει στον διαδραστικό πίνακα το παρακάτω ποίημα χωρίς τον τίτλο και μέσω φύλλου εργασίας ζητάει από τους μαθητές να συνεργαστούν σε δυάδες για να το επεξεργαστούν με τον εξής τρόπο: α) να συμπληρώσουν τη λέξη που λείπει από τους τελευταίους στίχους, β) να προτείνουν έναν κατάλληλο τίτλο για το ποίημα και γ) να παραφράσουν, να αλλάξουν τους τελευταίους τρεις στίχους του ποιήματος.

The Cloths of Heaven

Had I the heaven's embroidered cloths,
Enwrought with golden and silver light,
The blue and the dim and the dark cloths
Of night and light and the half-light;
I would spread the cloths under your feet:
But I, being poor, have only my **dreams**;
I have spread my **dreams** under your feet;
Tread softly because you tread on my **dreams**.

William Butler Yeats (1865-1939)

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές χρησιμοποιούν τη γλώσσα στόχο για να γράψουν μία παράγραφο πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα και στη συνέχεια συνεργάζονται για να επεξεργαστούν τα ποιήματα που τους αναθέτει ο εκπαιδευτικός σύμφωνα με τις οδηγίες του φύλλου εργασίας.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν την ικανότητα παραγωγής γραπτού λόγου στη γλώσσα στόχο. Επίσης, θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν, να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν νοήματα και μηνύματα στίχων, να αντιληφθούν τη μεταφορική χρήση της Αγγλικής γλώσσας και ποιητικά σχήματα λόγου και να επεξεργαστούν σύντομα λογοτεχνικά κείμενα στην ξένη γλώσσα που μαθαίνουν, ώστε να εξοικειωθούν και με τη λογοτεχνική γραφή στη γλώσσα στόχο.

5^η Διδακτική ώρα

**Δραστηριότητα: Δημιουργική γραφή - Ποιητική Συλλογή: Έχω ένα όνειρο.
Creative Writing - Poetry collection: I have a dream.**

Διάρκεια: 45 λεπτά.

Είδος δραστηριότητας: Ελεύθερη, συνειρμική γραφή. Δημιουργία πρωτότυπων ποιημάτων από τους μαθητές.

Οργάνωση τάξης: Εργασία ατομικά, σε дуάδες και ομαδικά.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός.

Ρόλος του μαθητή: Οι μαθητές λειτουργούν ως συμμετοχοί και αναλυτές κειμένου.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές μέσω φύλλου εργασίας σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου να σκεφτούν και να καταγράψουν ατομικά ιδέες, σκέψεις και συνειρμούς για το

θέμα των ονείρων και τη σημασία τους στη ζωή των ανθρώπων. Μέσα σε 5 λεπτά μπορούν να γράψουν ατομικά όλες τις σχετικές λέξεις και φράσεις που θα έρθουν αυθόρμητα στο μυαλό τους. Μόλις τελειώσουν την καταγραφή μπορούν να ανταλλάξουν απόψεις με το διπλανό τους. Στη συνέχεια, τους δίνει χρόνο για να χρησιμοποιήσουν όσο το δυνατόν περισσότερες από τις λέξεις που έχουν γράψει για να δημιουργήσουν τα δικά τους ποιήματα στα Αγγλικά με θέμα τα όνειρα των νέων, είτε μόνοι τους είτε σε συνεργασία με το διπλανό τους. Σε αυτό το στάδιο ο εκπαιδευτικός μπορεί να τους προτείνει να δημιουργήσουν ποιήματα όσης έκτασης θέλουν ή σύντομα ποιήματα με μία μόνο στροφή, με τρεις έως έξι στίχους και ακροστιχίδες με τις λέξεις DREAM(S) και IDEAL(S). Ακόμη μπορεί να συμμετέχει ενεργά και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός στη δημιουργική διαδικασία για να ενθαρρύνει τους μαθητές να σκεφτούν δημιουργικά και να δώσει στους μαθητές ορισμένα δικά του παραδείγματα στίχων, όπως αυτά τα τρία που υπάρχουν παρακάτω. Επίσης, οι μαθητές θα μπορούσαν αν θέλουν και να συνεχίσουν τα παραδείγματα των στίχων που δίνονται με δικές τους ιδέες προσθέτοντας άλλη μία στροφή. Ακόμη, ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τους μαθητές ότι όσοι θέλουν μπορούν να διαβάσουν τα ποιήματα τους στην ολομέλεια και ότι τα ποιήματα τους, εφόσον το επιθυμούν, θα συμπεριληφθούν στην ποιητική συλλογή *"I have a dream"* στο ηλεκτρονικό λογοτεχνικό σχολικό περιοδικό, το οποίο θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Dreams

Soft whispers of heaven

emerging from the rainbow

they touch our soul

Dreams

Ideal destinations of tomorrow

embracing today

reaching up the sky

Dreams

Juvenile dreams

trapped in seashells

concealed in the golden sand

like a velvet touch on the shore

Stella Lykogiannaki

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές ένα συννεφόλεξο ισχυρών λέξεων και ζητάει από τους μαθητές σε ομάδες μέσω φύλλου εργασίας σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου να χρησιμοποιήσουν όσες από αυτές επιλέξουν ή και τα παράγωγα τους για να γράψουν δικά τους ποιήματα με θέμα τα όνειρα, το ρόλο τους στις ζωές των ανθρώπων και κυρίως την επίδραση των ονείρων στους νέους. Προβάλλει στο διαδραστικό πίνακα, λέξεις με ποιητική χροιά όπως για παράδειγμα: *dream, horizon, nostalgia, melancholy, utopia* κ.τ.λ. Πολλές από τις προτεινόμενες λέξεις σκόπιμα προέρχονται από τα ελληνικά. Ακόμη, ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τους μαθητές ότι όσοι θέλουν μπορούν να διαβάσουν τα ποιήματα τους στην ολομέλεια και ότι τα ποιήματα τους, εφόσον το επιθυμούν, θα συμπεριληφθούν στην ποιητική συλλογή *"I have a dream"* στο ηλεκτρονικό λογοτεχνικό σχολικό περιοδικό, το οποίο θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές καταγράφουν αυθόρμητα τις ιδέες τους πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα χωρίς να τους απασχολούν τυχόν γραμματικά λάθη ή η ακρίβεια στην έκφραση και στη συνέχεια έχοντας καθοδήγηση από τον καθηγητή τους δημιουργούν τα δικά τους πρωτότυπα ποιήματα απευθείας στην Αγγλική γλώσσα αξιοποιώντας δικές τους σκέψεις και ιδέες.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές μέσα από την αυθόρμητη διαδικασία της συνειρμικής γραφής θα αναπτύξουν μία ροή δικών τους ιδεών και ταυτόχρονα θα βελτιώσουν την ευφράδεια τους στη γλώσσα στόχο και την ικανότητα παραγωγής γραπτού λόγου αβίαστα χωρίς να ανησυχούν μήπως κάνουν εκφραστικά λάθη. Οι μαθητές μέσα από τη συμμετοχή σε δραστηριότητες δημιουργικής γραφής μπορούν να κάνουν συνειρμούς, να μεταφέρουν μηνύματα σχετικά με τα όνειρα και τη σημασία τους και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους απευθείας στην ξένη γλώσσα που μαθαίνουν καθώς και να χρησιμοποιούν αφηρημένες ή μεταφορικές έννοιες στη γλώσσα στόχο. Η ανάθεση μίας εργασίας με δημιουργικό και επικοινωνιακό στόχο, κεντρίζει το ενδιαφέρον των μαθητών και ενεργοποιεί τους μηχανισμούς συμμετοχής και ομαδικότητας, ενισχύει την πρωτοβουλία, την έμπνευση, την πρωτοτυπία, το συνεργατικό πνεύμα και επιτυγχάνει τη μάθηση μέσα από μία δημιουργική διαδικασία.

6^η Διδακτική ώρα

**Δραστηριότητα: Επιμέλεια και εικονογράφηση λογοτεχνικού περιοδικού.
Editing and illustrating a literary magazine.**

Διάρκεια: 40 λεπτά.

Είδος δραστηριότητας: Σχεδιασμός εξώφυλλου και οπισθόφυλλου, εικονογράφηση λογοτεχνικού περιοδικού, κουίζ γνώσεων.

Οργάνωση τάξης: Εργασία σε ομάδες και σε дуάδες.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός διαμεσολαβητικός

Ρόλος του μαθητή: Οι μαθητές λειτουργούν ως συμμετοχοί κειμένου.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τους μαθητές ότι θα εργαστούν σε 6 ομάδες των 4 ατόμων. Ζητάει από τους μαθητές μέσω φύλλου εργασίας να δημιουργήσουν ένα ψηφιακό εξώφυλλο και οπισθόφυλλο για το ηλεκτρονικό λογοτεχνικό περιοδικό που θα περιλαμβάνει

την ποιητική συλλογή των μαθητών χρησιμοποιώντας το ψηφιακό εργαλείο www.canva.com. Επίσης, μπορούν να κάνουν την εικονογράφηση του λογοτεχνικού περιοδικού δημιουργώντας τις δικές τους ψηφιακές ή χειρόγραφες ζωγραφιές ή επιλέγοντας τις δικές τους φωτογραφίες για να συνοδεύσουν τα ποιήματά τους. Στο τέλος χρειάζεται να αποφασίσουν ποιος θα είναι ο τίτλος του περιοδικού τους. Ο εκπαιδευτικός ολοκληρώνει το μάθημα με ένα κουίζ γνώσεων που έχει ετοιμάσει στην εφαρμογή **kahoot** <https://create.kahoot.it/share/ancient-greek-philosophers-quotes/b2a140da-4342-42b3-903b-dd5b77945f0a> το οποίο περιλαμβάνει αποφθέγματα και γνωμικά αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων, καλλιτεχνών, συγγραφέων τα οποία αντανακλούν και συνοψίζουν τη στάση τους για τη ζωή και τις απόψεις τους για τον κόσμο, όπως:

1. Socrates said "I know one thing, that I know..." α) everything, **b) nothing**
2. Plato said "..... is the pursuit of the whole." **a) love**, b) progress
3. Heraclitus said "A man's character is his" **a) fate**, b) past

Ενέργειες μαθητή: Οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν ένα ψηφιακό εξώφυλλο και οπισθόφυλλο για το ηλεκτρονικό λογοτεχνικό περιοδικό το οποίο θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου χρησιμοποιώντας το ψηφιακό εργαλείο www.canva.com και στη συνέχεια να κάνουν την εικονογράφηση του εμπλουτίζοντας τα ποιήματα που έχουν γράψει με δικές τους ζωγραφιές, σκίτσα ή φωτογραφίες. Οι μαθητές συνεργάζονται σε δυάδες και απαντούν στο ενημερωτικό κουίζ γνώσεων στην εφαρμογή kahoot.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Ψηφιακό εργαλείο canva, λογισμικό παρουσίασης kahoot.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές θα συμμετέχουν στην καλλιτεχνική επιμέλεια του ηλεκτρονικού λογοτεχνικού περιοδικού με τα ποιήματά τους και στη συνέχεια με παιγνιώδη τρόπο απαντώντας σε ένα κουίζ με αποφθέγματα θα ενημερωθούν και θα προβληματιστούν για τη φιλοσοφία και τη στάση ζωής των αρχαίων Ελλήνων.

Σημείωση: Τα τελευταία πέντε με δέκα λεπτά παρέχεται ανατροφοδότηση από τους μαθητές για το σύνολο των δραστηριοτήτων του διδακτικού σεναρίου. Το ερωτηματολόγιο

αξιολόγησης που υπάρχει στο παράρτημα προτείνεται να συμπληρωθεί ηλεκτρονικά από τους μαθητές και να υποβληθεί σε φόρμα του google.

4. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Το σενάριο ασχολείται με το σχολιασμό διάσημων αποφθεγμάτων, τη μελέτη και τη δημιουργία λογοτεχνικών κειμένων και συγκεκριμένα ποιημάτων και μπορεί να υλοποιείται με αφορμή τον εορτασμό της ποίησης κατά το μήνα Απρίλιο. Αποτελείται από έξι διαδοχικές φάσεις οι οποίες συνδέονται θεματικά. Οι προτεινόμενες δραστηριότητες στοχεύουν στην ενίσχυση της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, της ουσιαστικής συζήτησης, αναστοχασμού και βαθύτερου προβληματισμού, της αυτενέργειας, της συνεργασίας, της αποτελεσματικής επικοινωνίας, της έκφρασης απόψεων και της ανταλλαγής ιδεών. Δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να εξασκήσουν τα Αγγλικά τους και ταυτόχρονα να αναπτύξουν πολλαπλούς γραμματισμούς, να μαθαίνουν πως να μαθαίνουν και την ίδια στιγμή ενισχύουν το ενδιαφέρον τους για έρευνα και εκπόνηση ερευνητικών εργασιών. Η πρόσβαση στο Internet και η περιήγηση σε αξιόπιστες ηλεκτρονικές πηγές ιστοσελίδων αποτελούν χρήσιμα μέσα για την αποτελεσματική επίτευξη των μαθησιακών στόχων και τη συνολική αξιοποίηση του μοντέλου των τεσσάρων πόρων.

Οι δραστηριότητες που προτείνονται έχουν σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν συνδυαστικά στο σύνολο τους, δηλαδή σε διαδοχικά μαθήματα Αγγλικών, αλλά και μεμονωμένα κατ' επιλογή του διδάσκοντα λαμβάνοντας υπόψη το προφίλ των μαθητών του. Επιπλέον, το διδακτικό σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί στη δια ζώσης διδασκαλία αλλά οι διδακτικές δραστηριότητες, με τις απαραίτητες προσαρμογές όπου χρειάζεται, μπορούν να υλοποιηθούν από τους μαθητές και στην εξ αποστάσεως διδασκαλία μέσω διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας πχ. e-me ή e-class. Κατά την υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου οι μαθητές ασχολούνται με βιογραφική αναζήτηση που αφορά γνωστούς Έλληνες συγγραφείς, καλλιτέχνες, ποιητές με καταγωγή από την Κρήτη δημιουργώντας σχετικές παρουσιάσεις. Επίσης, οι μαθητές εξερευνώντας την Αγγλική γλώσσα μέσα από τη λογοτεχνία και συγκεκριμένα την ποίηση, θα συνειδητοποιήσουν ότι η ποίηση δε χρειάζεται να είναι πολύπλοκη ή δυσνόητη ακόμα και σε μία ξένη γλώσσα που μαθαίνουν, αφού θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν, να κατανοήσουν ποιήματα και να

δημιουργήσουν και οι ίδιοι δικά τους ποιήματα στη γλώσσα στόχο. Τα ποιήματα τους μπορούν να παρουσιαστούν εκτός από την ολομέλεια της τάξης και στην ολομέλεια του σχολείου και κατόπιν η ποιητική συλλογή των μαθητών να δημοσιευτεί στο λογοτεχνικό περιοδικό που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Για οικονομία χρόνου είναι χρήσιμο ο διαχωρισμός σε ομάδες να έχει γίνει μετά από κατάλληλη διερεύνηση του προφίλ κάθε μαθητή σε κάποιο προηγούμενο μάθημα. Πιο συγκεκριμένα εφόσον προβλέπεται το σενάριο να εφαρμοστεί σε μαθητές με προηγούμενη εμπειρία στη μέθοδο project, ο εκπαιδευτικός μπορεί να τους έχει χωρίσει σε σταθερές ομάδες εργασίας κατά το πρώτο τρίμηνο της σχολικής χρονιάς με κριτήρια που ανταποκρίνονται στο προφίλ της ομάδας στόχου που σκοπεύει να εφαρμόσει το σενάριο. Επειδή η αφιέρωση μίας διδακτικής ώρας για την ερευνητική εργασία ενδέχεται να μην επαρκεί, η ολοκλήρωση της μπορεί να ανατεθεί ως εργασία για το σπίτι εντός προθεσμίας που ορίζει ο διδάσκων και η παρουσίαση των εργασιών από τους μαθητές καλό είναι να προβλεφθεί να ενσωματωθεί σε μία επόμενη διδακτική ώρα ώστε να υπάρχει χρόνος και για ανατροφοδότηση. Επισημαίνεται ότι τα φύλλα εργασίας που συνίσταται να διαμοιράζονται σε ηλεκτρονική μορφή στους μαθητές γράφουν τις οδηγίες των δραστηριοτήτων μόνο στα Αγγλικά.

Κατά την υλοποίηση του σεναρίου οι μαθητές παράγουν γραπτό ποιητικό λόγο στην ξένη γλώσσα που μαθαίνουν με πρωτότυπο, καινοτόμο και δημιουργικό τρόπο, αφού εμπλέκονται ενεργητικά στην προσπάθεια σύνθεσης ποιημάτων απευθείας στην Αγγλική γλώσσα στο πλαίσιο δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής. Στο διδακτικό σενάριο, ως μέσο έκφρασης της δημιουργικότητας χρησιμοποιήθηκε μία ποικιλία δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής, η οποία αποτελεί μία σύγχρονη εκπαιδευτική μέθοδο που συνεισφέρει στην εξοικείωση των μαθητών με το λόγο, στη δημιουργική τους έκφραση και στη μέγιστη αξιοποίηση των δημιουργικών ικανοτήτων τους. Επίσης, το σενάριο αξιοποιεί και εφαρμόζει και την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, τη διερευνητική μέθοδο project και τη βιωματική μάθηση και βασίζεται στην ενεργητική συμμετοχή των μαθητών σε δημιουργικές δραστηριότητες που τους δίνουν τη δυνατότητα να αλληλοεπιδρούν, να προβληματιστούν πάνω σε διαφορετικές αξίες και οπτικές, να εμπνευστούν από τον ποιητικό λόγο και να δημιουργήσουν οι ίδιοι πρωτότυπο υλικό στη γλώσσα στόχο, το οποίο να εκφράζει τις δικές τους ιδέες, απόψεις και στάσεις ζωής και να αντανakλά τα συναισθήματα και τις εντυπώσεις τους. Οι μαθητές με

καθοδήγηση και παροχή κατάλληλων ερεθισμάτων από τον διδάσκοντα ενθαρρύνονται να αξιοποιήσουν την επινοητικότητα, την εφευρετικότητα και τη φαντασία τους, ώστε να γίνουν δημιουργοί ποιητικού λόγου στην Αγγλική γλώσσα. Ο καθηγητής συντονίζει και εμπυχώνει τους μαθητές ενισχύοντας την δημιουργικότητα, την πρωτοβουλία, την ελεύθερη έκφραση των μαθητών και την αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Μέσω της αξιοποίησης δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής οι μαθητές μαθαίνουν βιωματικά να παράγουν ποιητικό λόγο εξερευνώντας τις δυνατότητες τους στη λογοτεχνική συγγραφή και εμβαθύνουν σε προσωπικές σκέψεις, στάσεις, αξίες και ιδανικά.

Τέλος, οι δραστηριότητες του σεναρίου μπορούν να υλοποιηθούν και στο πλαίσιο εφαρμογής Ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus, να απευθύνονται δηλαδή όχι μόνο σε Έλληνες μαθητές, αλλά και σε μαθητές άλλων Ευρωπαϊκών σχολείων με τους οποίους συνεργάζονται. Καλό είναι να εφαρμοστεί η εναλλακτική αξιολόγηση (alternative assessment) των μαθητών που υλοποιούν τις δραστηριότητες και συγκεκριμένα να γίνει αξιολόγηση μέσα από rubrics, portfolios, checklists, writing journals. Συνοψίζοντας, οι επιλεγμένες ψηφιακές εφαρμογές που αξιοποιούνται στο σενάριο διδασκαλίας της Αγγλικής συνεισφέρουν με καινοτόμο, πρωτότυπο και δημιουργικό τρόπο στη μαθησιακή διαδικασία, αφού κάνουν το μάθημα πιο διαδραστικό και βιωματικό, συμβάλλουν στην ενίσχυση όχι μόνο του ψηφιακού αλλά και πολλαπλών γραμματισμών (οπτικού, πληροφοριακού, κριτικού, γλωσσικού και επικοινωνιακού) και αυξάνουν το ενδιαφέρον, την ανταπόκριση, τη συμμετοχή των μαθητών, διευκολύνουν την επικοινωνία στη γλώσσα στόχο και παρέχουν κίνητρα μάθησης σε παιδιά με διαφορετικό στυλ μάθησης.

5. Προτάσεις και διαφορετικές εκδοχές του σεναρίου

Προτείνεται η αξιοποίηση του σεναρίου και σε μαθητές με επίπεδο γλωσσομάθειας Γ1 ή και Γ2 καθώς και η εφαρμογή του σεναρίου όχι μόνο σε μαθητές τρίτης γυμνασίου αλλά και σε μαθητές όλων των τάξεων του Λυκείου χωρίς να είναι απαραίτητο να έχουν προηγούμενη εμπειρία στη δημιουργική γραφή. Επίσης, το σενάριο μπορεί να υλοποιηθεί κατά τον Απρίλιο, επειδή ο Απρίλιος είναι ο μήνας που είναι αφιερωμένος στην ποίηση και έχει καθιερωθεί να γιορτάζεται η ποίηση αυτό το μήνα.

Οι προτεινόμενες δραστηριότητες κάθε διδακτικής ώρας έχουν δημιουργηθεί με τρόπο ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν στο σύνολο τους σε έξι διαδοχικά μαθήματα, αλλά και μεμονωμένα, δηλαδή υπάρχει δυνατότητα επιλογής για εφαρμογή στην τάξη μίας οποιασδήποτε διδακτικής παρέμβασης. Σε περίπτωση που δεν επαρκεί ο χρόνος για την ολοκλήρωση της ερευνητικής εργασίας (project) κατά τη διάρκεια μίας διδακτικής παρέμβασης, μπορεί να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να συνεχίσουν και να ολοκληρώσουν την υλοποίηση στο σπίτι και να ορίζεται μία προθεσμία παράδοσης των εργασιών τους. Επίσης, σε αυτή την περίπτωση προτείνεται να αφιερωθεί μία επόμενη διδακτική ώρα για την παρουσίαση των project από τις ομάδες των μαθητών στην ολομέλεια της τάξης και για ανατροφοδότηση. Προτείνεται επίσης οι δυάδες και οι ομάδες των μαθητών που θα συνεργαστούν να είναι “mixed ability groups”. Ακόμη, επειδή ορισμένα από τα εργαλεία για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών επιτρέπουν τη δωρεάν χρήση μόνο για περιορισμένο διάστημα ή αριθμό χαρτών ή μπορεί να απαιτούν εγγραφή με συνδρομή, προτείνεται η χρήση εναλλακτικών ψηφιακών εφαρμογών με δωρεάν εγγραφή για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών από τους μαθητές.

Σε κάθε διδακτική ώρα ο εκπαιδευτικός μοιράζει φύλλα εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή στους μαθητές. Συνίσταται για κάθε διδακτική ώρα οι μαθητές να έχουν δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης των φύλλων εργασίας σε σταθερό ή φορητό υπολογιστή, ώστε να μην χρειάζεται ο διαμοιρασμός τους σε έντυπη μορφή. Τα φύλλα εργασίας είναι χρήσιμο να δίνονται σε ηλεκτρονική μορφή και οι μαθητές να εφαρμόζουν τις δραστηριότητες με τη χρήση σταθερού ή φορητού υπολογιστή ή έστω tablet, αλλά στις περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η χρήση υπολογιστή μπορούν να δοθούν ορισμένα από αυτά και σε έντυπη μορφή ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας κάθε φορά. Το διδακτικό σενάριο μπορεί να απευθύνεται όχι μόνο σε Έλληνες μαθητές, αλλά και σε μαθητές άλλων εθνικοτήτων που διδάσκονται την Αγγλική γλώσσα.

Το προτεινόμενο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης / ανατροφοδότησης το οποίο επισυνάπτεται στο παράρτημα είναι προαιρετικό, ενδεικτικό και είναι αρκετά δομημένο. Υπάρχουν και άλλοι δημιουργικοί τρόποι για να ληφθεί επιπρόσθετη ανατροφοδότηση από τους μαθητές. Για παράδειγμα, μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να μιλήσουν προφορικά ή να γράψουν σε μία παράγραφο μία καταχώρηση ημερολογίου σχετικά με τη μαθησιακή τους εμπειρία ή να δημιουργήσουν ένα προϊόν της δικής τους προτίμησης (όπως μία ζωγραφιά, ένα σκίτσο,

ένα τραγούδι, ένα συννεφόλεξο κ.λπ.) για να μεταφέρουν την εμπειρία που αποκόμισαν. Επίσης, ο καθηγητής ο οποίος εφαρμόζει το διδακτικό σενάριο χρειάζεται να αποφασίσει αν η ανατροφοδότηση από τους μαθητές θα γίνει επώνυμα ή ανώνυμα σύμφωνα με την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής της αξιολόγησης, το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μπορεί να συμπληρωθεί από τους μαθητές και σε έντυπη μορφή. Εάν δεν επαρκεί ο χρόνος για να γίνει η αξιολόγηση στο τέλος της έκτης διδακτικής ώρας, μπορεί να γίνει στο αμέσως επόμενο μάθημα. Ακόμη, ο καθηγητής χρειάζεται να λάβει γονική συγκατάθεση για τη δημοσίευση των εργασιών των μαθητών.

6. Βιβλιογραφία

Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ξένες γλώσσες στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο. ΦΕΚ Β' 2871/9-9-2016.

Brophy, K. (1998). *Creativity: Psychoanalysis, surrealism and creative writing*. Carlton South, Vic.: Melbourne University Press.

Collie, J., & Slater, S. (1987). *Literature in the language classroom: A resource book of ideas and activities*. Cambridge: Cambridge University Press.

Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. (2001). Council of Europe. (Eds.) Cambridge: Cambridge University Press. Retrieved from http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre1_en.asp

Doubtfire, D. (1983). *Creative writing*. Sevenoaks, Great Britain: Hodder and Stoughton.

Frazer, M. (2010). *Digital storytelling guide for educators*. Eugene, Oregon: International Society for Technology in Education.

Lipman, M. (2003). *Thinking in education*. New York: Cambridge University Press.

Mills, P. (2006). *The Routledge creative writing coursebook*. New York: Routledge.

Παραρτήματα

Ακολουθούν τα παραρτήματα του σεναρίου.

Παράρτημα 1: Έξι φύλλα εργασίας για τους μαθητές για κάθε διδακτική ώρα.

Παράρτημα 2: Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης διδακτικού σεναρίου από τους μαθητές.

WORKSHEET 1, ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

PROJECT WORK: WRITING BIOGRAPHIES OF IMPORTANT GREEK PEOPLE

Work in six groups of four to carry out the following project work:

Browse the web looking for biographical facts about the life, work and ideas of important personalities that come from Crete. For example, you can carry out research and prepare a presentation about **Kazantzakis, Elytis, Kornaros, Theotokopoulos, Xylouris and Venizelos**.

Record your findings from reliable online sources in order to **create a presentation** of their life, work and ideas using PowerPoint or Prezi. Also, do not forget to mention your sources. Your completed works will be presented by each team in class and the presentations will be uploaded on the school website.

Alternatively, you can **write a biography** in a word document you will create on Google Drive about a well-known person that has origins from Crete. Select the information you consider to be more complete, reliable and well documented and record it on a Google Docs document. Write life events and work achievements in chronological order and use linking words to connect your ideas. The biography will be included in the literary e-magazine that will be published on the school website.

Συνεργαστείτε σε έξι ομάδες των τεσσάρων ατόμων για να κάνετε έρευνα και να δημιουργήσετε μία παρουσίαση με πληροφορίες για σημαντικές προσωπικότητες του τόπου σας. Αναζητήστε πληροφορίες στο Διαδίκτυο για να γράψετε την εργασία σας την οποία θα παρουσιάσετε στην τάξη χρησιμοποιώντας λογισμικό παρουσίασης. Μπορείτε να επιλέξετε να κάνετε έρευνα για έναν γνωστό Έλληνα καλλιτέχνη, συγγραφέα, ποιητή, ζωγράφο, τραγουδιστή, πολιτικό, αθλητή ή επιστήμονα με διεθνή αναγνώριση που έχει γεννηθεί στην Κρήτη.

Εναλλακτικά μπορείτε να γράψετε σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου μία βιογραφία ενός σημαντικού Έλληνα καλλιτέχνη (π.χ. συγγραφέα ή ποιητή) με καταγωγή από την Κρήτη, στην οποία θα αναφέρετε όλα τα σημαντικά γεγονότα της ζωής και του έργου του. Η βιογραφία θα συμπεριληφθεί στο ηλεκτρονικό λογοτεχνικό περιοδικό του

σχολείου. Να περιγράψετε τα γεγονότα με χρονολογική σειρά και να χρησιμοποιήσετε κατάλληλες συνδετικές λέξεις για να έχουν συνοχή οι παράγραφοι στη βιογραφία σας. Η παρουσίαση που θα δημιουργήσετε ή η βιογραφία που θα γράψετε θα παρουσιαστεί στην ολομέλεια της τάξης και θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου. Μπορείτε να έχετε υπόψη σας τα παρακάτω και να συμπεριλάβετε πληροφορίες για τα ακόλουθα θέματα στο project που θα υλοποιήσετε:

PROJECT WORK: SIGNIFICANT GREEK PERSONALITIES FROM CRETE

- **Write a presentation in PowerPoint or Prezi or a biography in a word document about an important, well-known Greek person that comes from Crete.**
- **You can include the following information in your project and add any more information that will be interesting for the public to know:**

- + *Birth*
- + *Childhood*
- + *Family life*
- + *Educational background, studies*
- + *Main character qualities*
- + *Travelling*
- + *Life events, obstacles, risks*
- + *Highlights of their lives, major achievements*
- + *Career, goals and work accomplishments*
- + *Quotes that reflect their life philosophy and viewpoints, aspects of life*
- + *Awards and distinctions*
- + *Impact on the world, contribution to the society*
- + *Death*

Useful writing tips

- *Use suitable past tenses*
- *Write life events and work achievements in chronological order*
- *Use linking words to connect your ideas in the biography*

WORKSHEET 2, ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

EVERYONE'S RIGHT TO DREAM

- Work in groups of four to create digital **concept maps** about children's human rights using the web 2.0 tools **mindomo** or **mindmeister** and discuss about your ideas in groups regarding the needs and aspirations of young people with focus on their right to dream.
- Then, create new digital **concept maps** with **mindomo** or **mindmeister** digital tool about dreams and aspirations of children and young people and exchange your opinions in class with particular emphasis on the role of dreams and ideals in the lives of people.
- Συνεργαστείτε σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων για να δημιουργήσετε εννοιολογικούς χάρτες με την ψηφιακή εφαρμογή **mindomo** ή **mindmeister** με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα των παιδιών και συζητήστε τις ιδέες σας μεταξύ σας σχετικά με τις ανάγκες των νέων, εστιάζοντας στο δικαίωμα που έχουν όλοι οι νέοι στο όνειρο.
- Στη συνέχεια δημιουργήστε νέους εννοιολογικούς χάρτες με την ψηφιακή εφαρμογή **mindomo** ή **mindmeister** για τα όνειρα και τα ιδανικά που έχουν τα παιδιά και οι νέοι σήμερα και ανταλλάξτε απόψεις στην ολομέλεια της τάξης για το ρόλο που έχουν τα όνειρα και τα ιδανικά στη ζωή των ανθρώπων.

Fill in the missing letters to form the missing phrase of the acrostic below and visit the blog: <https://blogs.sch.gr/slykogiann/> where it is published to confirm your answer. Then, finish the sentence that begins with the missing phrase of the acrostic with your own idea, in the space provided, to be published as a comment in the blog.

Συμπληρώστε τη φράση που σχηματίζεται με τα αρχικά των λέξεων που λείπουν από την ακροστιχίδα και επισκεφτείτε το ιστολόγιο: <https://blogs.sch.gr/slykogiann/> για να επιβεβαιώσετε την απάντησή σας. Μετά ολοκληρώστε την πρόταση που ξεκινάει με τη φράση που λείπει από την ακροστιχίδα με μία δική σας ιδέα για να δημοσιευτεί ως σχόλιο στο ιστολόγιο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

... walk along a path where dreams no longer blossom

... ppiness keeps drifting away

...nd I wonder why

...ictory hardly ever prevails

...scaping from failure becomes a recurring dream

... lifetime ago I set my dreams free but they keep returning to me

...aydreaming becomes my favourite kind of dreaming as years go by

...eminding me of what might have been if...

...merging from the shadow of your ephemeral youth

...lways a dreamer - always a drifter

...y heart and my soul never give up dreaming beyond the horizon...

Stella Lykogiannaki

WORKSHEET 3, ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

FOOD FOR THOUGHT: FAMOUS QUOTES ABOUT DREAMS

- Watch a brief video on YouTube available at the link:
https://www.youtube.com/watch?time_continue=14&v=8mVbWRaFGho&feature=emb_logo.
- Then, read more quotes available at the link:
<https://view.genial.ly/5ebfc39e8e243b0d5a3309ad/presentation-dreams-ideals-and-aspirations-in-life> about the importance and the role of dreams in our lives and in groups of four feel free to express your views and ideas on the topic. You are also free to comment on the quotes in groups.
- In addition, browse the web using Google search engine, in order to find and share with your classmates more famous quotes in English about the significance of having aspirations, fulfilling dreams and their impact on human life.
- Finally, choose three quotes you like the most and explain why to the rest of the class. In addition, you can suggest and share with your classmates your own quote that reflects your view on the topic.
- Παρακολουθήστε ένα βίντεο στο Youtube διαθέσιμο στον σύνδεσμο:
https://www.youtube.com/watch?time_continue=14&v=8mVbWRaFGho&feature=emb_logo.
- Στη συνέχεια, αφού διαβάσετε και τα αποφθέγματα διαθέσιμα στο σύνδεσμο:
<https://view.genial.ly/5ebfc39e8e243b0d5a3309ad/presentation-dreams-ideals-and-aspirations-in-life> σχετικά με τη σημασία και το ρόλο των ονείρων στη ζωή μας σε ομάδες τεσσάρων ατόμων, να εκφράσετε τις απόψεις και τις ιδέες σας σχετικά με το θέμα. Μπορείτε επίσης να σχολιάσετε τα αποφθέγματα στις ομάδες.
- Επιπλέον, περιηγηθείτε στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας τη μηχανή αναζήτησης Google, για να βρείτε και να μοιραστείτε με τους συμμαθητές σας και άλλα διάσημα αποφθέγματα στα Αγγλικά σχετικά με τη σημασία της εκπλήρωσης των ονείρων και της επίδρασης τους στη ζωή κάθε ανθρώπου.
- Τέλος, να διαλέξετε τρία αποφθέγματα που σας αρέσουν περισσότερο και να εξηγήσετε γιατί τα επιλέξατε στην ολομέλεια της τάξης. Επίσης, μπορείτε να

προτείνετε και να μοιραστείτε με τους συμμαθητές σας το δικό σας απόφθεγμα που αντικατοπτρίζει την άποψη σας για το θέμα.

- + The essential things in life are seen not with the eyes, but with the heart. **Antoine de Saint-Exupery**
- + Be a rainbow in someone else's cloud. **Maya Angelou**
- + What lies behind us and what lies before us are tiny matters compared to what lies within us. **Ralph Waldo Emerson**
- + I will love the light for it shows me the way, yet I will endure the darkness for it shows me the stars. **Og Mandino**
- + Our truest life is when we are in dreams awake. **Henry David Thoreau**
- + Do not lose hold of your dreams or aspirations. For if you do, you may still exist but you have ceased to live. **Henry David Thoreau**
- + Your vision will become clear only when you look into your heart. Who looks outside, dreams. Who looks inside, awakens. **Carl Jung**
- + A dreamer is one who can only find his way by moonlight, and his punishment is that he sees the dawn before the rest of the world. **Oscar Wilde**
- + Yesterday is but today's memory, tomorrow is today's dream. **Khalil Gibran**
- + Man cannot discover new oceans unless he has the courage to lose sight of the shore. **Andre Gide**

In the space provided, you can write your favourite quotes and your own quote/motto about dreams, ideals and their role in our lives.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σημείωση: Συνίσταται να δοθεί ο παραπάνω πίνακας με τα δέκα αποφθέγματα στο φύλλο εργασίας μόνο αν δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης των μαθητών στο σύνδεσμο που είναι αναρτημένα στο Διαδίκτυο.

WORKSHEET 4, ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4

CREATIVE WRITING

Write an entry for your journal to develop your thoughts in a word document about the following topic:

Απαντήστε στην εξής ερώτηση σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου γράφοντας τις σκέψεις σας σε μία παράγραφο για το ημερολόγιο σας:

“You can create a dream and give it to someone. What dream do you create and whom do you give it to?”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Exchange your paragraphs with a classmate and read them. If you want, you can read your answer to the rest of the class when you finish.

Ανταλλάξτε τις παραγράφους σας με το διπλανό σας και διαβάστε τις. Όσοι μαθητές επιθυμούν μπορούν να διαβάσουν την παράγραφο που έχουν γράψει στην ολομέλεια της τάξης.

Read the following poem and fill in the missing word in the lines and the missing title. Then, work in pairs to paraphrase either one or both stanzas by changing the words in the lines, but do not change the word you filled in the gaps.

Διαβάστε το παρακάτω ποίημα και εντοπίστε τη λέξη που λείπει στα κενά των στίχων και τον τίτλο του ποιήματος και κατόπιν συνεργαστείτε σε δυάδες για να παραφράσετε είτε τη μία μόνο είτε και τις δύο στροφές αλλάζοντας τους στίχους, αλλά διατηρώντας τη λέξη που συμπληρώσατε στα κενά.

TITLE:

Hold fast to

For if die

Life is a broken-winged bird

That cannot fly.

Hold fast to

For when go

Life is a barren field

Frozen with snow.

Langston Hughes (1902-1967)

A few words about the poet: **Langston Hughes** was a poet, novelist, fiction writer, and playwright. Langston Hughes is known for his insightful, colorful portrayals of black life in America from the twenties through the sixties and was important in shaping the artistic contributions of the Harlem Renaissance.

Read the following poem and work in pairs to:

a) Fill in the missing word from the last verses

b) Suggest a suitable title for the poem

c) Paraphrase and change the last three lines of the poem

Συνεργαστείτε σε δυάδες για να επεξεργαστείτε το παρακάτω ποίημα:

α) Συμπληρώστε τη λέξη που λείπει από τους τελευταίους στίχους

β) Προτείνετε έναν κατάλληλο τίτλο για το ποίημα

γ) Να παραφράσετε και να αλλάξετε τους τελευταίους τρεις στίχους του ποιήματος.

TITLE:

Had I the heaven's embroidered cloths,
Enwrought with golden and silver light,
The blue and the dim and the dark cloths
Of night and light and the half-light;
I would spread the cloths under your feet:
But I, being poor, have only my;
I have spread my under your feet;
Tread softly because you tread on my

William Butler Yeats (1865-1939)

A few words about the poet: **William Butler Yeats** is widely considered one of the greatest poets of the English language. He received the 1923 Nobel Prize for Literature. His work was greatly influenced by the heritage and politics of Ireland.

WORKSHEET 5, ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5**CREATIVE WRITING - POETRY COLLECTION: "HAVE A DREAM"**

- Within 5 minutes, write in a word document all the relevant words and phrases that come to your mind spontaneously on the topic of dreams and their importance in people's lives. Once you have finished, you can exchange your views with your partner.
 - Then, use as many of the words you have written as you can to create your own poems in English either on your own or in collaboration with your partner about the dreams of young people.
 - You can create poems of any length, short poems with a single stanza, poems with three to six verses and acrostic poems with the words DREAM(S) and IDEAL(S), like the examples I have written below.
 - If you want, you can continue the following poems with your own ideas by adding another stanza. In addition, those of you who wish can read your poems to the rest of the class once you have completed them.
 - If you want, your poems will be included in the poetry collection of the online literary magazine, which will be published on the school website.
-
- Μέσα σε 5 λεπτά να γράψετε σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου όλες τις σχετικές λέξεις και φράσεις που θα έρθουν αυθόρμητα στο μυαλό σας για το θέμα των ονείρων και τη σημασία τους στη ζωή των ανθρώπων. Μόλις τελειώσετε την καταγραφή μπορείτε να ανταλλάξετε απόψεις με το διπλανό σας.
 - Στη συνέχεια, να χρησιμοποιήσετε όσο το δυνατόν περισσότερες από τις λέξεις που έχετε γράψει για να δημιουργήσετε τα δικά σας ποιήματα στα Αγγλικά με θέμα τα όνειρα των νέων είτε μόνοι σας είτε σε συνεργασία με το διπλανό σας.
 - Μπορείτε να δημιουργήσετε ποιήματα όσης έκτασης θέλετε, σύντομα ποιήματα με μία μόνο στροφή, ποιήματα με τρεις έως έξι στίχους και ακροστιχίδες με τις λέξεις DREAM(S) και IDEAL(S), όπως τα παρακάτω παραδείγματα που έχω γράψει.
 - Αν θέλετε μπορείτε να συνεχίσετε τα παραδείγματα στίχων που δίνονται παρακάτω με δικές σας ιδέες προσθέτοντας άλλη μία στροφή. Επίσης, όσοι επιθυμείτε μπορείτε να διαβάσετε τα ποιήματα σας στην ολομέλεια μόλις τα ολοκληρώσετε.

- Εάν θέλετε τα ποιήματα σας θα συμπεριληφθούν στην ποιητική συλλογή του ηλεκτρονικού λογοτεχνικού περιοδικού του σχολείου που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Dreams

Soft whispers of heaven

emerging from the rainbow

they touch our soul

Dreams

Ideal destinations of tomorrow

embracing today

reaching up the sky

Dreams

Juvenile dreams

trapped in seashells

concealed in the golden sand

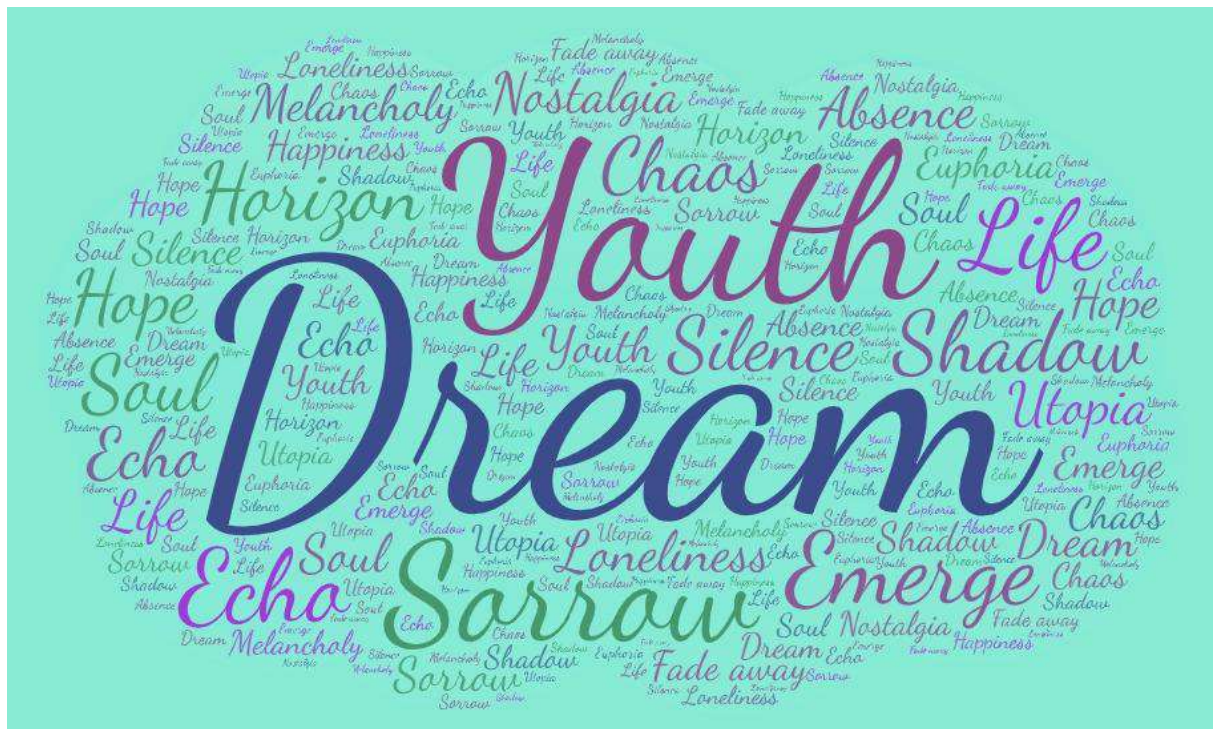
like a velvet touch on the shore

Stella Lykogiannaki

Use as many of the following words in the wordcloud below as you want or their derivatives to write in a word document either individually or in groups with other students your own poems regarding dreams and their role in our lives and in particular their impact on young people. If you want, the poems you will create will be included in

the poetry collection of the literary e-magazine that will be published on the school website.

Χρησιμοποιήστε όσες από τις παρακάτω λέξεις επιλέξετε ή τα παράγωγά τους και σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου να γράψετε ατομικά ή σε συνεργασία με συμμαθητές σας δικά σας ποιήματα με θέμα τα όνειρα, το ρόλο τους στις ζωές των ανθρώπων και κυρίως την επίδραση των ονείρων στους νέους. Εφόσον το επιθυμείτε τα ποιήματα σας θα συμπεριληφθούν στην ποιητική συλλογή του ηλεκτρονικού λογοτεχνικού περιοδικού του σχολείου, το οποίο θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

WORKSHEET 6, ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 6

EDITING AND ILLUSTRATING A LITERARY MAGAZINE

- In six groups of four, you need to create a digital front cover and back cover for the electronic literary magazine that will include the collection of your poems *"I have a dream"*, using the digital tool www.canva.com.
 - You can also illustrate the literary magazine by creating your own digital or handwritten painting or choosing a photo to accompany the poem you have written.
 - Then, decide in plenary what the title of the e-magazine will be.
-
- Σε έξι ομάδες των τεσσάρων ατόμων να δημιουργήσετε ένα ψηφιακό εξώφυλλο και οπισθόφυλλο για το ηλεκτρονικό λογοτεχνικό περιοδικό που θα περιλαμβάνει τη συλλογή των ποιημάτων σας χρησιμοποιώντας το ψηφιακό εργαλείο www.canva.com.
 - Επίσης, μπορείτε να κάνετε την εικονογράφηση του λογοτεχνικού περιοδικού δημιουργώντας μία δική σας ψηφιακή ή χειρόγραφη ζωγραφιά ή επιλέγοντας μία φωτογραφία για να συνοδεύσει το ποίημα που έχετε γράψει.
 - Να αποφασίσετε στην ολομέλεια ποιος θα είναι ο τίτλος του περιοδικού σας.

Follow the instructions below to answer in pairs a knowledge quiz in **kahoot** digital application, which includes quotes and opinions of ancient Greek philosophers, artists, playwrights that reflect and summarize their views about life and the world.

Ακολουθείστε τις παρακάτω οδηγίες για να απαντήσετε σε δυάδες σε ένα κουίζ γνώσεων στην εφαρμογή **kahoot**, το οποίο περιλαμβάνει αποφθέγματα και γνωμικά αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων, καλλιτεχνών, συγγραφέων τα οποία αντανακλούν και συνοψίζουν τις απόψεις τους για τη ζωή και τον κόσμο.

- Go to <https://kahoot.it/>
- Write the game pin (the pin is provided by the teacher) on the computer or tablet.
- Press enter.

- Write your nickname.
 - Press OK go.
 - Read each question on the smartboard and choose the symbol that corresponds to the correct answer on your computer or tablet.
-
- Μεταβείτε στη διεύθυνση <https://kahoot.it/>
 - Γράψτε τον κωδικό που παρέχεται από τον καθηγητή στον υπολογιστή ή το tablet.
 - Πατήστε Enter.
 - Γράψτε το ψευδώνυμο σας.
 - Πατήστε OK.
 - Διαβάστε κάθε ερώτηση στο διαδραστικό πίνακα και επιλέξτε το σύμβολο που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση στον υπολογιστή ή το tablet σας.

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΑΓΓΛΙΚΩΝ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΥ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Παρακαλούμε να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο παρέχοντας ανατροφοδότηση (ανώνυμα ή επώνυμα αποφασίζει ο καθηγητής σε κάθε περίπτωση εφαρμογής του σεναρίου) για το διδακτικό σενάριο που πραγματοποιήθηκε στο μάθημα των Αγγλικών.

Σχολείο:

Φύλο:

Ηλικία:

Τμήμα:

Μάθημα: Αγγλικά

Επιλέξτε επίπεδο Αγγλικών: A2, B1, B2, Γ1

Αξιολογήστε με άριστα το 5 και απαντήστε στις ερωτήσεις:

Να επιλέξετε τις καινοτομίες που εφαρμόστηκαν στην εκπαιδευτική διαδικασία (είναι δυνατή η πολλαπλή επιλογή):

Χρήση Νέων Τεχνολογιών, οπτικοακουστικών μέσων, πολυμέσων, λογισμικών (New technologies, Internet, audiovisual aids, multimedia, word documents).

Χρήση ψηφιακών διαδικτυακών εργαλείων web 2.0 (digital web 2.0 tools: YouTube, blog, google drive docs, kahoot, canva, PowerPoint, Prezi).

Χρήση εννοιολογικών/νοητικών χαρτών (Mind maps/concept maps, e.g. mindomo, mindmeister).

Συνεργατική μάθηση (collaborative learning).

Ερευνητική εργασία (project-based learning).

Βιωματική μάθηση (learning by doing, experiential learning).

Κριτική ή δημιουργική σκέψη (Critical or creative thinking).

Οι καινοτομίες που εφαρμόστηκαν με βοήθησαν να μάθω και να αναπτύξω τις δεξιότητες μου.

A) συμφωνώ

B) διαφωνώ

Ποιες δραστηριότητες σου άρεσαν περισσότερο και γιατί;

.....

.....

.....

Θα ήθελα να ενσωματώνονται περισσότερο τέτοιες εκπαιδευτικές καινοτομίες και ψηφιακές εφαρμογές στη διδασκαλία των μαθημάτων.

Ναι, πολύ συχνά

Ναι, αρκετές φορές

Σπάνια

Καθόλου

Η διδασκαλία με αυτό τον καινοτόμο τρόπο ικανοποίησε τις ατομικές μου ανάγκες και με βοήθησε να πετύχω τους μαθησιακούς μου στόχους.

5 – πάρα πολύ

4- πολύ

3-αρκετά

2-λίγο

1-καθόλου

Υπήρξε καλή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ του εκπαιδευτικού και των μαθητών κατά τη διδασκαλία.

5 – πάρα πολύ

4- πολύ

3-αρκετά

2-λίγο

1-καθόλου

Υπήρξε **καλή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των μαθητών** κατά τη διδασκαλία.

5 – πάρα πολύ

4- πολύ

3-αρκετά

2-λίγο

1-καθόλου

Κατά τη συμμετοχή μου στο μάθημα είχα την ευκαιρία να **αναπτύξω την κριτική μου ικανότητα**.

5 – πάρα πολύ

4- πολύ

3-αρκετά

2-λίγο

1-καθόλου

Προτιμώ **να μαθαίνω μόνο με τον παραδοσιακό τρόπο** διδασκαλίας.

ναι, πολύ συχνά

ναι, αρκετές φορές

σπάνια

καθόλου

Η **χρήση του τεχνολογικού εξοπλισμού του σχολείου στη διδασκαλία** υποστηρίζει και διευκολύνει τη μάθηση μου.

ναι, πολύ συχνά

ναι, αρκετές φορές

σπάνια

καθόλου

Ανέπτυξα τις **γλωσσικές και επικοινωνιακές μου δεξιότητες** στην Αγγλική γλώσσα.

Πολύ.

Αρκετά.

Λίγο.

Μπορώ να **χρησιμοποιώ κατάλληλο λεξιλόγιο στα Αγγλικά** με αυτοπεποίθηση και δημιουργικότητα.

Πολύ.

Αρκετά.

Λίγο.

Μπορώ να επικοινωνώ με σαφήνεια και αποτελεσματικότητα στην Αγγλική γλώσσα.

Ναι.

Όχι.

Συχνά.

Μπορώ να **εκφράζω τις ιδέες μου και να υποστηρίζω τις απόψεις μου** στα Αγγλικά.

Ναι.

Όχι.

Συχνά.

Σου άρεσε η μάθηση με την αξιοποίηση Νέων Τεχνολογιών και ψηφιακών εφαρμογών;

Πάρα πολύ.

Πολύ.

Αρκετά.

Λίγο.

Μου αρέσει να υλοποιώ ερευνητικές εργασίες.

Ναι.

Όχι.

Συχνά.

Μου αρέσει να εργάζομαι σε ομάδες.

Ναι.

Όχι.

Συχνά.

Προτιμώ να εργάζομαι ατομικά.

Ναι.

Όχι.

Συχνά.

Γενικά, σου φάνηκαν ενδιαφέρουσες οι δραστηριότητες των μαθημάτων;

Πολύ..... Αρκετά Λίγο Καθόλου

Δικαιολόγησε την άποψη σου με λίγα λόγια.

.....
.....

Πώς θεωρείς ότι ανταποκρίθηκες στις απαιτήσεις των δραστηριοτήτων;

Με επιτυχία.....

Είχα δυσκολίες

Δε νομίζω ότι

αλλά τα κατάφερα.....

τα κατάφερα καλά

Δικαιολόγησε την άποψη σου με λίγα λόγια.

.....

.....

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: Ευρωπαίοι
συνταξιδιώτες

Δημιουργός: Αγγελική Μιχαλακέα

Ειδικότητα: Κοινωνιολόγος MScΒιοηθικής, MSc
Κριτικής Παιδαγωγικής

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Το παρόν σενάριο αποσκοπεί στην εκτίμηση των αντιλήψεων των μαθητών σχετικά με την αποδοχή της διαφορετικότητας, μέσα από μια βιωματική δραστηριότητα όπου καλούνται να επιλέξουν τρεις συνταξιδιώτες για ένα ταξίδι με τρένο από την Ισπανία έως τη Μόσχα.

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες, συζητούν και επιλέγουν συνταξιδιώτες μέσα από μια λίστα διαφορετικών κοινωνικών και πολιτισμικών προφίλ. Μέσα από αυτή τη διαδικασία καλούνται να αναγνωρίσουν στερεότυπα, προκαταλήψεις και τα όρια της ανεκτικότητας, καθώς και να αναπτύξουν τις διαπολιτισμικές τους δεξιότητες.

3. Γνωστικό αντικείμενο / Τάξη

Γνωστικό αντικείμενο: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Τάξη: Μαθητές ηλικίας 14–16 ετών

4. Προφίλ μαθητών

Εθνικότητα: Ελληνική, Ισπανική

Φύλο: 4 κορίτσια και 14 αγόρια

Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον: Προέρχονται κυρίως από μικρομεσαία και εργατική τάξη, με διαφορετικά έθνη και πολιτισμικά υπόβαθρα.

5. Χρονική διάρκεια

2 διδακτικές ώρες (45 λεπτά η καθεμία)

6. Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις

Οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν έννοιες όπως διαφορετικότητα, ανεκτικότητα, εκφοβισμός, ρατσισμός, προκατάληψη, στερεότυπα. Απαραίτητη η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στις ομάδες ώστε να είναι διαπολιτισμικές και να συνεργαστούν αποτελεσματικά.

7. Διδακτικοί – μαθησιακοί στόχοι

- Συναίσθηση της αξιοπρέπειας της ανθρώπινης ζωής
- Συνειδητοποίηση της αξίας του σεβασμού στη διαφορετικότητα
- Ανάπτυξη κριτικής και δημιουργικής σκέψης
- Έκφραση συναισθημάτων
- Ανάπτυξη συνεργατικότητας

8. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1: Στερεότυπα – Προκαταλήψεις και τα όρια της ανεκτικότητας

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Γραπτή/προφορική παρουσίαση

Οργάνωση: Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες (δύο των τεσσάρων και δύο των πέντε ατόμων)

Σενάριο: Ταξιδεύετε με τρένο από Ισπανία προς Μόσχα. Πρέπει να μοιραστείτε το κουπέ με τρεις συνταξιδιώτες που θα επιλέξετε από μια λίστα 15 ατόμων.

1. Μία νεαρή προσφυγοπούλα με μαντήλα από τη Συρία
2. Ένα υπέρβαρο Ελβετό χρηματιστή
3. Ένα Ιταλό ντισκ- τζόκεϊ.
4. Μία Αφρικανή πωλήτρια δερμάτων ρούχων
5. Ένα νεαρό φορέα του AIDS
6. Ένα Ούγγρο νέο- αποφυλακισμένο τσιγγάνο
7. Έναν Γερμανό μουσικό ραπ μουσικής με εναλλακτικό τρόπο ζωής.
8. Έναν τυφλό που παίζει ακορντεόν από την Αυστρία.
9. Μία φτωχή μεσήλικα Ρουμάννα με μωρό ενός έτους
10. Μία Ολλανδή ριζοσπαστική και επιθετική φεμινίστρια
11. Έναν Σουηδό που κάνει σκι και είναι αλκοολικός.
12. Έναν παλαιστή από το Μπέλφαστ που πάει σε ποδοσφαιρικό αγώνα.
13. Μία Πολωνή χορεύτρια από το Βερολίνο.
14. Έναν Γάλλο κτηνοτρόφο που κουβαλάει ένα καλάθι τυριά.
15. Ένα νεαρό Αλβανό μετανάστη, κάτοικο Γερμανίας, που ταξιδεύει στο Αφγανιστάν.

Ο ρόλος του καθηγητή: Καθοδηγητικός και συμβουλευτικός

Ο ρόλος των μαθητών: Αιτιολογούν τις επιλογές τους

Υλικά: Φωτοτυπία και απαντητικό φύλλο

Δραστηριότητα 2: Τι απάντησες εσύ;

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Γραπτή/προφορική παρουσίαση

Οργάνωση: Οι μαθητές συζητούν σε ομάδες με διαφορετικά φύλα και έθνη τις επιλογές τους

Στόχοι: Να κατανοήσουν το φαινόμενο του ρατσισμού και να αναπτύξουν διαπολιτισμικές ικανότητες

Μέθοδος: Συζήτηση

Υλικά: Φωτοτυπία και φύλλο απαντήσεων

Αποτελέσματα: Επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα

Δραστηριότητα 3: Βίντεο – The doll test

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Προβολή βίντεο:

<https://youtu.be/QRZPw-9sJtQ>

Ερωτήσεις: Πώς αντιλαμβάνεσαι τη διαφορετικότητα; Πώς ορίζεις τη διαφορετικότητα; Τι θα μπορούσες να αποδεχθείς σε σχέση με τις σεξουαλικές προτιμήσεις φίλου; Υπάρχουν όρια για το αποδεκτό; Υπάρχουν όρια για το διαφορετικό;

Οργάνωση: Ομαδική συζήτηση

Υλικά: Υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, απαντητικό φύλλο

Δραστηριότητα 4: Δραματοποίηση

Διάρκεια: 15–20 λεπτά

Οι μαθητές εκφράζουν με το σώμα λέξεις όπως: χαρά, μοναξιά, καταπίεση, προσβολή, φόβος, συνύπαρξη. Συνθέτουν μικρή χορογραφία και επιλέγουν μουσικό κομμάτι για κάθε συναίσθημα.

Υλικά: Υπολογιστής, μουσική

Δεξιότητες: Επικοινωνία, συνεργασία, δημιουργικότητα

Δραστηριότητα 5

Τίτλος Διδακτικής Δραστηριότητας: Οι Ευρωπαίοι Συνταξιδιώτες και τα Έξι Σκεπτόμενα Καπέλα

Διάρκεια

45 λεπτά (1 διδακτική ώρα)

Στόχοι

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές κριτική σκέψη και πολύπλευρη θεώρηση της διαφορετικότητας.
- Να μάθουν να υιοθετούν εναλλακτικές οπτικές γωνίες μέσα από τη μέθοδο των «Έξι Καπέλων Σκέψης».
- Να αναπτύξουν συνεργατικότητα και ικανότητες επικοινωνίας.
- Να εκφράσουν προσωπικές στάσεις και συναισθήματα με δημιουργικό τρόπο.

Υλικοτεχνική Υποδομή

- Φύλλα εργασίας με το σενάριο των «Ευρωπαίων συνταξιδιωτών»
- Χρωματιστά καπέλα/κάρτες (λευκό, κόκκινο, μαύρο, κίτρινο, πράσινο, μπλε) ή αντίστοιχα εικονίδια στον πίνακα
- Πίνακας/μαρκαδόροι ή ψηφιακή παρουσίαση

Οργάνωση της Τάξης

Οι μαθητές χωρίζονται σε 6 ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει έναν ρόλο, ανάλογα με το «καπέλο» που θα φορέσει. Στη συνέχεια καλούνται να συζητήσουν και να παρουσιάσουν την επιλογή τους σχετικά με τους συνταξιδιώτες.

Περιγραφή Δραστηριότητας

Λευκό καπέλο (Πληροφορίες)

Οι μαθητές συγκεντρώνουν αντικειμενικά δεδομένα για τα προφίλ των συνταξιδιωτών.

Κόκκινο καπέλο (Συναισθήματα)

Εκφράζουν πώς νιώθουν για κάθε πιθανό συνταξιδιώτη, χωρίς αιτιολόγηση.

Μαύρο καπέλο (Κίνδυνοι/Αρνητική σκέψη)

Εντοπίζουν δυσκολίες ή προβλήματα που μπορεί να προκύψουν από τις επιλογές.

Κίτρινο καπέλο (Θετική σκέψη)

Αναδεικνύουν τα οφέλη και τις θετικές πτυχές κάθε επιλογής.

Πράσινο καπέλο (Δημιουργικότητα)

Προτείνουν δημιουργικές λύσεις, π.χ. τρόπους ώστε να συμβιώσουν αρμονικά οι διαφορετικοί χαρακτήρες.

Μπλε καπέλο (Διαχείριση)

Η ομάδα με το μπλε καπέλο συντονίζει και συνοψίζει τα συμπεράσματα, οργανώνει την τελική παρουσίαση.

Ρόλος Εκπαιδευτικού

Διαμεσολαβητικός και υποστηρικτικός. Ενθαρρύνει την κριτική σκέψη, βοηθά τις ομάδες να μείνουν στον ρόλο του καπέλου τους, καθοδηγεί όπου χρειάζεται.

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Ενίσχυση της ικανότητας υιοθέτησης διαφορετικών οπτικών.
- Καλλιέργεια διαπολιτισμικής ευαισθησίας.
- Ανάπτυξη επικοινωνίας, συνεργασίας και δημιουργικής επίλυσης προβλημάτων.
- Ενδυνάμωση της συναισθηματικής νοημοσύνης.

Φύλλο Εργασίας

ΟΝΟΜΑ:..... **ΕΠΙΘΕΤΟ:**..... **ΤΜΗΜΑ:**.....

1. Ποιους τρεις συνταξιδιώτες επέλεξε η ομάδα σας;
2. Ποια στοιχεία λάβατε υπόψη με βάση το «καπέλο» σας;
3. Πώς νιώσατε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
4. Τι μάθατε για την αποδοχή της διαφορετικότητας μέσα από αυτή την άσκηση;

9. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Οι μαθητές εκφράζουν τις απόψεις και τα συναισθήματά τους. Αναδύονται διαφορετικές πολιτισμικές αντιλήψεις. Η δραματοποίηση δείχνει ότι η διαφορετικότητα είναι δεδομένη, ενώ η προκατάληψη όχι. Η συμπλήρωση ανοιχτών ερωτήσεων αποτελεί δείκτη για μελλοντική αξιοποίηση και επέκταση.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΙΘΕΤΟ:

ΤΜΗΜΑ:

Απάντησε στις ερωτήσεις:

1. Ποιους τρεις συνταξιδιώτες επέλεξες και γιατί;
2. Τι θεωρείς διαφορετικό και τι αποδεκτό;
3. Πιστεύεις ότι υπάρχουν όρια στην ανεκτικότητα;
4. Πώς ένιωσες κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+

Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

3^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου

Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

**ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ-ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ-
ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ**

Δημιουργός : ΜΟΣΧΟΒΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ειδικότητα: ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Α ΦΑΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ:

Αισθητικοκινητικές δράσεις και "καθαρό" θεατρικό παιχνίδι με στόχο την γνωριμία της ομάδας, την σωματική έκφραση, την συντονισμένη κίνηση στον χωροχρόνο, το παιχνίδι, το λύσιμο του σώματος.

Β ΦΑΣΗ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

Στην συνέχεια, οι μαθητές χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες ανάλογα με τα ερεθίσματα που τους ενδιαφέρουν και φτιάχνουν μια δική τους πρωτότυπη ιστορία επιλέγοντας ρόλους και έτσι φτιάχνουν το δικό τους δρώμενο.

Γ ΦΑΣΗ ΟΜΑΔΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ-ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Οι μαθητές παίζουν τα δρώμενα τους και τα παρουσιάζουν στις άλλες ομάδες. Γίνονται δηλαδή ηθοποιοί και θεατές διαδοχικά.

Δ ΦΑΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΩΜΕΝΩΝ

Συζήτηση, συμπεράσματα, προτάσεις.

Γνωστικό αντικείμενο:

Αγγλικά

Τάξη: Α

Προφίλ μαθητών: Μεικτό τμήμα μαθητών με μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες όπως μαθησιακές δυσκολίες, διάχυτη αναπτυξιακή Διαταραχή, υπερκινητικότητα αλλά και μαθητές χωρίς διαγνωσμένες δυσκολίες.

Χρονική διάρκεια: Συνεχόμενο δίωρο

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

εξοικείωση με παιχνίδια για το σπάσιμο του πάγου και λύσιμο του σώματος, κάποια επαφή με το θεατρικό παιχνίδι, το θέατρο της επινόηση και την ομαδοσυνεργατική μέθοδο.

Χώρος: Αίθουσα Πολλαπλών

Υλικοτεχνική υποδομή: Φωτοτυπίες με το αλφάβητο νοηματικής γλώσσας, Φωτοτυπίες με το σύστημα γραφής Braille, δημιουργική γραφή. **Υλικά:** βότανα, ήχοι φύσης, διαφορετικής υφής επιφάνειες.

Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Θέμα: Συμπερίληψη, διαφορετικότητα, ένταξη και πολυμορφία.

Μέθοδος: Βιωματική μάθηση, θεατρικό παιχνίδι, θέατρο της επινόησης, βίωση εμπειριών, πολλαπλά ερεθίσματα, αισθητικοκινητική δράση.

Με δεδομένο ότι υπάρχουν μαθητές με ιδιαίτερες δυσκολίες που χρήζουν ίσης μεταχείρισης και αντιμετώπισης από τους συμμαθητές τους, το σενάριο αυτό στοχεύει στην ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας σε θέματα ειδικής αγωγής αλλά και γενικότερα σε θέματα διαφορετικότητας.

Συγκεκριμένα το σενάριο στοχεύει:

1. Στην ευαισθητοποίηση σε θέματα διαφορετικότητας,
2. Στην καταπολέμηση των στερεοτύπων και του ρατσισμού,
3. Στην ενημέρωση των μαθητών σε θέματα διαφορετικότητας και στερεοτύπων.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα - διδακτικοί στόχοι

- ❖ **Στο επίπεδο των Γνώσεων** Ενημέρωση και σωστή πληροφόρηση σε θέματα ειδικής αγωγής όπως η νοηματική γλώσσα, το σύστημα γραφής Braille (να παρατηρούν και να αξιολογούν όσα συμβαίνουν γύρω τους, να συγκεντρώνονται με προσοχή στη δράση, να εκφράζονται με λόγο ή με το σώμα, να δημιουργούν το δικό τους σενάριο, να αναπτύξουν την φαντασία τους και τον αυτοσχεδιασμό μέσα από δεξιότητες αφαιρετικού τύπου αποκτώντας την έννοια της συμβολοποίησης).
- ❖ **Γλωσσικός γραμματισμός** (ανάπτυξη κριτικού στοχασμού μέσα από την καλλιέργεια της γλώσσας).
- ❖ **Στο επίπεδο των Κοινωνικών και Συναισθηματικών Δεξιοτήτων:**
 - Να βελτιώσουν τις εκφραστικές ικανότητες μέσα από τη συνεργασία, την ενσυναίσθηση, την ικανότητα ακρόασης, την συλλογικότητα, την κοινωνικοποίηση και να προβληματιστούν σε κοινωνικά θέματα.
 - Να θωρακιστούν ψυχικά ασκώντας την υπομονή, την παρατηρητικότητα, την συγκέντρωση, την έκθεση σε ευρύτερο κοινό, τη λήψη αποφάσεων, την ανάληψη προσωπικής ευθύνης, τον αυτοέλεγχο.
- ❖ **Στο επίπεδο ανάπτυξης δεξιοτήτων:**

Να συντάσσουν κείμενα δημιουργικής γραφής (να γράψουν σενάριο ή ποίημα), να ασχολούνται με καλλιτεχνικές δραστηριότητες (σκηνικά, ζωγραφική...), να επιλέγουν μουσική ή να συνθέτουν μουσική...
- ❖ **Στο επίπεδο των Στάσεων:**

- Να υιοθετήσουν αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής μέσα από την αισθητική - βιωματική εμπειρία και να κρίνουν τον κόσμο.
- Να ανακαλύψουν τον εαυτό τους μέσα από πράγματα που φαντάζονται και από τον τρόπο που επιλέγουν να επιδράσουν.

Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: ποικιλομορφία και διαφορετικότητα ανάμεσα μας.

Αισθητικοκινητικές δράσεις και "καθαρό" θεατρικό παιχνίδι

Διάρκεια: 25 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: παιχνίδι – Φρουτοσαλάτα.

Οργάνωση τάξης -Ενέργειες εκπαιδευτικού- Ενέργειες μαθητή: Όλοι κάθονται σε καρέκλες κυκλικά αλλά ο εμψυχωτής είναι όρθιος στην μέση του κύκλου (με αποτέλεσμα να υπάρχει μια καρέκλα λιγότερη) και χωρίζει τους μαθητές σε τρεις ομάδες φρούτων π.χ. μήλο, πορτοκάλι, μπανάνα. Στην συνέχεια φωνάζει ένα από τα φρούτα αυτά. Όσοι ακούσουν το όνομα τους οφείλουν να σηκωθούν και να αναζητήσουν μια άλλη καρέκλα. Όποιος δεν προλάβει να κάτσει πηγαίνει στο κέντρο του κύκλου και συνεχίζεται η ίδια διαδικασία. Εάν αυτός που είναι στην μέση πει φρουτοσαλάτα τότε όλα τα φρούτα σηκώνονται για να βρουν μια άλλη καρέκλα.

Εξέλιξη της άσκησης φρουτοσαλάτα:

- ❖ Τα φρούτα τώρα γίνονται ένα **εξωτερικό χαρακτηριστικό**...π.χ. όλοι όσοι φορούν γυαλιά.... Όλοι όσοι έχουν μπλε μάτια ...
- ❖ Στην συνέχεια η άσκηση αναφέρεται σε **πιο εσωτερικά χαρακτηριστικά** όπως π.χ. όλοι όσοι ντρέπονται να εκτεθούν... όλοι όσοι ακούν ροκ μουσική...

ενώ η διαδικασία παραμένει η ίδια. Ένα γενικό συμπέρασμα προκύπτει μετά το πέρας της δραστηριότητας από τα παιδιά ως προς την διαφορετικότητα και την ποικιλομορφία.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός. Αποσαφηνίζει τις οδηγίες του παιχνιδιού αρχικά αλλά και σε όλη την πορεία της διαδικασίας εάν χρειαστεί ενώ οι μαθητές τις εκτελούν πιστά.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας: Οι μαθητές διασκεδάζουν, εκφράζονται ελεύθερα και συνειδητοποιούν την ποικιλομορφία και την διαφορετικότητα των συμμαθητών τους τόσο σε πιο επιφανειακό αλλά και πιο εσωτερικό επίπεδο.

2^η Δραστηριότητα: Προσεγγίζοντας τον κόσμο των κωφών-μια πρώτη επαφή με το αλφάβητο της νοηματικής γλώσσας.

Διάρκεια: 20

Είδος δραστηριότητας: η μια ομάδα καλείται να πει στο αλφάβητο της νοηματικής μια λέξη και οι άλλοι να την αποκωδικοποιήσουν.

Οργάνωση τάξης: εργασία σε 5 ομάδες

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός,

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Παρουσιάζει την νοηματική γλώσσα ως η επίσημη γλώσσα των κωφών και μοιράζει το αλφάβητο της νοηματικής σε όλες τις ομάδες. Στην συνέχεια, νοηματίζει κάθε γράμμα δακτυλικά ενώ οι μαθητές όλοι επαναλαμβάνουν νοηματίζοντας συγχρόνως (για να έχουν μια κάποια εξοικείωση).

Ρόλος και Ενέργειες μαθητή: Στην συνέχεια, κάθε ομάδα διαδοχικά καλείται να πει μια λέξη στην νοηματική με βάση την φωτοτυπία που τους δόθηκε και οι άλλοι να την αποκωδικοποιήσουν.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Το αλφάβητο της νοηματικής προέρχεται από το έργο ΣΕΠΠΕ του Π.Ι. "Νόημα στην Εκπαίδευση".

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των μαθητών σε θέματα κώφωσης, εναλλακτικού τρόπου επικοινωνίας και διαφορετικότητας.

2^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Προσεγγίζοντας τον κόσμο των τυφλών

Διάρκεια: 15

Είδος δραστηριότητας: αισθητικοκινητική δράση-βιωματική μάθηση-παιχνίδι ρόλων.

Οργάνωση τάξης: χωρισμός μαθητών σε δυάδες.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, και διευκολυντικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Αρχικά ο εκπαιδευτικός δίνει οδηγίες. Ο Α οδηγεί τον Β που έχει τα μάτια κλειστά και το ανάποδο. Ο Α τον πιάνει με το ένα χέρι από την μέση πίσω από την πλάτη και με το άλλο κρατά το χέρι του. Τον μετακινεί αρχικά αργά-αργά μέχρι να αποκτήσουν εμπιστοσύνη και στην συνέχεια πιο γρήγορα. Μπορεί στην συνέχεια ο Β να στρίβει δεξιά ή αριστερά και να περιγράφει τι βλέπει. Μάλιστα στην πορεία αυτή υπάρχει μια γωνιά με βότανα που μυρίζει ο «τυφλός» και μια γωνιά με διαφορετικών ειδών υφής επιφανειών όπως επίσης και κόλλες-βιβλία γραμμένα στο σύστημα braille. Ο οδηγός του δίνει να μυρίσει διάφορα βότανα ή να ακουμπήσει πράγματα ή να ακούσει διάφορους ήχους (ακούγονται ήχοι της φύσης). Ο τυφλός δείχνοντας εμπιστοσύνη στον οδηγό του προσεγγίζει αυτόν τον κόσμο μέσω όλων των άλλων αισθήσεων εκτός της όρασης.

Ενέργειες μαθητή: Ο μαθητής ακολουθεί τις οδηγίες του εμπυχωτή-δασκάλου είτε ως οδηγός είτε ως τυφλός και αφήνεται να βιώσει αυτή την εμπειρία.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Κόλλες με το σύστημα γραφής braille από τον σύλλογο τυφλών.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας: Οι μαθητές μέσα από την βιωματική εμπειρία αναμένεται να συζητήσουν θέματα όπως πως ένιωσαν μπαίνοντας στον ρόλο του τυφλού αλλά και του οδηγού και τι συμπεράσματα συνάγονται.

2^η Δραστηριότητα: Δημιουργία θεατρικού Δρώμενου και Αναπαράσταση.

Διάρκεια: 30'

Είδος δραστηριότητας: παιχνίδι ρόλων, συζήτηση.

Οργάνωση τάξης: Υπάρχουν γωνιές από τους κόσμους που επισκέφτηκαν οι μαθητές – Γωνιά νοηματικής με το δακτυλικό ΑΒ, γωνιά με το σύστημα Braille, γωνιά μιας

φρουτοσαλάτας (αλληγορικό περιεχόμενο) και γωνιά με ένα ποίημα μιας μαθήτριας που μιλάει για την διαφορετικότητα.. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες με βάση τα παραπάνω ερεθίσματα γύρω από το θέμα που τους ενδιαφέρει περισσότερο και φτιάχνουν μια δική τους πρωτότυπη μικρή ιστορία (σε ένα δεκαπεντάλεπτο) επιλέγοντας ρόλους και χρησιμοποιώντας υλικά από το βεστιάριο του σχολείου και έτσι φτιάχνουν το δικό τους δρώμενο.

Υλικοτεχνική υποδομή: Βεστιάριο σχολείου με γάζες, φόδρες, παλιά αντικείμενα.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός συντονίζει τις ομάδες και όταν υπάρχει δυσκολία δίνει σαφείς οδηγίες χωρίς να παρεμβαίνει άμεσα.

Ενέργειες μαθητή: Ο μαθητής έχει να επιλέξει ποιον κόσμο τον ενδιέφερε και να συνεργαστεί με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας για να φτιάξουν μια ιστορία όπου και θα την παρουσιάσουν θεατρικά. Μάλιστα μπορεί να κατασκευάσει πράγματα για τις ανάγκες του θεατρικού.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Οι μαθητές παίζουν τα δρώμενα τους (το επόμενο 15λεπτο) και τα παρουσιάζουν στις άλλες ομάδες. Γίνονται δηλαδή ηθοποιοί και θεατές διαδοχικά.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΩΜΕΝΩΝ

Συζήτηση, συμπεράσματα, προτάσεις.

2. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Τα ίδια τα παιδιά έκαναν απλές χειροποίητες κατασκευές, που χρησιμοποιήθηκαν στην σκηνή και κάποια ετοίμασαν κουστούμια με παλιά ρούχα, γάζες, καπέλα, γιλεκάκια, μαντήλια, φόδρες, περούκες, παλιά αντικείμενα που υπήρχαν στο βεστιάριο του σχολείου. Το σκηνικό δεν ήταν φαντασμαγορικό καθώς αυτός δεν ήταν και ο στόχος μας. Ήταν απλό, λιτό αλλά ουσιαστικό και λειτουργικό. Οι μαθητές έδειξαν μια

απίστευτη υπευθυνότητα και ωριμότητα και η επιβράβευση ήρθε με τα θετικά σχόλια των συμμαθητών τους.

Μέσα από αυτή την αλληλεπίδραση των ομάδων, τη συλλογική συνείδηση, τη συνεργασία, την αυτοπειθαρχία και την αυτοσυγκέντρωση οι μαθητές εκφράστηκαν δημιουργικά, επικοινωνήσαν, ευαισθητοποιήθηκαν. Οι μαθητές των ευάλωτων ομάδων έδωσαν το δικό τους δυναμικό παρόν ευαισθητοποιώντας τους συμμαθητές τους σε θέματα διαφορετικότητας και δρώντας έτσι και ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό, στην αλλαγή στάσεων, αξιών και πεποιθήσεων.

Η αξιολόγηση των δράσεων προέκυψε από τα θετικά σχόλια των ίδιων των μαθητών

ό

Τι να πρωταμφανώ, γ' αυτό το όμορφο ταξίδι, που φτιάχτηκε μαζί... Μια αξέχαστη εμπειρία. Στο κεφάλι μου ξεπηδούν ένα σωρό αναμνήσεις... ωραίες, μια και ~~μαζί~~ ^{μαζί} σύντροφοι, οι οποίοι αυθιγέ αυθιγέ μαζί, κρατώντας ο ένας το χέρι του άλλου, είνατ'όλοι μαζί, να περπατάμε τα δρόμα...
Με τη βοήθειά σου, στο θεατρικό παιχνίδι, μάδαμε να συνεργαζόμαστε, ενώ επίσης αποκτήσαμε αυτοπεποίθηση...
▼

Σας Ευχαριστούμε για
ας όμορφες στιγμές, που φτιάχτηκε
μαζί!

Μια μικρή γεύση των πρωτότυπων θεατρικών δρώμενων δημοσιεύτηκαν στην ιστοσελίδα του σχολείου με φωτογραφικό υλικό από τις σκηνές των έργων για τη διάδοση και διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος:

Ως προς τους περιορισμούς του σεναρίου ένα τρωτό ήταν ότι δεν ήταν όλοι οι μαθητές εξοικειωμένοι με το λύσιμο του σώματος και το σπάσιμο του πάγου και υπήρχε μια μεγαλύτερη δυσκολία σε κάποιους ως προς αυτό.

Επίσης η έλλειψη χρόνου είναι ένα άλλο θέμα που προέκυψε γιατί εάν υπήρχε περισσότερος ίσως θα ήταν καλύτερο ως προς την αξιολόγηση και την συζήτηση των δρώμενων και στον προβληματισμό εις βάθος.

3. Προτάσεις και διαφορετικές εκδοχές του σεναρίου

Επέκταση του σεναρίου αποτελεί το ανέβασμα μιας θεατρικής παράστασης καθώς υπήρξε ένας πρώτος πυρήνας αυτοσχεδιασμού που μπορεί να πάρει την μορφή για κάτι πιο οργανωμένο και μεγάλο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Άλκηστις (2000). *Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Βάμβουκας, Μ. (2002). *Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία* (7^η εκδ.). Αθήνα: Γρηγόρη.

Βγενοπούλου Σ. (σχολ.έτος 2020-2021). Σημειώσεις από Βιωματικό Σεμινάριο για το Εφηβικό Θέατρο. Εθνικό Θέατρο, Αθήνα.

Βγενοπούλου Σ. (σχολ.έτος 2018-2019). Σημειώσεις από Βιωματικό Σεμινάριο για το Εφηβικό Θέατρο.Εθνικό Θέατρο, Αθήνα.

Γκόβας Ν. (2003). Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο. Μεταίχμιο, Αθήνα.

Γκόβας, Ν. (2001). Το θέατρο στην εκπαίδευση ως μορφή τέχνης και εργαλείο μάθησης: συναρπαστικές ισορροπίες! Στο Ν. Γκόβας (Επιμ.), *Το θέατρο στην εκπαίδευση: μορφή τέχνης και εργαλείο μάθησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο, 21-28.

Κωνστανταράκη Ε. (2004). Θέατρο: Γέφυρα που ενώνει άτομα με διαφορές. Θέματα Ειδικής Αγωγής, τεύχος 26.

Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη* (5^η έκδ.). Αθήνα: Gutenberg.

Νήμα, Ε. (2002). *Δημιουργικότητα και σχολικές επιδόσεις μαθητών Γυμνασίου*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη

Σαρρής Δ. (2002). Το θεατρικό παιχνίδι ως επικοινωνιακό διάμεσο για παιδιά με ακουστική μειονεξία: Η διαμεσολαβητική λειτουργία του σωματικού σχήματος". Θέματα Ειδικής Αγωγής, τεύχος 16.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

3^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: Εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο μου.

Δημιουργός: Φουντουλάκη Μαρία

Ειδικότητα: Οικιακής Οικονομίας

1. Ταυτότητα Σεναρίου.

Το παρόν σενάριο αποσκοπεί στο να εμφυσήσει οικολογική συνείδηση στους μαθητές και να τους κάνει να προβληματιστούν πάνω στο παγκόσμιο ενεργειακό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε. Η κλιματική αλλαγή και η ενεργειακή κρίση είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα. Οι επιστήμονες συμφωνούν ότι ο πλανήτης θερμαίνεται γρηγορότερα από ποτέ άλλοτε, λόγω της τεράστιας συσσώρευσης αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, ως αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι η συμπεριφορά μας αφήνει ένα μόνιμο ίχνος, ένα αποτύπωμα. Έτσι, μέσω των ενεργειών και των επιλογών του, ο καθένας από εμάς μπορεί να φροντίσει ώστε το αποτύπωμα του να είναι πιο μικρό και άρα να συμβάλει στην αντιμετώπιση των αιτιών της κλιματικής αλλαγής κ της

ενεργειακής κρίσης και συνεπώς στην προσαρμογή αυτών των αλλαγών. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2015)

Η πραγματικότητα αυτή καθιστά επιτακτική, όσο ποτέ άλλοτε, την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση των μαθητών για την κλιματική αλλαγή και την ενεργειακή κρίση με όρο ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Γνωστικό αντικείμενο: Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Προφίλ μαθητών:

Το παρόν σενάριο εφαρμόστηκε σε μαθητές και μαθήτριες, ηλικίας 12 και 13 ετών, με Ελληνική Εθνικότητα.

Χρονική διάρκεια: 4 διδακτικές ώρες.

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

Προαπαιτούμενες γνώσεις: Οι μαθητές να έχουν εξοικείωση στη συνεργασία κατά ομάδες, τη μέθοδο Project και τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.

Τρόπος αλληλεπίδρασης: Διαδραστική επικοινωνία των μαθητών μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και του εκπαιδευτικού.

Υλικοτεχνική υποδομή:

Τα εργαλεία – πόροι που χρησιμοποιήθηκαν είναι:

Hardware: Η/Υ, video προβολέας, εκτυπωτής.

Software: Σύνδεση στο διαδίκτυο, web browser – Google Chrome, Mozilla Firefox, YouTube.

Μέσα αποθήκευσης (memorysticks).

Χώρος υλοποίησης της δράσης: Αίθουσα διδασκαλίας, όπου υπάρχει σύνδεση στο διαδίκτυο, εργαστήριο πληροφορικής όπου υπάρχει σύνδεση στο διαδίκτυο και εκτυπωτής.

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου:

Το θέμα του σεναρίου είναι η εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο.

Όλοι γνωρίζουμε ότι στις μέρες μας, το περιβάλλον έχει αλλάξει και κινδυνεύει από την εκτεταμένη χρήση της ενέργειας που εμείς οι άνθρωποι χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα μας. Αυτό το γεγονός έχει προκαλέσει μια απίστευτη καταστροφή στον πλανήτη με ποικίλες αρνητικές συνέπειες.

Στόχος είναι:

- η ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς σε θέματα ενέργειας.
- να κατανοήσουν οι μαθητές ότι τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα που απειλούν τον πλανήτη προέρχονται από την αλόγιστη σπατάλη φυσικών πόρων που λανθασμένα κάνει ο άνθρωπος.
- η μείωση της σπάταλης ενέργειας με απλούς αλλά ουσιαστικούς τρόπους.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι, οι μαθητές παρακολουθούν σχετικά βίντεο, προβληματίζονται και μέσα από το διάλογο, οδηγούνται σε συμπεράσματα. Συλλέγουν πληροφορίες από το διαδίκτυο, τις επεξεργάζονται, δημιουργούν εντυπωσιακά posters και μακέτες, μετατρέποντας τις θεωρητικές γνώσεις σε πράξη. Με ειδικά όργανα, ελέγχουν τη φωτεινότητα και τη θερμότητα των χώρων και συνειδητοποιούν στην πράξη ότι δεν υπάρχει λόγος να γίνεται σπατάλη ενέργειας. Η ενεργειακή ομάδα δραστηριοποιείται, κλείνει τα φώτα και τις συσκευές τις μέρες και ώρες που δεν χρησιμοποιούνται.

2. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα - διδακτικοί στόχοι.

- Οι μαθητές να μοιραστούν σκέψεις και συναισθήματα, ιδέες, εμπειρίες και πρότερες γνώσεις.
- Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα ενεργειακής κατανάλωσης.
- Να οικοδομήσουν τη νέα γνώση πάνω στην υπάρχουσα, με τρόπο διερευνητικό και συνεργατικό.
- Να βιώσουν την εμπειρία της επικοινωνίας, της αλληλεπίδρασης και της συνεργασίας.

- Να επεξεργαστούν πληροφορίες από το διαδίκτυο και να ενεργοποιήσουν την κριτική τους σκέψη.
- Να εξασκήσουν τις ψηφιακές και καλλιτεχνικές τους δεξιότητες.
- Να εξοικειωθούν με τις μονάδες θερμότητας C^0 και φωτεινότητας lux.

3. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες.

1^η Διδακτική ώρα:

Διάρκεια: (45')

Τίτλος: Τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα που απειλούν τον πλανήτη μας.

1^η Δραστηριότητα:

Διάρκεια: (20')

Μέσα από την παρουσίαση εκπαιδευτικού βίντεο «Το ρολόι της καταστροφής», οι μαθητές διερευνούν το πρόβλημα της ενεργειακής κρίσης, της κλιματικής αλλαγής και τα συνδέουν με το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την καταστροφή της στειβάδας του όζοντος, τη ρύπανση της ατμόσφαιρας και τη μόλυνση των θαλασσών. Προβληματίζονται για τις ανθρώπινες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην αύξηση των αερίων του θερμοκηπίου (μετακίνηση, θέρμανση, εργοστάσια), διερευνούν και ανακαλύπτουν τα αίτια της υπερθέρμανσης του πλανήτη και της κλιματικής αλλαγής.

2^η Δραστηριότητα:

Διάρκεια: (25')

Οργάνωση τάξης: Αφού χωρίσουμε τους μαθητές σε ομάδες ανά τέσσερα (4) άτομα, τους αναθέτουμε μια εργασία σχετική με τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα (φαινόμενο θερμοκηπίου, όξινη βροχή, στρατοσφαιρικό όζον, πυρκαγιές, μόλυνση των θαλασσών, ατμοσφαιρική ρύπανση). Κάθε ομάδα, καλείται να διαλέξει ένα θέμα και να δημιουργήσει ένα poster με πληροφορίες και φωτογραφίες που έχει βρει από το διαδίκτυο. Στη συνέχεια οι εργασίες παρουσιάζονται στην ολομέλεια.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα: Μέσα από αυτές τις δραστηριότητες, οι μαθητές αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη, τη συνεργασία και την επικοινωνία,

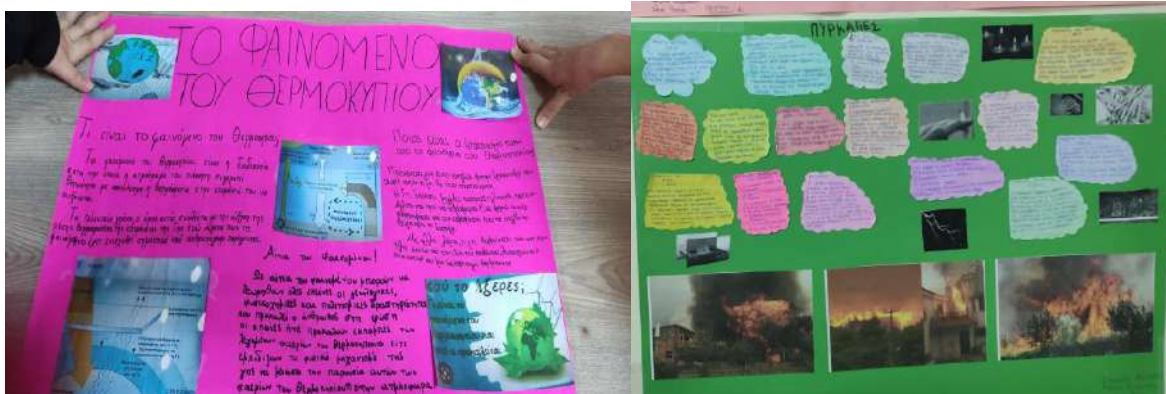
εργαζόμενοι σε ομάδες. Επίσης αναπτύσσουν την υπευθυνότητα τους και τη δημιουργική τους σκέψη.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: είναι ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός και συμβάλλει στο συντονισμό ενός εποικοδομητικού διαλόγου.

Ενέργειες μαθητών: Οι μαθητές/ τριες έχουν τη δυνατότητα να εξασκηθούν στην ανάλυση και στη σύνθεση πληροφοριών και να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα, να κάνουν διάλογο και να εκφράσουν τις απόψεις τους στο φλέγον ζήτημα της κλιματικής αλλαγής και της ενεργειακής κρίσης. Έτσι καλλιεργούν την ενσυναίσθηση, την κριτική σκέψη, τη συνεργασία και τη δημιουργικότητα τους.

Αποτελέσματα των δραστηριοτήτων: Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα μέσα από τις συγκεκριμένες δραστηριότητες, είναι οι μαθητές να ενημερωθούν για τον 13ο Στόχο της Βιώσιμης ανάπτυξης «Δράσεις για το κλίμα». Να κατανοήσουν δηλαδή ότι η κλιματική αλλαγή έχει να κάνει με τις καθημερινές μας ενέργειες και συνήθειες, τις οποίες πρέπει να αλλάξουμε, περιορίζοντας τη σπατάλη ενέργειας και φυσικών πόρων, στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης και να αναλάβουν δράσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο και στο σπίτι τους, εφαρμόζοντας τες στην καθημερινότητα τους.

Δράσεις μαθητών 3^{ου} Γυμνασίου Ηρακλείου Κρήτης

2η Διδακτική ώρα:

Διάρκεια: (45')

Τίτλος: Μαθαίνω για την ενέργεια και για τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας.

1η Δραστηριότητα: Μαθαίνω για την ενέργεια.

Διάρκεια: (7')

Συζήτηση στην τάξη για την έννοια της "ενέργειας".

- Τι γνωρίζετε για την ενέργεια;
- Από που προέρχεται;
- Που χρησιμοποιείται;

2η Δραστηριότητα: Μαθαίνω για τις μορφές, τη χρήση και τις πηγές ενέργειας.

Διάρκεια: (15')

Σημειώνουμε τις απαντήσεις στον πίνακα. Διακρίνουμε τις μορφές, τη χρήση και τις πηγές ενέργειας. Ταξινομούμε τα αναφερθέντα στοιχεία σε τρεις (3) στήλες στον πίνακα, χρησιμοποιώντας διαφορετικά χρώματα.

- **Κόκκινο:** Ορυκτή και ατομική ενέργεια
- **Πράσινο:** Ανανεώσιμες μορφές ενέργειας
- **Μπλε:** Μέθοδοι χρήσης της ενέργειας

Εστιάζουμε στις πηγές ενέργειας και επιδιώκουμε οι μαθητές να κατανοήσουν πως με την καύση ορυκτών καυσίμων εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα CO₂.

Συζητάμε τα αποτελέσματα στην τάξη.

3^η Δραστηριότητα: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Διάρκεια: (15')

Παρουσίαση εκπαιδευτικού βίντεο «Πράσινη ανάπτυξη – Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας».

Ακολουθεί συζήτηση με τους μαθητές σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των ΑΠΕ. Εστιάζουμε στα οφέλη των ΑΠΕ, προκειμένου να μειωθεί η ενεργειακή κρίση που απειλεί τον πλανήτη και κατ' επέκταση την ανθρωπότητα.

Συμπληρωματικό Φύλλο Εργασίας.

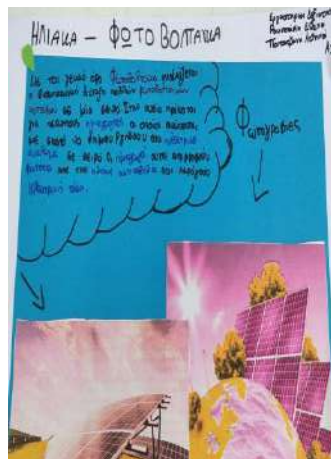
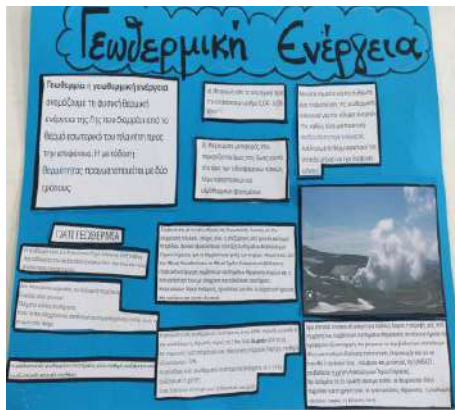
Ανάθεση Ομαδικής Εργασίας για το σπίτι: Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες και με τη χρήση φύλλου οδηγίων που τους δίνεται, οι μαθητές κάθε ομάδας, καλούνται να δημιουργήσουν μια μακέτα ή ένα poster, το οποίο απεικονίζει την ανανεώσιμη μορφή ενέργειας που έχουν επιλέξει.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι διδακτικός, ενθαρρυντικός και υποστηρικτικός. Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση και ενθάρρυνση των μαθητών σε θέματα ενέργειας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα: Μέσα από αυτές τις δράσεις οι μαθητές θα αναπτύξουν δεξιότητες προσομοίωσης, συνεργασίας και επικοινωνίας. Θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα των ΑΠΕ στη ζωή μας και θα εκφράσουν τη δημιουργικότητα τους.

Δράσεις μαθητών 3^{ου} Γυμνασίου Ηρακλείου Κρήτης:

3-4^η Διδακτική ώρα

Διάρκεια: (90')

Τίτλος: Εφαρμόζω την εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο μου.

Την 1^η διδακτική ώρα γίνεται η παρουσίαση της δράσης από τον εκπαιδευτικό σε θεωρητικό επίπεδο, ενώ την επόμενη ώρα οι μαθητές θα πρέπει να εφαρμόσουν στην πράξη αυτά που έχουν διδαχτεί.

1^η Δραστηριότητα: Γιατί να εξοικονομήσω ενέργεια στο σπίτι και στο σχολείο μου;

Διάρκεια: (10')

Συζήτηση στην τάξη:

- Γιατί είναι σημαντική η εξοικονόμηση ενέργειας;
- Γνωρίζετε τα ποσοστά κατανάλωσης ενέργειας του σχολείου;

Οι μαθητές καλούνται να μαντέψουν πόση ενέργεια χρησιμοποιείται στο σχολείο για ηλεκτρισμό και για θέρμανση κατά τη διάρκεια ενός έτους.

- Πόσα χρήματα δαπανώνται;

2^η Δραστηριότητα: Εφαρμόζω την εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο μου.

Διάρκεια: (35')

Στη συνέχεια οι μαθητές θα πρέπει να βρουν τρόπους με τους οποίους θα εξοικονομήσουν ενέργεια στο σχολείο σε ρεύμα, νερό, πετρέλαιο.

- Τους δίνονται ειδικά όργανα (θερμόμετρο και φωτόμετρο) και καθημερινά καταγράφουν τη θερμότητα και τη φωτεινότητα των χώρων του σχολείου, σημειώνοντας τις μετρήσεις αυτές σε ειδικό έντυπο που υπάρχει. Κλείνουν τα φώτα τις ηλιόλουστες μέρες, καθώς και τις ώρες των διαλειμμάτων και απενεργοποιούν όλες τις συσκευές (υπολογιστές, προτζέκτορες, air-conditions), όταν δεν χρησιμοποιούνται.
- Τοποθετείται αλουμινόχαρτο πίσω από τα θερμαντικά σώματα για αντανάκλαση της θερμότητας στο χώρο.
- Τοποθετούνται αεροστόπ (air stop) στα παράθυρα.

- Πραγματοποιείται έλεγχος για ενδεχόμενες διαρροές νερού στις υδραυλικές εγκαταστάσεις (καζανάκια τουαλετών, βρύσες, κλπ)
- Τοποθετούνται κάρτες πάνω στους διακόπτες και τις βρύσες, ώστε να υπενθυμίζουν στους μαθητές να μην σπαταλούν ενέργεια.

Διάρκεια: (30')

Ομαδική Εργασία: Ανατίθεται στους μαθητές εργασία, στην οποία καλούνται:

- α) να δημιουργήσουν ψηφιακές αφίσες ή posters, σχετικά με τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας που θα εφαρμόσουν στο σχολείο,
- β) να ετοιμάσουν κάρτες με ζωγραφιές και σλόγκαν, που θα υπενθυμίζουν στους μαθητές να μην σπαταλούν ενέργεια.

3η Δραστηριότητα : Οι μαθητές ενημερώνουν τους συμμαθητές τους και τους εκπαιδευτικούς του σχολείου για την υλοποίηση της δράσης και τους παρακινούν να συμμετέχουν ενεργά.

Διάρκεια: (15')

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός αποτελεί συμπαραστάτη και βοηθό στην προσπάθεια των μαθητών να εκτελέσουν την ενεργειακή αποστολή και να πραγματοποιήσουν τις έρευνες τους σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας. Ενθαρρύνει τα παιδιά να βασιστούν στις δικές τους δυνάμεις και να επιτύχουν το στόχο τους .

Ενέργειες μαθητών: Με τις παραπάνω δράσεις, οι μαθητές εφαρμόζουν την εξοικονόμηση ενέργειας στο χώρο του σχολείου. Επίσης καλλιεργούν τις ψηφιακές τους δεξιότητες και ξεδιπλώνουν τις καλλιτεχνικές τους κλίσεις μέσα από τη ζωγραφική.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Μέσα από τις προαναφερθείσες δράσεις, οι μαθητές καλλιεργούν την υπευθυνότητα, την ευσυνειδησία και οι θεωρητικές γνώσεις μετατρέπονται σε πράξη.

Δράσεις μαθητών 3^{ου} Γυμνασίου Ηρακλείου Κρήτης:

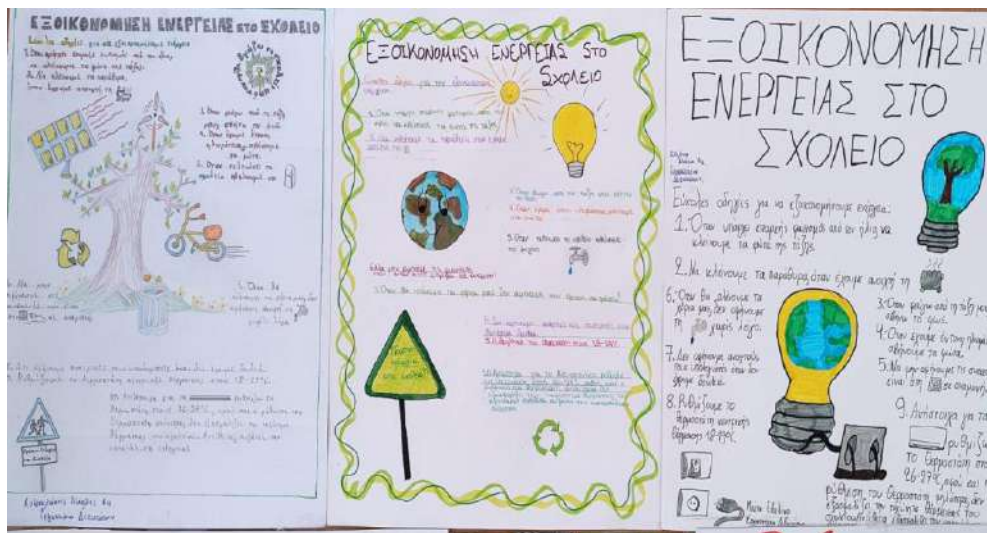

ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΕΡΕΥΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ημερομηνία	Ώρα	Τοποθεσία	Θερμότητα (°C)	Φωτισμός (lux)	Αποτέλεσμα	Σημειώσεις
20/12/20	10:00	Αίθουσα	22.5°	15-20°	OK!	NAI
21/12/20	10:00	Αίθουσα	20.5°	15-20°	OK!	NAI
22/12/20	10:00	Αίθουσα	19.5°	15-20°	OK!	NAI
23/12/20	10:00	Αίθουσα	18.5°	15-20°	OK!	NAI
24/12/20	10:00	Αίθουσα	17.5°	15-20°	OK!	NAI
25/12/20	10:00	Αίθουσα	16.5°	15-20°	OK!	NAI
26/12/20	10:00	Αίθουσα	15.5°	15-20°	OK!	NAI
27/12/20	10:00	Αίθουσα	14.5°	15-20°	OK!	NAI
28/12/20	10:00	Αίθουσα	13.5°	15-20°	OK!	NAI
29/12/20	10:00	Αίθουσα	12.5°	15-20°	OK!	NAI
30/12/20	10:00	Αίθουσα	11.5°	15-20°	OK!	NAI
31/12/20	10:00	Αίθουσα	10.5°	15-20°	OK!	NAI
1/1/21	10:00	Αίθουσα	9.5°	15-20°	OK!	NAI
2/1/21	10:00	Αίθουσα	8.5°	15-20°	OK!	NAI
3/1/21	10:00	Αίθουσα	7.5°	15-20°	OK!	NAI
4/1/21	10:00	Αίθουσα	6.5°	15-20°	OK!	NAI
5/1/21	10:00	Αίθουσα	5.5°	15-20°	OK!	NAI
6/1/21	10:00	Αίθουσα	4.5°	15-20°	OK!	NAI
7/1/21	10:00	Αίθουσα	3.5°	15-20°	OK!	NAI
8/1/21	10:00	Αίθουσα	2.5°	15-20°	OK!	NAI
9/1/21	10:00	Αίθουσα	1.5°	15-20°	OK!	NAI
10/1/21	10:00	Αίθουσα	0.5°	15-20°	OK!	NAI

Η θερμοκρασία είναι σε °C και ο φωτισμός σε lux. Τα αποτελέσματα είναι σε μορφή πίνακα.

Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου:

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του παρόντος σεναρίου οι μαθητές ανταποκρίθηκαν ενεργά και με περίσσιο θαυμασμό σε όλες τις δράσεις. Εξέφρασαν τις σκέψεις και τις προτάσεις τους, ενώ η εργασία σε ομάδες τους βοήθησε να αναπτύξουν το αίσθημα συνεργασίας και υπευθυνότητας, να αναδείξουν τις δεξιότητες τους και να ξεδιπλώσουν τις καλλιτεχνικές τους κλίσεις. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξαν κατά την διάρκεια εφαρμογής των μετρήσεων με ειδικά όργανα στους χώρους τους σχολείου και την καταγραφή αυτών σε ειδικό έντυπο που τους είχε δοθεί. Με πλήρη υπευθυνότητα, ενημέρωσαν τους συμμαθητές τους και τους εκπαιδευτικούς του σχολείου, για την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και για τα πλεονεκτήματα που έχει η εφαρμογή της συγκεκριμένης δράσης, τόσο για τους λογαριασμούς του σχολείου, αλλά και για τον πλανήτη μας! Στα πλαίσια της συνολικής αποτίμησης της δράσης, οι μαθητές εξέφρασαν την επιθυμία τους να συνεχίσουν τις μετρήσεις αυτές, εφαρμόζοντας την διαδικασία

εξοικονόμηση ενέργειας και τα επόμενα χρόνια στο χώρο του σχολείου, καθώς συνειδητοποίησαν, ότι ο καθένας από μας μπορεί να βάλει το λιθαράκι του με όραμα ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

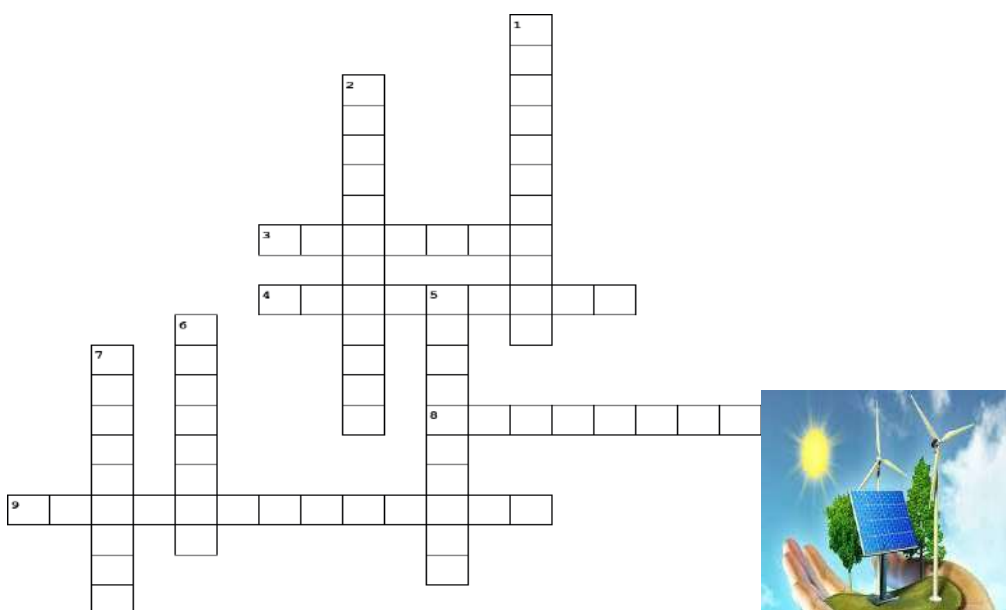
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ:.....

ΕΠΙΘΕΤΟ:.....

ΤΜΗΜΑ:.....

ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

3. ΓΕΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

4. ΥΓΡΗ ΜΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗ ΠΗΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

8. ΚΑΘΑΡΟ ΚΑΥΣΙΜΟ ΥΛΙΚΟ

9. ΕΙΔΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΑΘΕΤΑ

1. ΣΤΕΡΕΟ ΟΡΥΚΤΟ ΚΑΥΣΙΜΟ

2. ΜΕ ΑΥΤΑ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ

5. ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

6. ΟΡΥΚΤΟ ΚΑΥΣΙΜΟ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

7. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΓΗΣ

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: “Μαθητές εν δράσει”.

Δημιουργός: Σηφάκη Ευαγγελία

1. Ταυτότητα Σεναρίου: διδακτική πρόταση στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας

Γνωστικό αντικείμενο: Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη: Γ' Γυμνασίου

Προφίλ μαθητών: το σενάριο απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες 15 ετών

Χρονική διάρκεια: 3 διδακτικές ώρες

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

- ✓ Μέτρια εξοικείωση των μαθητών με εφαρμογές του διαδικτύου
- ✓ Τρόπος εργασίας: ομαδοσυνεργατική μέθοδος
- ✓ Δεν απαιτούνται προηγούμενες γνώσεις των μαθητών, μολονότι η ενημέρωση σε θέματα εθελοντισμού θα διευκόλυνε σημαντικά την υλοποίηση του σεναρίου.

Υλικοτεχνική υποδομή: εργαστήριο πληροφορικής ή χρήση tablets στην αίθουσα διδασκαλίας

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Το παρόν διδακτικό μικροσενάριο αποτελεί μία πρόταση διδασκαλίας στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας Γ' Γυμνασίου. Κύριο στόχο της διδακτικής παρέμβασης αποτελεί η ευαισθητοποίηση των μαθητών αναφορικά με την κοινωνική αλληλεγγύη και την εθελοντική προσφορά προς ευάλωτες κατεχοχήν κοινωνικές ομάδες, χωρίς να παραγνωρίζεται και ο στόχος της γλωσσικής καλλιέργειας στην προφορική και γραπτή έκφρασή της.

Οι δραστηριότητες επιλέχθηκαν με βάση την ηλικία, το γνωστικό επίπεδο των μαθητών και το χρονικό πλαίσιο των τριών διδακτικών ωρών. Κύριος στόχος τους αποτελεί η ανάδειξη του προβληματισμού των μαθητών σχετικά με πανανθρώπινα προβλήματα μέσα από δραστηριότητες ομαδικές που ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητά τους, ενώ παράλληλα καλλιεργούν και δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού, αφού οι μαθητές καλούνται να συνθέσουν συνεργατικό κείμενο, να φτιάξουν πολυτροπικό κείμενο, να αναζητήσουν ορισμούς σε ηλεκτρονικά λεξικά, να πλοηγηθούν σε ιστοσελίδες, να αξιοποιήσουν το διαδραστικό βιβλίο. Οι παραπάνω δραστηριότητες υλοποιούνται ομαδοσυνεργατικά, με σκοπό να αναπτυχθεί η αυτενέργεια, η συνεργασία και το συλλογικό πνεύμα των μαθητών.

Ο εκπαιδευτικός φροντίζει εκ των προτέρων για την αναμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος, για να εξασφαλίσει ένα συνεχές δίωρο (1η,2η ώρα του σεναρίου), το οποίο θα προσφέρει ευελιξία στη διδασκαλία. Επίσης, σε συνεννόηση με τον συνάδελφο της Πληροφορικής προγραμματίζει το μάθημά του στην αίθουσα υπολογιστών.

3. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα - διδακτικοί στόχοι

A) Σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο

Αναμένεται οι μαθητές:

- να προσεγγίσουν την έννοια του εθελοντισμού, να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιο και τις γνώσεις τους γύρω από το παραπάνω θέμα

- να κατανοήσουν το πλέγμα των σχέσεων αλληλεξάρτησης που διαπερνά τον σύγχρονο κόσμο και την ανάγκη να ενδιαφερθούμε και να σταθούμε υπεύθυνα απέναντι στα ανθρώπινα προβλήματα
- να συνειδητοποιήσουν τη δύναμη που έχει η οργανωμένη δράση των πολιτών και να παρακινηθούν να γνωρίσουν περισσότερα για τις μορφές με τις οποίες αυτή εκδηλώνεται

B) Σε σχέση με τη χρήση της τεχνολογίας

Αναμένεται οι μαθητές:

- να μπορούν να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά ψηφιακών κειμένων
- να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών
- να χρησιμοποιούν μηχανές αναζήτησης, να αξιοποιούν υπερσυνδέσμους και να μπορούν να κάνουν στοχευμένη αναζήτηση σε ιστοσελίδες και ιστολόγια
- να αναπτύξουν κριτική στάση απέναντι στα ψηφιακά μέσα και να μπορούν να χρησιμοποιούν κάποιο από αυτά θέτοντας τα δικά τους κριτήρια
- να είναι σε θέση να δημιουργούν συνεργατικά έγγραφα επεξεργαζόμενοι κάποιο ψηφιακό μέσο
- να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες των ψηφιακών εργαλείων για συνεργατική γραφή και να αντιληφθούν τη ρευστότητα και τη δυναμική γραφή του ηλεκτρονικού κειμένου
- να έχουν την ευχέρεια να συνθέσουν ψηφιακά πολυτροπικά ή μονοτροπικά κείμενα σε ομαδοσυνεργατικό περιβάλλον βάσει κριτηρίων

Γ) Σε σχέση με τη μαθησιακή διαδικασία και τις γνώσεις για τον κόσμο

Αναμένεται οι μαθητές:

- να καλλιεργήσουν το πνεύμα συνεργασίας και να μπορούν να αλληλεπιδρούν μέσα σε κλίμα αμοιβαίου σεβασμού
- να είναι δεκτικοί στην καλοπροαίρετη κριτική και να αναπτύσσουν εποικοδομητικό διάλογο για τη διερεύνηση κάποιου θέματος και την επίλυση προβλημάτων

- να είναι σε θέση να εκθέσουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους στις άλλες ομάδες, αξιολογούμενοι και αξιολογώντας.
- να ευαισθητοποιηθούν και να προβληματιστούν γύρω από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν συνάνθρωποί μας και που αφορούν όλους μας υπό το πρίσμα της αλληλεξάρτησης
- να κατανοήσουν την έννοια του εθελοντισμού και να συνειδητοποιήσουν την αξία του ως κοινωνική προσφορά και έμπρακτη απόδειξη κοινωνικής αλληλεγγύης αλλά και ως μέσο αυτοπραγμάτωσης
- να γνωρίσουν οργανωμένες μορφές εθελοντικής δράσης πολιτών
- να αντιληφθούν την αναγκαιότητα της προσωπικής συνεισφοράς τους, να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να αναπτύξουν ενεργό δράση, να γίνουν «ενεργοί μαθητές».

4. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα

Ο εκπαιδευτικός υποδέχεται τους μαθητές στην αίθουσα υπολογιστών. Τους ανακοινώνει το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούν καθώς και τους στόχους του μαθήματος.

Στη συνέχεια ενημερώνει ότι θα εργαστούν σε ομάδες και για εξοικονόμηση διδακτικού χρόνου χωρίζει τους μαθητές σε πέντε πενταμελείς ομάδες, ανομοιογενείς ως προς τις μαθησιακές επιδόσεις. Ζητάει από κάθε ομάδα, αφού επιλέξει ένα όνομα, αν το επιθυμεί, να διανείμει ρόλους (συντονιστής, χειριστής Η/Υ, γραμματέας, εκπρόσωπος) και προσθέτει ότι οι ρόλοι αυτοί μπορούν να εναλλάσσονται ανά διδακτική ώρα, αν το επιθυμούν οι ίδιοι. Κάθε ομάδα παίρνει θέση μπροστά στην οθόνη ενός υπολογιστή. Στην επιφάνεια εργασίας του Η/Υ κάθε ομάδας υπάρχει φάκελος με συνδέσμους και κάποιες πληροφορίες.

1^η Δραστηριότητα:

Διάρκεια: 5'

Είδος δραστηριότητας: παρακολούθηση video

Οργάνωση τάξης: ατομική συμμετοχή

Ως αφόρμηση προβάλλεται στον διαδραστικό πίνακα ένα σύντομο σποτ για τον εθελοντισμό: <https://www.youtube.com/watch?v=sId9KUURGOU>

2η Δραστηριότητα:

Διάρκεια:10’

Είδος δραστηριότητας: συζήτηση-ιδεοκαταιγισμός

Οργάνωση τάξης: ατομική συμμετοχή

Ακολουθεί σύντομη συζήτηση γύρω από το θέμα. Στην εφαρμογή wordart, εν είδει ιδεοθύελλας, οι μαθητές καταγράφουν λέξεις που τους έρχονται στο μυαλό στο άκουσμα του όρου εθελοντισμός/εθελοντής. Στη συνέχεια, καταθέτουν τις απόψεις τους ή τις προσωπικές εμπειρίες, αν διαθέτουν.

3η Δραστηριότητα :

Διάρκεια:5’

Είδος δραστηριότητας: πλοήγηση σε ηλεκτρονικό λεξικό-ορισμός εννοιών

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ακολουθώντας, οι μαθητές καλούνται να αναζητήσουν τον ορισμό μίας έννοιας ανά ομάδα στο ηλεκτρονικό λεξικό του Τριανταφυλλίδη(<http://www.greek-language.gr>) και να τον αντιγράψουν σε ένα κοινόχρηστο έγγραφο που έχει ανοιχθεί από τον εκπαιδευτικό. Έτσι λοιπόν οι μαθητές έχουν ταυτόχρονη πρόσβαση σε πέντε ορισμούς εννοιών σχετικών με τον εθελοντισμό. Θεωρείται δεδομένο ότι ο εκπαιδευτικός έχει ήδη σε προγενέστερο μάθημα συζητήσει για τα συνεργατικά έγγραφα ή έχει συνεννοηθεί με τον συνάδελφο της Πληροφορικής.

4η Δραστηριότητα:

Διάρκεια:25’

Είδος δραστηριότητας: πλοήγηση σε ιστοσελίδα- συμπλήρωση φύλλου εργασίας

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ζητείται από τους μαθητές να πλοηγηθούν στην ιστοσελίδα του εκπαιδευτικού προγράμματος «Νοιάζομαι και δρω»(<http://noiazomaikaidrw.gr/>)

Περιηγούνται στην ιστοσελίδα και μεταβαίνουν: **Εκπαιδευτικό υλικό→**

Ψηφιακές Δραστηριότητες Νοιάζομαι και Δρω. Με παιγνιώδη τρόπο αντιλαμβάνονται εναργέστερα την έννοια του εθελοντισμού

Παραμένοντας στην ίδια ιστοσελίδα οι μαθητές ενημερώνονται ότι θα παρακολουθήσουν ένα βίντεο, διαφορετικό για την κάθε ομάδα, διάρκειας δύο λεπτών περίπου και θα συμπληρώσουν ένα φύλλο εργασίας. Το βίντεο καταγράφει μαρτυρίες ανθρώπων που έγιναν εθελοντές. Με στοχευμένες ερωτήσεις οι μαθητές θα συνειδητοποιήσουν για ποιους λόγους κάποιος συμπολίτης μας αποφασίζει να γίνει εθελοντής, τι προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο και τι «κερδίζει» ο ίδιος. Παρουσίαση αποτελεσμάτων στην ολομέλεια από τον εκπρόσωπο της κάθε ομάδας. Ολιγόλεπτη συζήτηση (20 λεπτά).

Ο ρόλος- ενέργειες του εκπαιδευτικού: ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει ρόλο συμβουλευτικό και υποστηρικτικό. Κατά τη διάρκεια των παραπάνω δραστηριοτήτων, κινείται ανάμεσα στις ομάδες, προκειμένου να εμπυχώσει, να επιλύσει απορίες και να συμβουλεύσει.

Ρόλος –ενέργειες των μαθητών : οι μαθητές συζητούν, διερευνούν και καταγράφουν τις πληροφορίες. Τα ψηφιακά μέσα λειτουργούν ως περιβάλλον παραδοσιακού γραμματισμού. Παράλληλα όμως ενθαρρύνουν την εμπλοκή των μαθητών, τη μεταξύ τους συνεργασία και την εξοικειώσή τους με αυτά.

Αναμενόμενα αποτελέσματα: στο τέλος της πρώτης διδακτικής ώρας αναμένεται οι μαθητές μέσα από τις δραστηριότητες που θα έχουν υλοποιήσει να έχουν κατανοήσει τη σπουδαιότητα του εθελοντισμού ως προσφορά προς αδύναμους συνανθρώπους μας και να έχουν αναπτύξει την ενσυναίσθηση.

2^η Διδακτική ώρα:

1^η Δραστηριότητα: αξιοποίηση του διαδραστικού βιβλίου του μαθητή της Νεοελληνικής Γλώσσας

Διάρκεια: 20’

Είδος δραστηριότητας: ανάγνωση- συζήτηση

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Οι μαθητές μεταβαίνουν στο διαδραστικό βιβλίο. Παρατηρούν και σχολιάζουν αφίσες εθελοντικών ομάδων. Απαντούν σε ερωτήσεις του φύλλου εργασίας.

2^η Δραστηριότητα:

Διάρκεια: 25'

Είδος δραστηριότητας: δημιουργία ψηφιακής αφίσας

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ακολουθώντας, τούς ανατίθεται να δημιουργήσουν ψηφιακή αφίσα μέσω της οποίας θα γνωστοποιήσουν την εθελοντική δράση τους στη μαθητική κοινότητα και θα ευαισθητοποιήσουν τους συμμαθητές τους. Οι μαθητές είναι ήδη εξοικειωμένοι με τη δημιουργία της. Δίνονται όμως από τον διδάσκοντα συνοπτικές οδηγίες.

Ρόλος-ενέργειες εκπαιδευτικού: ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί διακριτικά, υποκινεί τον προβληματισμό των μαθητών, ενθαρρύνει και εντοχιστρώνει.

Ρόλος- ενέργειες μαθητών: οι μαθητές αυτενεργούν, εμπνέονται, δημιουργούν μέσα από ένα επικοινωνιακό διάλογο.

Αναμενόμενα αποτελέσματα: στο τέλος της δεύτερης διδακτικής ώρας αναμένεται οι μαθητές μέσα από τις δραστηριότητες που θα έχουν υλοποιήσει και αξιοποιώντας τον ψηφιακό εγγραμματοτισμό τους να δημιουργήσουν ψηφιακές αφίσες, με απώτερο στόχο την ευαισθητοποίηση της μαθητικής κοινότητας σε θέματα εθελοντισμού.

Τα ψηφιακά μέσα λειτουργούν ως εργαλεία επεξεργασίας, αναζήτησης και επικοινωνίας της πληροφορίας, ως μέσα πρακτικής γραμματισμού για την ανάγνωση, τη γραφή και την επικοινωνία στα ψηφιακά περιβάλλοντα, ως περιβάλλοντα έκφρασης, δημιουργίας αλλά και δημοσίευσης των εργασιών τους.

3^η Διδακτική ώρα:

1^η Δραστηριότητα:

Διάρκεια: 20'

Είδος δραστηριότητας: παρουσίαση αφισών

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

2^η Δραστηριότητα:

Διάρκεια: 5'

Είδος δραστηριότητας: ψηφοφορία

Οργάνωση τάξης: ατομική χρήση εφαρμογής mentimeter

Οι μαθητές, μετά την παρουσίαση των αφισών, ψηφίζουν μέσω της εφαρμογής mentimeter, για να αναδείξουν την καλύτερα αφίσα. Στη συνέχεια ανεβάζουν τις αφίσες του στο padlet.

3η Δραστηριότητα:

Διάρκεια: 20'

Είδος δραστηριότητας: συγκρότηση εθελοντικής ομάδας

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ανά ομάδα οι μαθητές συζητούν και αποφασίζουν να συγκροτήσουν μια εθελοντική ομάδα. Δίνουν όνομα, αποφασίζουν με ποιο κοινωνικό κατεξοχήν πρόβλημα θέλουν να ασχοληθούν και πώς σκέφτονται να οργανώσουν τις δράσεις τους. Κύριος στόχος της δράσης τους παραμένει η έμπρακτη εκδήλωση αλληλεγγύης και βοήθειας σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Τις προτάσεις τους καταγράφουν χειρόγραφα ή σε ένα αρχείο word. Ρόλος –ενέργειες εκπαιδευτικού: ενθαρρύνει και υποστηρίζει την πρωτοβουλία των μαθητών.

Ρόλος-ενέργειες μαθητών: οι μαθητές προβληματίζονται και στοχάζονται πάνω σε καίρια κοινωνικά θέματα, κατανοούν την ανάγκη συνεργασίας και προσφοράς προς τον συνάνθρωπο.

Αναμενόμενα αποτελέσματα: οι μαθητές λειτουργούν ως «ενεργοί πολίτες» για την προάσπιση οικουμενικών αξιών

5.Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Πρωταρχικό στόχο του διδακτικού σεναρίου αποτελεί η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα κοινωνικής προσφοράς και η ανάληψη εθελοντικής δράσης. Παρά το νεαρό της ηλικίας τους οι μαθητές διαθέτουν την ωριμότητα και την ευαισθησία να εμπλακούν σε μια τέτοια δράση, η οποία θα συμβάλει στην καλλιέργεια της ατομικής και κοινωνικής ευθύνης,

στην ανάπτυξη συναισθηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων και θα τους προετοιμάσει για την ενήλικη ζωή τους ως πολίτες με κοινωνική και δημοκρατική συνείδηση.

6. Βιβλιογραφία

Ψηφιακά εργαλεία του διαδικτύου

- Mentimeter για ψηφοφορία
- Wordart για τη δημιουργία συννεφόλεξου
- Κοινόχρηστο έγγραφο (google doc) για την εκπόνηση ομαδικών εργασιών
- Postermymwall: δημιουργία αφίσας
- Padlet: ανάρτηση ομαδικών εργασιών (αφίσας)

Συνδέσεις διαδικτύου :

- <http://noiazomaikaidrw.gr>: παρακολούθηση σύντομου βίντεο για τον εθελοντισμό
- Διαδραστικό σχολικό βιβλίο Νεοελληνικής Γλώσσας Γ' Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/ebooks/>: μελέτη ορισμού εννοιών και σχολιασμός αφίσας
- Youtube:
<https://www.youtube.com/watch?v=eaBmkctCAPE> : animation για τον εθελοντισμό:
- Πύλη για την ελληνική γλώσσα:https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/: αναζήτηση ορισμών

7.Φύλλα εργασίας

1ο Φύλλο εργασίας: κοινό για όλες τις ομάδες

Δραστηριότητα πρώτη:

Σήμερα, παιδιά, θα ασχοληθούμε με τον εθελοντισμό, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, και θα δουλέψετε σε ομάδες. Κάθε ομάδα, λοιπόν, έχει το δικό της φύλλο εργασίας αλλά οι απαντήσεις θα καταγράφονται σε ένα κοινόχρηστο έγγραφο που θα το αναζητήσετε στην ακόλουθη διεύθυνση:

<https://docs.google.com/document/d/1qKf1EKzTteth2jhyDcjkVKVYisOxG9M-yOcRe9XlXHM/edit?usp=sharing>

Είστε ήδη συνδεδεμένοι στο διαδίκτυο. Ανοίξτε τον Φυλλομετρητή Google Chrome. Αναζητήστε στην πύλη για την ελληνική γλώσσα (<http://www.greek-language.gr>) τον ορισμό της λέξης που σας ζητείται, πληκτρολογώντας στο πλαίσιο το αντίστοιχο λήμμα, και αντιγράψτε τον στο κοινόχρηστο έγγραφο.

Έχετε στη διάθεσή σας **πέντε λεπτά!**

ΟΜΑΔΑ	ΕΝΝΟΙΑ	ΟΡΙΣΜΟΣ
1η	ιδεαλισμός	
2η	αλληλεγγύη	
3η	φιλανθρωπία	
4η	αλτρουισμός	

5η	εθελοντής	
----	-----------	--

Δραστηριότητα δεύτερη:

Για να δούμε τώρα! Εμπεδώσαμε τους ορισμούς των παραπάνω εννοιών;
Πλοηγηθείτε στην ιστοσελίδα του εκπαιδευτικού προγράμματος «Νοιάζομαι και δρω»(
<http://noiazomaikaidrw.gr/>) και στη συνέχεια ανοίξτε την καρτέλα **Εκπαιδευτικό υλικό** →

Ψηφιακές Δραστηριότητες Νοιάζομαι και Δρω. Επιλέξτε ένα από τα εικονίδια και παίξτε! Μην το παρακάνουμε όμως! Έχετε στη διάθεσή σας **πέντε λεπτά!**

Δραστηριότητα τρίτη:

Ας μείνουμε λίγο ακόμα στην ίδια ιστοσελίδα. Μεταβείτε στην αρχική σελίδα και πηγαίνετε **«βίντεο με ιστορίες εθελοντών»**. Κάθε ομάδα θα παρακολουθήσει

προσεκτικά ένα βίντεο διάρκειας δύο λεπτών. Σημειώστε χειρόγραφα τις τα στοιχεία που θα σας χρειαστούν, για να συμπληρώσετε τον ακόλουθο πίνακα στο κοινόχρηστο έγγραφο. Οι απαντήσεις σας να δοθούν με τη χρήση ονοματικών φράσεων και bullets. Στη συνέχεια υπογραμμίστε με κόκκινο χρώμα τα κοινά στοιχεία που καταγράψατε με τις άλλες ομάδες. Έπειτα θα κληθείτε να σχολιάσετε τις απαντήσεις σας στην ολομέλεια. Έχετε στη διάθεσή σας **είκοσι λεπτά!**

Βίντεο ανά ομάδα	Σκοπός εθελοντικής ομάδας	Κίνητρο εθελοντή	« Κέρδος» εθελοντή
1η: Διεθνής Αμνηστία			
2η: Δίκτυο για τα Δικαιώματα του παιδιού			
3η: ΣΚΕΠ			

4^η: Emphasis			
5^η: fantasmata			

2^ο Φύλλο εργασίας

Ομάδα 1^η

Δραστηριότητα πρώτη:

Μεταβείτε στο Διαδραστικό βιβλίο

[http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C107/358/2416,9234/.](http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C107/358/2416,9234/)

Διαβάστε το κείμενο 9 και την αφίσα από την αντικαρκινική εταιρία (δραστηριότητες παραγωγής γραπτού λόγου) και σημειώστε χειρόγραφα τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Σε τι δίνεται έμφαση στην αφίσα; Στο κείμενο ή στην εικόνα;
- Με ποιο τρόπο επιτυγχάνονται η ευαισθητοποίηση και ο προβληματισμός του αποδέκτη του μηνύματος;
- Στοχεύει στη λογική ή το συναίσθημα;
- Το κείμενο είναι εκτενές; Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται; **(20 λεπτά)**

Δραστηριότητα δεύτερη:

Αναζητήστε αφίσες εθελοντικών ομάδων από μηχανή αναζήτησης (Chrome, Internet Explorer, Firefox) και στη συνέχεια φτιάξτε τη δική σας.

Σκεφτείτε τι πρέπει να συμπεριληφθεί στην αφίσα (λογότυπος, σκοπός της δράσης, κάλεσμα στους συμμαθητές σας να γίνουν κι αυτοί εθελοντές...).

Εργαστείτε στο **<https://www.postermywall.com>**

Από το μενού επιλέξτε: αφίσα.

- Δώστε τίτλο.
- Επιλέξτε εικόνα από το αρχείο ή εισάγετε δική σας από τον υπολογιστή (μπορείτε να επιλέξετε και μια δική σας δημιουργία).
- Σχετικά με το πλαίσιο κειμένου εσείς θα καθορίσετε το μέγεθός του και τη θέση του στην αφίσα.
- Επιλέξτε γραμματοσειρά, μέγεθος, χρώμα.
- Ποιες γλωσσικές και μορφικές επιλογές πρέπει να κάνετε για να δώσετε σαφέστερα το μήνυμα που θέλετε να περάσετε;
- Επίσης προσθέστε φόντο, πλαίσια εικόνας, clip arts, βίντεο.
- Μην ξεχνάτε ότι ο κύριος στόχος είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των συμμαθητών σας ώστε να γίνουν κι αυτοί εθελοντές. **(25 λεπτά)**

Ομάδα 2^η

Δραστηριότητα πρώτη:

Μεταβείτε στο Διαδραστικό βιβλίο

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C107/358/2416,9234/>.

Διαβάστε το κείμενο 9 και την αφίσα από την αντικαρκινική εταιρία (δραστηριότητες παραγωγής γραπτού λόγου) και σημειώστε χειρόγραφα τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Σε τι δίνεται έμφαση στην αφίσα; Στο κείμενο ή στην εικόνα;
- Με ποιο τρόπο επιτυγχάνονται η ευαισθητοποίηση και ο προβληματισμός του αποδέκτη του μηνύματος;
- Στοχεύει στη λογική ή το συναίσθημα;

- Το κείμενο είναι εκτενές; Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται; **(20 λεπτά)**

Δραστηριότητα δεύτερη:

Αναζητήστε αφίσες εθελοντικών ομάδων από μηχανή αναζήτησης (Chrome, Internet Explorer, Firefox) και στη συνέχεια φτιάξτε τη δική σας.

Σκεφτείτε τι πρέπει να συμπεριληφθεί στην αφίσα (λογότυπος, σκοπός της δράσης, κάλεσμα στους συμμαθητές σας να γίνουν κι αυτοί εθελοντές...).

Εργαστείτε στο **<https://www.postermywall.com>**

Από το μενού επιλέξτε: αφίσα.

- Δώστε τίτλο.
- Επιλέξτε εικόνα από το αρχείο ή εισάγετε δική σας από τον υπολογιστή (μπορείτε να επιλέξετε και μια δική σας δημιουργία).
- Σχετικά με το πλαίσιο κειμένου εσείς θα καθορίσετε το μέγεθός του και τη θέση του στην αφίσα.
- Επιλέξτε γραμματοσειρά, μέγεθος, χρώμα.
- Ποιες γλωσσικές και μορφικές επιλογές πρέπει να κάνετε για να δώσετε σαφέστερα το μήνυμα που θέλετε να περάσετε;
- Επίσης προσθέστε φόντο, πλαίσια εικόνας, clip arts, βίντεο.
- Μην ξεχνάτε ότι ο κύριος στόχος είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των συμμαθητών σας ώστε να γίνουν κι αυτοί εθελοντές. **(25 λεπτά)**

Ομάδα 3^η

Δραστηριότητα πρώτη:

Μεταβείτε στο Διαδραστικό βιβλίο

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C107/358/2416,9234/>.

Διαβάστε το κείμενο 9 και την αφίσα από την αντικαρκινική εταιρία (δραστηριότητες

παραγωγής γραπτού λόγου) και σημειώστε χειρόγραφα τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Σε τι δίνεται έμφαση στην αφίσα; Στο κείμενο ή στην εικόνα;
- Με ποιο τρόπο επιτυγχάνονται η ευαισθητοποίηση και ο προβληματισμός του αποδέκτη του μηνύματος;
- Στοχεύει στη λογική ή το συναίσθημα;
- Το κείμενο είναι εκτενές; Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται; **(20 λεπτά)**

Δραστηριότητα δεύτερη:

Αναζητήστε αφίσες εθελοντικών ομάδων από μηχανή αναζήτησης (Chrome, Internet Explorer, Firefox) και στη συνέχεια φτιάξτε τη δική σας.

Σκεφτείτε τι πρέπει να συμπεριληφθεί στην αφίσα (λογότυπος, σκοπός της δράσης, κάλεσμα στους συμμαθητές σας να γίνουν κι αυτοί εθελοντές...).

Εργαστείτε στο **<https://www.postermywall.com>**

Από το μενού επιλέξτε: αφίσα.

- Δώστε τίτλο.
- Επιλέξτε εικόνα από το αρχείο ή εισάγετε δική σας από τον υπολογιστή (μπορείτε να επιλέξετε και μια δική σας δημιουργία).
- Σχετικά με το πλαίσιο κειμένου εσείς θα καθορίσετε το μέγεθός του και τη θέση του στην αφίσα.
- Επιλέξτε γραμματοσειρά, μέγεθος, χρώμα.
- Ποιες γλωσσικές και μορφικές επιλογές πρέπει να κάνετε για να δώσετε σαφέστερα το μήνυμα που θέλετε να περάσετε;
- Επίσης προσθέστε φόντο, πλαίσια εικόνας, clip arts, βίντεο.
- Μην ξεχνάτε ότι ο κύριος στόχος είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των συμμαθητών σας ώστε να γίνουν κι αυτοί εθελοντές. **(25 λεπτά)**

Ομάδα 4^η

Δραστηριότητα πρώτη:

Μεταβείτε στο Διαδραστικό βιβλίο

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C107/358/2416,9234/>.

Διαβάστε το κείμενο 9 και την αφίσα από την αντικαρκινική εταιρία (δραστηριότητες παραγωγής γραπτού λόγου) και σημειώστε χειρόγραφα τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Σε τι δίνεται έμφαση στην αφίσα; Στο κείμενο ή στην εικόνα;
- Με ποιο τρόπο επιτυγχάνονται η ευαισθητοποίηση και ο προβληματισμός του αποδέκτη του μηνύματος;
- Στοχεύει στη λογική ή το συναίσθημα;
- Το κείμενο είναι εκτενές; Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται; **(20 λεπτά)**

Δραστηριότητα δεύτερη:

Αναζητήστε αφίσες εθελοντικών ομάδων από μηχανή αναζήτησης (Chrome, Internet Explorer, Firefox) και στη συνέχεια φτιάξτε τη δική σας.

Σκεφτείτε τι πρέπει να συμπεριληφθεί στην αφίσα (λογότυπος, σκοπός της δράσης, κάλεσμα στους συμμαθητές σας να γίνουν κι αυτοί εθελοντές...).

Εργαστείτε στο **<https://www.postermywall.com>**

Από το μενού επιλέξτε: αφίσα.

- Δώστε τίτλο.
- Επιλέξτε εικόνα από το αρχείο ή εισάγετε δική σας από τον υπολογιστή (μπορείτε να επιλέξετε και μια δική σας δημιουργία).
- Σχετικά με το πλαίσιο κειμένου εσείς θα καθορίσετε το μέγεθός του και τη θέση του στην αφίσα.
- Επιλέξτε γραμματοσειρά, μέγεθος, χρώμα.
- Ποιες γλωσσικές και μορφικές επιλογές πρέπει να κάνετε για να δώσετε σαφέστερα το μήνυμα που θέλετε να περάσετε;
- Επίσης προσθέστε φόντο, πλαίσια εικόνας, clip arts, βίντεο.

- Μην ξεχνάτε ότι ο κύριος στόχος είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των συμμαθητών σας ώστε να γίνουν κι αυτοί εθελοντές. **(25 λεπτά)**

Ομάδα 5^η

Δραστηριότητα πρώτη:

Μεταβείτε στο Διαδραστικό βιβλίο

[http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C107/358/2416,9234/.](http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C107/358/2416,9234/)

Διαβάστε το κείμενο 9 και την αφίσα από την αντικαρκινική εταιρία (δραστηριότητες παραγωγής γραπτού λόγου) και σημειώστε χειρόγραφα τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Σε τι δίνεται έμφαση στην αφίσα; Στο κείμενο ή στην εικόνα;
- Με ποιο τρόπο επιτυγχάνεται η ευαισθητοποίηση και ο προβληματισμός του αποδέκτη του μηνύματος;
- Στοχεύει στη λογική ή το συναίσθημα;
- Το κείμενο είναι εκτενές; Ποια μέρη του λόγου επιλέγονται; **(20 λεπτά)**

Δραστηριότητα δεύτερη:

Αναζητήστε αφίσες εθελοντικών ομάδων από μηχανή αναζήτησης (Chrome, Internet Explorer, Firefox) και στη συνέχεια φτιάξτε τη δική σας.

Σκεφτείτε τι πρέπει να συμπεριληφθεί στην αφίσα (λογότυπος, σκοπός της δράσης, κάλεσμα στους συμμαθητές σας να γίνουν κι αυτοί εθελοντές...).

Εργαστείτε στο **<https://www.postermywall.com>**

Από το μενού επιλέξτε: αφίσα.

- Δώστε τίτλο.
- Επιλέξτε εικόνα από το αρχείο ή εισάγετε δική σας από τον υπολογιστή (μπορείτε να επιλέξετε και μια δική σας δημιουργία).

- Σχετικά με το πλαίσιο κειμένου εσείς θα καθορίσετε το μέγεθός του και τη θέση του στην αφίσα.
- Επιλέξτε γραμματοσειρά, μέγεθος, χρώμα.
- Ποιες γλωσσικές και μορφικές επιλογές πρέπει να κάνετε για να δώσετε σαφέστερα το μήνυμα που θέλετε να περάσετε;
- Επίσης προσθέστε φόντο, πλαίσια εικόνας, clip arts, βίντεο.
- Μην ξεχνάτε ότι ο κύριος στόχος είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των συμμαθητών σας ώστε να γίνουν κι αυτοί εθελοντές. **(25 λεπτά)**

3ο Φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα:

Ομάδα 1^η:

Συνεχίζετε και ολοκληρώνετε την αφίσα σας. **(15 λεπτά)**

- Αναρτήστε την αφίσα σας στο padlet στον ακόλουθο σύνδεσμο : <https://el.padlet.com/sifakie/5wojhp3up05>. Για να το κάνετε αυτό, πηγαίνετε στον παραπάνω σύνδεσμο, πατήστε + κάτω δεξιά και αναρτήστε. Στον τίτλο γράψτε το όνομα της ομάδας σας και πατήστε **αποθήκευση**. Πατήστε **like**, για να αξιολογήσετε τις αφίσες των άλλων ομάδων. Μπορείτε επίσης να κάνετε σχόλια (**comments**), να κάνετε **εξαγωγή** ή **εκτύπωση** της αφίσας. (... πάνω δεξιά)
- Τέλος, κάντε λήψη της αφίσας στον Η/Υ και αποθηκεύστε την στην επιφάνεια εργασίας του Υπολογιστή σας. Ως όνομα αρχείου δώστε το όνομα της ομάδας σας.

Έπειτα θα την παρουσιάσει ο εκπρόσωπος της ομάδας σας στην ολομέλεια. Οι άλλες ομάδες θα την αξιολογήσουν και τέλος θα αξιολογήσετε και εσείς την αφίσα των άλλων ομάδων. Η αξιολόγηση θα γίνει βάσει κάποιων κριτηρίων:

- Η επιλογή της εικόνας/φωτογραφίας υποστηρίζει το μήνυμα της αφίσας;
- Ο λογότυπος είναι ευφάνταστος ;
- Στη λεκτική επικοινωνία (κειμένο) υπάρχει σαφήνεια λόγου, κατάλληλη επιλογή φράσεων, έξυπνη σύνταξη προτάσεων;

- Γενικότερα, η αφίσα θα ελκύσει το ενδιαφέρον των συμμαθητών σας και θα τους ωθήσει να μάθουν περισσότερα για την ομάδα σας και να δραστηριοποιηθούν και οι ίδιοι; (30 λεπτά)

Ομάδα 2^η:

Συνεχίζετε και ολοκληρώνετε την αφίσα σας.(15 λεπτά)

- Αναρτήστε την αφίσα σας στο padlet στον ακόλουθο σύνδεσμο : <https://el.padlet.com/sifakie/5wojhp3upo5>. Για να το κάνετε αυτό, πηγαίνετε στον παραπάνω σύνδεσμο, πατήστε + κάτω δεξιά και αναρτήστε. Στον τίτλο γράψτε το όνομα της ομάδας σας και πατήστε **αποθήκευση**. Πατήστε **like**, για να αξιολογήσετε τις αφίσες των άλλων ομάδων. Μπορείτε επίσης να κάνετε σχόλια (**comments**), να κάνετε **εξαγωγή** ή **εκτύπωση** της αφίσας. (... πάνω δεξιά)
- Τέλος, κάντε λήψη της αφίσας στον Η/Υ και αποθηκεύστε την στην επιφάνεια εργασίας του Υπολογιστή σας. Ως όνομα αρχείου δώστε το όνομα της ομάδας σας.

Έπειτα θα την παρουσιάσει ο εκπρόσωπος της ομάδας σας στην ολομέλεια. Οι άλλες ομάδες θα την αξιολογήσουν και τέλος θα αξιολογήσετε και εσείς την αφίσα των άλλων ομάδων. Η αξιολόγηση θα γίνει βάσει κάποιων κριτηρίων:

- Η επιλογή της εικόνας/φωτογραφίας υποστηρίζει το μήνυμα της αφίσας;
- Ο λογότυπος είναι ευφάνταστος ;
- Στη λεκτική επικοινωνία (κείμενο) υπάρχει σαφήνεια λόγου, κατάλληλη επιλογή φράσεων, έξυπνη σύνταξη προτάσεων;
- Γενικότερα, η αφίσα θα ελκύσει το ενδιαφέρον των συμμαθητών σας και θα τους ωθήσει να μάθουν περισσότερα για την ομάδα σας και να δραστηριοποιηθούν και οι ίδιοι; (30 λεπτά)

Ομάδα 3^η:

Συνεχίζετε και ολοκληρώνετε την αφίσα σας.(15 λεπτά)

- Αναρτήστε την αφίσα σας στο padlet στον ακόλουθο σύνδεσμο : <https://el.padlet.com/sifakie/5wojhp3upo5>. Για να το κάνετε αυτό, πηγαίνετε στον παραπάνω σύνδεσμο, πατήστε + κάτω δεξιά και αναρτήστε. Στον τίτλο

γράψτε το όνομα της ομάδας σας και πατήστε **αποθήκευση**. Πατήστε **like**, για να αξιολογήσετε τις αφίσες των άλλων ομάδων. Μπορείτε επίσης να κάνετε σχόλια (**comments**), να κάνετε **εξαγωγή** ή **εκτύπωση** της αφίσας. (... πάνω δεξιά)

- Τέλος, κάντε λήψη της αφίσας στον Η/Υ και αποθηκεύστε την στην επιφάνεια εργασίας του Υπολογιστή σας. Ως όνομα αρχείου δώστε το όνομα της ομάδας σας.

Έπειτα θα την παρουσιάσει ο εκπρόσωπος της ομάδας σας στην ολομέλεια. Οι άλλες ομάδες θα την αξιολογήσουν και τέλος θα αξιολογήσετε και εσείς την αφίσα των άλλων ομάδων. Η αξιολόγηση θα γίνει βάσει κάποιων κριτηρίων:

- Η επιλογή της εικόνας/φωτογραφίας υποστηρίζει το μήνυμα της αφίσας;
- Ο λογότυπος είναι ευφάνταστος ;
- Στη λεκτική επικοινωνία (κείμενο) υπάρχει σαφήνεια λόγου, κατάλληλη επιλογή φράσεων, έξυπνη σύνταξη προτάσεων;
- Γενικότερα, η αφίσα θα ελκύσει το ενδιαφέρον των συμμαθητών σας και θα τους ωθήσει να μάθουν περισσότερα για την ομάδα σας και να δραστηριοποιηθούν και οι ίδιοι; (**30 λεπτά**)

Ομάδα 4^η:

Συνεχίζετε και ολοκληρώνετε την αφίσα σας. (**15 λεπτά**)

- Αναρτήστε την αφίσα σας στο padlet στον ακόλουθο σύνδεσμο : <https://el.padlet.com/sifakie/5wojhp3upo5>. Για να το κάνετε αυτό, πηγαίνετε στον παραπάνω σύνδεσμο, πατήστε + κάτω δεξιά και αναρτήστε. Στον τίτλο γράψτε το όνομα της ομάδας σας και πατήστε **αποθήκευση**. Πατήστε **like**, για να αξιολογήσετε τις αφίσες των άλλων ομάδων. Μπορείτε επίσης να κάνετε σχόλια (**comments**), να κάνετε **εξαγωγή** ή **εκτύπωση** της αφίσας. (... πάνω δεξιά)
- Τέλος, κάντε λήψη της αφίσας στον Η/Υ και αποθηκεύστε την στην επιφάνεια εργασίας του Υπολογιστή σας. Ως όνομα αρχείου δώστε το όνομα της ομάδας σας.

Έπειτα θα την παρουσιάσει ο εκπρόσωπος της ομάδας σας στην ολομέλεια. Οι άλλες ομάδες θα την αξιολογήσουν και τέλος θα αξιολογήσετε και εσείς την αφίσα των άλλων ομάδων. Η αξιολόγηση θα γίνει βάσει κάποιων κριτηρίων:

- Η επιλογή της εικόνας/φωτογραφίας υποστηρίζει το μήνυμα της αφίσας;
- Ο λογότυπος είναι ευφάνταστος ;
- Στη λεκτική επικοινωνία (κείμενο) υπάρχει σαφήνεια λόγου, κατάλληλη επιλογή φράσεων, έξυπνη σύνταξη προτάσεων;
- Γενικότερα, η αφίσα θα ελκύσει το ενδιαφέρον των συμμαθητών σας και θα τους ωθήσει να μάθουν περισσότερα για την ομάδα σας και να δραστηριοποιηθούν και οι ίδιοι; **(30 λεπτά)**

Ομάδα 5^η:

Συνεχίζετε και ολοκληρώνετε την αφίσα σας.**(15 λεπτά)**

- Αναρτήστε την αφίσα σας στο padlet στον ακόλουθο σύνδεσμο : <https://el.padlet.com/sifakie/5wojhp3upo5>. Για να το κάνετε αυτό, πηγαίνετε στον παραπάνω σύνδεσμο, πατήστε + κάτω δεξιά και αναρτήστε. Στον τίτλο γράψτε το όνομα της ομάδας σας και πατήστε **αποθήκευση**. Πατήστε **like**, για να αξιολογήσετε τις αφίσες των άλλων ομάδων. Μπορείτε επίσης να κάνετε σχόλια (**comments**), να κάνετε **εξαγωγή** ή **εκτύπωση** της αφίσας. (... πάνω δεξιά)
- Τέλος, κάντε λήψη της αφίσας στον Η/Υ και αποθηκεύστε την στην επιφάνεια εργασίας του Υπολογιστή σας. Ως όνομα αρχείου δώστε το όνομα της ομάδας σας.

Έπειτα θα την παρουσιάσει ο εκπρόσωπος της ομάδας σας στην ολομέλεια. Οι άλλες ομάδες θα την αξιολογήσουν και τέλος θα αξιολογήσετε και εσείς την αφίσα των άλλων ομάδων. Η αξιολόγηση θα γίνει βάσει κάποιων κριτηρίων:

- Η επιλογή της εικόνας/φωτογραφίας υποστηρίζει το μήνυμα της αφίσας;
- Ο λογότυπος είναι ευφάνταστος ;
- Στη λεκτική επικοινωνία (κείμενο) υπάρχει σαφήνεια λόγου, κατάλληλη επιλογή φράσεων, έξυπνη σύνταξη προτάσεων;
- Γενικότερα, η αφίσα θα ελκύσει το ενδιαφέρον των συμμαθητών σας και θα τους ωθήσει να μάθουν περισσότερα για την ομάδα σας και να δραστηριοποιηθούν και οι ίδιοι; **(30 λεπτά)**

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

**Τίτλος διδακτικού σεναρίου: ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΧΩΡΙΣ
ΦΟΒΟ, ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ
ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ**

Δημιουργός: ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΗ ΦΩΤΕΙΝΗ

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Το σενάριο απευθύνεται σε μαθητές γυμνασίου, ηλικίας 12 έως 15 ετών, και εστιάζει στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση γύρω από τα ζητήματα του διαδικτυακού εκφοβισμού. Το σενάριο διαρκεί τρεις διδακτικές ώρες, με δυνατότητα επέκτασης, και υλοποιείται στο εργαστήριο πληροφορικής με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, ενθαρρύνοντας τους μαθητές να αναπτύξουν ψηφιακό γραμματισμό και κριτική σκέψη.

Ξεκινώντας με καταιγισμό ιδεών και συνεχίζοντας με συζητήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες, οι μαθητές καλούνται να κατανοήσουν, να αναγνωρίσουν και να αντιμετωπίσουν καταστάσεις εκφοβισμού, ενισχύοντας την ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του διαδικτύου.

Γνωστικό αντικείμενο:

Πληροφορική

Τάξη: Α', Β' Γυμνασίου**Προφίλ μαθητών:**

Προτείνεται να εφαρμοστεί σε μαθητές γυμνασίου, με στόχο την ενθάρρυνση της συμμετοχής και των δύο φύλων. Το σενάριο είναι κατάλληλο για εφαρμογή σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα, προωθώντας την πολυπολιτισμική κατανόηση και συνεργασία, χωρίς να επηρεάζεται από την οικονομική θέση ή προέλευση των μαθητών.

Χρονική διάρκεια:

Σχεδιάζεται για τρεις διδακτικές ώρες, με δυνατότητα επέκτασης, ανάλογα του αριθμού των ομάδων που θα σχηματιστούν.

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

- Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση διαδραστικών εργαλείων, όπως το padlet και να είναι σε θέση να διαχειριστούν την δημιουργία ομάδων από τους μαθητές και να επιβλέπουν τις δραστηριότητες. Επιθυμητή είναι και η εμπειρία στη διεξαγωγή συζητήσεων στην τάξη για ευαίσθητα θέματα.
- Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν βασικές γνώσεις χρήσης υπολογιστών, δημιουργία παρουσιάσεων και διαδικτύου για την εκπόνηση της έρευνας και των εργασιών, και να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδική εργασία και τη συμμετοχή σε συζητήσεις και δραστηριότητες.
- Απαιτούνται βασικές γνώσεις για το διαδίκτυο και την ασφαλή χρήση του, όπως η αναγνώριση δυνητικά επιβλαβούς ή εκφοβιστικού περιεχομένου.
- Ενθαρρύνεται η προηγούμενη συμμετοχή των μαθητών σε δραστηριότητες που αναπτύσσουν την ενσυναίσθηση και την κοινωνική ευαισθησία.

Υλικοτεχνική υποδομή:

- Υπολογιστές με σύνδεση στο διαδίκτυο:

Κάθε μαθητής ή ομάδα μαθητών θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε έναν υπολογιστή με πρόσβαση στο διαδίκτυο για την έρευνα και τη δημιουργία περιεχομένου.

- Προβολέας ή Διαδραστικός πίνακας:

Χρειάζεται εξοπλισμός για την προβολή παρουσιάσεων και άλλου ψηφιακού υλικού που θα χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια του σεναρίου.

- Λογισμικό για Παρουσιάσεις και Επεξεργασία Κειμένου:

Προγράμματα όπως Microsoft Office (Word, PowerPoint) ή αντίστοιχα δωρεάν λογισμικά όπως Google Docs και Google Slides.

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Το διδακτικό σενάριο "Διαδίκτυο Χωρίς Φόβο" εστιάζει στην αναγνώριση, κατανόηση και αντιμετώπιση του διαδικτυακού εκφοβισμού από μαθητές γυμνασίου. Στηρίζεται στο σκεπτικό ότι η ενημέρωση και η εκπαίδευση μπορούν να προάγουν την ασφαλή χρήση του διαδικτύου και να μειώσουν τις περιπτώσεις εκφοβισμού.

Στόχοι:

1. Ενημέρωση των μαθητών σχετικά με τις μορφές και τις συνέπειες του διαδικτυακού εκφοβισμού.
2. Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση συμπεριφορών εκφοβισμού.
3. Προώθηση της ψηφιακής ευαισθητοποίησης και της κριτικής σκέψης.

Είδη Κειμένων και Πολυμέσων:

1. Διαδραστικές συζητήσεις, παρουσιάσεις από τους μαθητές.
2. Ψηφιακές παρουσιάσεις που συνδυάζουν κείμενο και εικόνες.

Καινοτομία στην Τάξη:

1. Αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη δημιουργία πρωτότυπου υλικού.
2. Αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης.
3. Ενσωμάτωση ψηφιακού περιεχομένου που ενισχύει την κατανόηση των θεμάτων και την εμπειρία μάθησης.

3. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα - διδακτικοί στόχοι

1. Σχέση με το Γνωστικό Αντικείμενο:
 - a. Να αποκτήσουν οι μαθητές κατανόηση των εννοιών και των μορφών του διαδικτυακού εκφοβισμού, καθώς και των συνεπειών του στα θύματα.
 - b. Να εκπαιδευτούν στην αναγνώριση και στην αντιμετώπιση επεισοδίων διαδικτυακού εκφοβισμού, ενισχύοντας την ικανότητά τους να προστατεύουν τον εαυτό τους και τους άλλους στο διαδίκτυο.
2. Σχέση με τη Χρήση της Τεχνολογίας:
 - a. Να εξελίξουν το ψηφιακό γραμματισμό μέσω της ενεργού χρήσης ψηφιακών εργαλείων για ερευνητικούς και δημιουργικούς σκοπούς.
 - b. Να μάθουν να αξιολογούν τη χρήση του διαδικτύου και τις πηγές που αναζητούν και χρησιμοποιούν στο διαδίκτυο.
3. Σχέση με τη Μαθησιακή Διαδικασία και τις Γνώσεις για τον Κόσμο:
 - a. Να αναπτύξουν κοινωνικές δεξιότητες όπως η ενσυναίσθηση, η συνεργασία και η διαπροσωπική επικοινωνία.
 - b. Να μάθουν να σέβονται την πολυμορφία και την διαφορετικότητα.
 - c. Να αναπτύξουν κριτική σκέψη σε ζητήματα που συνδέονται με την ψηφιακή εποχή και τις επιπτώσεις της τεχνολογίας στην καθημερινή ζωή.

4. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: *Ο διαδικτυακό εκφοβισμός είναι...*

Διάρκεια: 20 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Καταιγισμός ιδεών

Οργάνωση τάξης: Εργασία μεμονωμένα

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Διδακτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός θα δώσει τη φράση: “Ο διαδικτυακός εκφοβισμός είναι...” και οι μαθητές θα γράψουν τις απαντήσεις τους σε ένα padlet που θα έχει δημιουργήσει με αυτό το θέμα.

[Padlet](#)

Ο εκπαιδευτικός θα γράψει και εκείνος μια σύντομη φράση που ορίζει τον διαδικτυακό εκφοβισμό, όπως: “Ο διαδικτυακός εκφοβισμός (cyberbullying) συμβαίνει όταν ένα παιδί ή ένας έφηβος δέχεται από κάποιον ή κάποιους, ανώνυμα ή επώνυμα, απειλές ή παρενοχλείται, ταπεινώνεται, εξευτελίζεται συνήθως με επαναλαμβανόμενο τρόπο, μέσω του διαδικτύου

(κοινωνικά δίκτυα, παιχνίδια, εφαρμογές κ.λπ.) ή των κινητών τηλεφώνων.”

Θα ακολουθήσει ανάγνωση των απαντήσεων και μικρή συζήτηση για αυτές. Θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή και την ανταλλαγή απόψεων, παρέχοντας οδηγίες και υποστήριξη όπου απαιτείται.

Ρόλος και Ενέργειες μαθητή:

Καταιγισμός ιδεών: Οι μαθητές θα συμμετέχουν στη συζήτηση ακούγοντας και σημειώνοντας στο padlet τις σκέψεις τους.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

Χρήση padlet, με το σύνδεσμο αναρτημένο στην ιστοσελίδα μαθήματος του εκπαιδευτικού.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Οι μαθητές αναμένεται να πάρουν μια πρώτη γεύση του τι σημαίνει διαδικτυακός εκφοβισμός.

2^η Δραστηριότητα: Ποιες συμπεριφορές χαρακτηρίζονται ως διαδικτυακός εκφοβισμός;

Διάρκεια: 25 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Δημιουργία παρουσιάσεων

Οργάνωση τάξης: Εργασία σε ομάδες.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Θα χωρίσει τους μαθητές σε μικρές ομάδες, καθεμία από τις οποίες θα αναλάβει να δημιουργήσει μια παρουσίαση για μια συμπεριφορά διαδικτυακού εκφοβισμού, δίνοντας τους τη δυνατότητα να διαβάσουν από την ιστοσελίδα του https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/.

Ενέργειες μαθητή:

Θα δημιουργήσουν ένα έργο, σε μορφή παρουσίασης, εγγράφου ή αφίσας, για τη συμπεριφορά διαδικτυακού εκφοβισμού που επέλεξαν. Στο έργο αυτό θα πρέπει οι ομάδες, πέρα από την περιγραφή της συμπεριφοράς, να καταγράψουν και συμβουλές - τρόπους αντιμετώπισής της.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

- Χρήση PowerPoint, Microsoft Word ή άλλο παρόμοιο εργαλείο για την παρουσίαση των συμπεριφορών και των παραδειγμάτων διαδικτυακού εκφοβισμού.
- Πρόσβαση σε άρθρα και βίντεο από αξιόπιστες πηγές όπως οργανώσεις που εργάζονται για την ασφάλεια στο διαδίκτυο.

https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/

<https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/cyberbullying-ef/>

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

Ενίσχυση της ικανότητάς τους να αναγνωρίζουν περιπτώσεις διαδικτυακού εκφοβισμού και να συζητούν ανοικτά για αυτές, αναπτύσσοντας την κριτική τους σκέψη και την ενσυναίσθηση.

2^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Ποιες συμπεριφορές χαρακτηρίζονται ως διαδικτυακός εκφοβισμός;

Διάρκεια: 25 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: **Συνέχεια** Δημιουργίας εργασιών

Οργάνωση τάξης: Εργασία σε ομάδες.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Έχοντας χωρίσει τους μαθητές σε μικρές ομάδες, καθεμία από τις οποίες έχει αναλάβει να δημιουργήσει μια παρουσίαση για μια συμπεριφορά διαδικτυακού εκφοβισμού, συνεχίζει την υποστήριξη στην εργασία αυτή, δίνοντας τους τη δυνατότητα να διαβάσουν από την ιστοσελίδα του https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/.

Ενέργειες μαθητή:

Συνεχίζουν την δημιουργία της παρουσίασης για τις συμπεριφορές διαδικτυακού εκφοβισμού που τους ανατέθηκαν.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

- Χρήση PowerPoint για την παρουσίαση των συμπεριφορών και των παραδειγμάτων διαδικτυακού εκφοβισμού.
- Πρόσβαση σε άρθρα και βίντεο από αξιόπιστες πηγές όπως οργανώσεις που εργάζονται για την ασφάλεια στο διαδίκτυο.

https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/

<https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/cyberbullying-ef/>

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- Ενίσχυση της ικανότητάς τους να αναγνωρίζουν περιπτώσεις διαδικτυακού εκφοβισμού και να συζητούν ανοικτά για αυτές, αναπτύσσοντας την κριτική τους σκέψη και την ενσυναίσθηση.
- Ενίσχυση της ικανότητας συνεργασίας για την δημιουργία περιεχομένου.

2η Δραστηριότητα: Παρουσίαση εργασιών ομάδων

Διάρκεια: 20 λεπτά στη μία διδακτική ώρα και συνέχεια σε τρίτη διδακτική ώρα,, ανάλογα του αριθμού των ομάδων.

Είδος δραστηριότητας: Παρουσίαση από τις ομάδες και συζήτηση.

Οργάνωση τάξης: Σε ομάδες και μεμονωμένα.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Φροντίζει να εμφανιστεί το έργο που δημιούργησε κάθε ομάδα στον διαδραστικό πίνακα της τάξης ή σε προβολέα.

Λειτουργεί συντονιστικά, δίνοντας βήμα σε κάθε ομάδα να παρουσιάσει τη δουλειά της. Συντονίζει μια μικρή συζήτηση μεταξύ των μαθητών αμέσως μετά το τέλος κάθε παρουσίασης.

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές, ως νέοι ερευνητές, εξηγούν και δίνουν συμβουλές στους συμμαθητές τους προκειμένου να μάθουν να αναγνωρίζουν συμπεριφορές διαδικτυακού εκφοβισμού και να προφυλάσσονται από αυτές.

Συζητούν και ανταλλάσσουν απόψεις για το είδος εκφοβισμού που παρουσιάστηκε.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

Πρόσβαση σε άρθρα και βίντεο από αξιόπιστες πηγές όπως οργανώσεις που εργάζονται για την ασφάλεια στο διαδίκτυο.

https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/
<https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/cyberbullying-ef/>

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- Οι μαθητές θα αποκτήσουν μια πιο βαθιά κατανόηση των διαφόρων μορφών του διαδικτυακού εκφοβισμού και των συνεπειών που μπορεί να έχει αυτός στα θύματα και στο περιβάλλον τους. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω των εργασιών που θα παρουσιάσουν, όπου θα έχουν την ευκαιρία να εξετάσουν το θέμα από διάφορες οπτικές.
- Οι μαθητές θα εξελίσσουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν τις διάφορες μορφές εκφοβισμού, να αναλύουν και να κρίνουν τις πληροφορίες και τις πηγές που σχετίζονται με αυτές, και να αντιλαμβάνονται τη σημασία της ψηφιακής ευαισθητοποίησης. - Η διαδικασία της παρουσίασης και της συζήτησης θα βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν ενσυναίσθηση για τις δυσκολίες που μπορεί να βιώνουν τα θύματα του διαδικτυακού εκφοβισμού και να κατανοήσουν τη σημασία της στήριξης και της θετικής επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων πολιτισμικών ομάδων.
- Η απαίτηση για προφορική παρουσίαση θα ενθαρρύνει τους μαθητές να εξελίσσουν τις ικανότητές τους στην επικοινωνία, παρέχοντας την ευκαιρία να εξασκηθούν στο να εκφράζονται σαφώς και πειστικά μπροστά σε ακροατήριο.

Αυτά τα αποτελέσματα θα προσφέρουν στους μαθητές μια συνολική εμπειρία μάθησης που συνδυάζει τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εφαρμογή, βοηθώντας τους να κατανοήσουν καλύτερα και να διαχειριστούν ένα τόσο σύνθετο και επίκαιρο θέμα όπως ο διαδικτυακός εκφοβισμός.

3^η Διδακτική ώρα

1η Δραστηριότητα: Παρουσίαση εργασιών ομάδων

Διάρκεια: 30 λεπτά.

Είδος δραστηριότητας: Παρουσίαση από τις ομάδες και συζήτηση.

Οργάνωση τάξης: Σε ομάδες.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Φροντίζει να εμφανιστεί η παρουσίαση που δημιούργησε κάθε ομάδα στον διαδραστικό πίνακα της τάξης ή σε προβολέα.

Λειτουργεί συντονιστικά, δίνοντας βήμα σε κάθε ομάδα να παρουσιάσει τη δουλειά της. Συντονίζει μια μικρή συζήτηση μεταξύ των μαθητών αμέσως μετά το τέλος κάθε παρουσίασης.

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές, ως νέοι ερευνητές, εξηγούν και δίνουν συμβουλές στους συμμαθητές τους προκειμένου να μάθουν να αναγνωρίζουν συμπεριφορές διαδικτυακού εκφοβισμού και να προφυλάσσονται από αυτές.

Συζητούν και ανταλλάσσουν απόψεις για το είδος εκφοβισμού που παρουσιάστηκε.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

Πρόσβαση σε άρθρα και βίντεο από αξιόπιστες πηγές όπως οργανώσεις που εργάζονται για την ασφάλεια στο διαδίκτυο.

https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/

<https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/cyberbullying-ef/>

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- Οι μαθητές θα αποκτήσουν μια πιο βαθιά κατανόηση των διάφορων μορφών του διαδικτυακού εκφοβισμού και των συνεπειών που μπορεί να έχει αυτός στα θύματα και στο περιβάλλον τους. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω των εργασιών που θα παρουσιάσουν, όπου θα έχουν την ευκαιρία να εξετάσουν το θέμα από διάφορες οπτικές.
- Οι μαθητές θα εξελίσσουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν τις διάφορες μορφές εκφοβισμού, να αναλύουν και να κρίνουν τις πληροφορίες και τις πηγές που σχετίζονται με αυτές, και να αντιλαμβάνονται τη σημασία της ψηφιακής ευαισθητοποίησης. - Η διαδικασία της παρουσίασης και της συζήτησης θα βοηθήσει τους μαθητές να

αναπτύξουν ενσυναίσθηση για τις δυσκολίες που μπορεί να βιώνουν τα θύματα του διαδικτυακού εκφοβισμού και να κατανοήσουν τη σημασία της στήριξης και της θετικής επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων πολιτισμικών ομάδων.

- Η απαίτηση για προφορική παρουσίαση θα ενθαρρύνει τους μαθητές να εξελίξουν τις ικανότητές τους στην επικοινωνία, παρέχοντας την ευκαιρία να εξασκηθούν στο να εκφράζονται σαφώς και πειστικά μπροστά σε ακροατήριο.

Αυτά τα αποτελέσματα θα προσφέρουν στους μαθητές μια συνολική εμπειρία μάθησης που συνδυάζει τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εφαρμογή, βοηθώντας τους να κατανοήσουν καλύτερα και να διαχειριστούν ένα τόσο σύνθετο και επίκαιρο θέμα όπως ο διαδικτυακός εκφοβισμός.

2η Δραστηριότητα: Απάντηση σε κουίζ για τον διαδικτυακό εκφοβισμό.

Διάρκεια: 10 λεπτά.

Είδος δραστηριότητας: Ηλεκτρονικό κουίζ

Οργάνωση τάξης: Ατομικά

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Φροντίζει να εμφανιστεί το κουίζ.

Λειτουργεί συντονιστικά.

Ενέργειες μαθητή:

Οι μαθητές απαντούν στις ερωτήσεις και βλέπουν το αποτέλεσμα στο τέλος.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

Πρόσβαση στο ηλεκτρονικό κουίζ

<https://konstantaki.gr/cyberbullying/>

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- Το αποτέλεσμα του κουίζ θα δείξει πόσο οι μαθητές κατανόησαν τα θέματα του διαδικτυακού εκφοβισμού.

5. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Οι μαθητές κατανόησαν καλύτερα τις διάφορες μορφές διαδικτυακής βίας, τις επιπτώσεις της και τους τρόπους αντιμετώπισής της. Μετά την ολοκλήρωση του σεναρίου, ανέφεραν ότι μπορούν να αναγνωρίζουν και να αντιδρούν αποτελεσματικά σε περιστατικά εκφοβισμού. Η χρήση ψηφιακών εργαλείων (Padlet, PowerPoint, Google Docs) βοήθησε τους μαθητές να εξασκηθούν στη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου, ενώ ταυτόχρονα τους έκανε πιο κριτικούς απέναντι στις πληροφορίες που βρίσκουν στο διαδίκτυο.

Η ομαδική εργασία και οι παρουσιάσεις των μαθητών ενίσχυσαν τις δεξιότητές τους στη συνεργασία, την επιχειρηματολογία και τη δημόσια ομιλία.

Το σενάριο σχεδιάστηκε έτσι ώστε οι μαθητές να είναι πρωταγωνιστές στη μάθηση, όχι απλοί δέκτες πληροφορίας.

Καινοτομία και χρήση σύγχρονων τεχνολογιών:

- Ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης για την άντληση επιπλέον συμβουλών.
- Χρήση διαδικτυακών εργαλείων για συμμετοχική μάθηση.
- Αξιοποίηση ψηφιακών κουίζ για επανατροφοδότηση της μάθησης.

Ανατροφοδότηση από μαθητές:

- “Δεν ήξερα ότι ο αποκλεισμός από ομάδες στα social media θεωρείται διαδικτυακός εκφοβισμός. Τώρα νιώθω ότι μπορώ να το αντιμετωπίσω.”
- “Μου άρεσε που δημιουργήσαμε δικές μας παρουσιάσεις και δεν ήταν μόνο θεωρία.”

Δείγματα εργασιών:

- Οι παρουσιάσεις των μαθητών ανέδειξαν ποικίλες μορφές διαδικτυακού εκφοβισμού. - Οι ομαδικές συζητήσεις έδωσαν τη δυνατότητα στους μαθητές να μοιραστούν προσωπικές εμπειρίες και απόψεις.

Περιορισμοί και προκλήσεις:

Διαφορετικά επίπεδα τεχνολογικής εξοικείωσης.

Ορισμένοι μαθητές χρειάστηκαν περισσότερη καθοδήγηση στη χρήση των ψηφιακών εργαλείων, γεγονός που επιβράδυνε λίγο τη διαδικασία.

Παρότι οι μαθητές κατανόησαν τα βασικά σημεία του διαδικτυακού εκφοβισμού, ορισμένες πτυχές (π.χ. νομικές συνέπειες, ψυχολογικές επιπτώσεις) θα μπορούσαν να αναλυθούν περαιτέρω.

Το σενάριο ήταν επιτυχημένο, καθώς κινητοποίησε τους μαθητές να προβληματιστούν και να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη μάθησή τους.

6. Προτάσεις και διαφορετικές εκδοχές του σεναρίου

- Δημιουργία διαδικτυακών παιχνιδιών ρόλων, όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν διαφορετικούς ρόλους (θύτης, θύμα, παρατηρητής) και συζητούν ή αναλύουν τις αποφάσεις τους.
- Διεθνής Συνεργασία: Οργάνωση διαδικτυακών συναντήσεων με σχολεία από άλλες χώρες για ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σχετικά με τον διαδικτυακό εκφοβισμό, καθώς και κοινές δραστηριότητες σχεδιασμού αντιμετώπισης.
- Δημιουργία κουίζ ή παιχνιδιών, τύπου Kahoot, όπου οι μαθητές ενημερώνονται με τρόπο παιχνιδιώδη.
- Δημιουργία κολάζ ή αφισών από τους μαθητές, με σκοπό το διαμοιρασμό τους στο σχολείο.
- Προσκλήσεις ειδικών, όπως ψυχολόγων, κοινωνιολόγων ή ειδικών ασφαλείας του διαδικτύου, για να μιλήσουν με τους μαθητές και να δώσουν πρακτικές συμβουλές.

7. Πιθανοί Περιορισμοί:

- Δυσκολία στην απόκτηση απαραίτητου τεχνολογικού εξοπλισμού ή εκπαιδευτικών πόρων.
- Περιορισμένη εκπαιδευτική εμπειρία ή αντίσταση στην αλλαγή από πλευράς διδασκαλίας.

- Πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές που μπορεί να δυσκολεύουν την ενσωμάτωση των μαθητών στις δραστηριότητες.

8. Βιβλιογραφία

- Safer Internet Centre Greece, "Υλικό για τον Διαδικτυακό Εκφοβισμό". Διαθέσιμο σε: [SaferInternet4Kids](https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/)

- Safer Internet Centre Greece, "Θεματικές Ενότητες για τον Διαδικτυακό Εκφοβισμό".

Διαθέσιμο σε: [SaferInternet4Kids Cyberbullying

Topics](https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/cyberbullying-ef/)

9. Εργαλεία Διδασκαλίας:

- Χρήση Padlet για διαδραστικές δραστηριότητες συλλογής απόψεων και ανταλλαγής ιδεών. Διαθέσιμο σε: ["Ο διαδικτυακός εκφοβισμός είναι..."](#)

10. Φύλλο εργασίας

1. Συμπεριφορές Διαδικτυακού Εκφοβισμού

1. Χωριστείτε σε ομάδες των δύο ατόμων:

Κάθε ομάδα θα ερευνήσει μία μορφή διαδικτυακού εκφοβισμού, δημιουργώντας μια παρουσίαση που θα περιλαμβάνει παραδείγματα, συνέπειες και τρόπους αντιμετώπισης.

2. Παρακάτω αναφέρονται τα θέματα κάθε ομάδας:

1η ομάδα: Exclusion – Αποκλεισμός, Online harassment – Διαδικτυακή παρενόχληση

2η ομάδα: Griefing, Flaming

3η ομάδα: Trolling, Cyberstalking

4η ομάδα: Masquerade, Fraping

5η ομάδα: Outing, Sexting

6η ομάδα: Grooming, Catfishing

3. Μεταβείτε στην ιστοσελίδα για πληροφορίες:

https://saferinternet4kids.gr/sid/sid-2024/sid_2024_material_cyberbullying/ Και σε αυτήν για συμβουλές:

<https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/cyberbullying-ef/>

4. Χρησιμοποιήστε την τεχνητή νοημοσύνη για περισσότερες συμβουλές που θα καταγράψετε στην εργασία σας.
5. Το τελικό προϊόν της ομάδας θα πρέπει να είναι μια είτε παρουσίαση, είτε ένα κείμενο, είτε μια αφίσα με τα παρακάτω στοιχεία:
 - Τα ονόματα σας και τους τίτλους των θεμάτων που αναλάβετε.
 - Έναν ορισμό της 1ης συμπεριφοράς και μια κατάλληλη εικόνα.
 - Έναν ορισμό της 2ης συμπεριφοράς και μια κατάλληλη εικόνα.
 - Συμβουλές αντιμετώπισης της 1ης συμπεριφοράς.
 - Συμβουλές αντιμετώπισης της 2ης συμπεριφοράς.

Στο τέλος, θα παρουσιάσετε τις εργασίες σας και θα εξηγήσετε στους συμμαθητές σας τα είδη διαδικτυακού εκφοβισμού με τα οποία ασχοληθήκατε.

2. Ηλεκτρονικό Κουίζ

Μπείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση και απαντήστε στις ερωτήσεις του κουίζ:

<https://konstantaki.gr/cyberbullying/>

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Δημιουργός : ΜΑΡΙΑ ΜΙΛΚΑ

Ταυτότητα σεναρίου

Οι μαθητές/τριες καλούνται, μέσα από την παρακολούθηση τριών βίντεο, τη μαρτυρία του θύματος, του θύτη και του ουδέτερου θεατή και τις βιωματικές ομαδοσυνεργατικές ασκήσεις, να πάρουν τη θέση των εμπλεκόμενων προσώπων και να αναγνωρίσουν τα χαρακτηριστικά του σχολικού εκφοβισμού, να κατανοήσουν τις αιτίες, τις συνέπειες και την αρνητική επίδρασή του στον ψυχισμό και τη συμπεριφορά του θύματος, του θύτη και των παιδιών θεατών. Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της αντιμετώπισης του

σχολικού εκφοβισμού, να δραστηριοποιηθούν και να σταματήσουν να είναι παθητικοί παρατηρητές του φαινομένου.

Τάξη: Α',Β',Γ' Γυμνασίου

Προφίλ μαθητών: 13-15 ετών

Χρονική διάρκεια: Δύο (2) διδακτικές ώρες

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

α) οι μαθητές πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο.

β) προηγούμενες γνώσεις των μαθητών δεν απαιτούνται.

Υλικοτεχνική υποδομή: Ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας/διαδραστικός πίνακας, διαδίκτυο, χαρτιά του μέτρου, χαρτόνια, μολύβια, μαρκαδόροι, κολλητική ταινία.

1. Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Το θέμα του σεναρίου είναι ο σχολικός εκφοβισμός. Το σκεπτικό στο οποίο στηρίχθηκε το σενάριο και οι στόχοι του είναι η εκπαίδευση των μαθητών και μαθητριών στην αντιμετώπιση και αποτροπή των φαινομένων επιθετικότητας και βίας που καλλιεργεί ο σχολικός εκφοβισμός, η αλλαγή του τρόπου σκέψης τους απέναντι σ' αυτό το φαινόμενο και η ενεργοποίησή τους στην αντιμετώπισή του. Οι μαθητές καλούνται μέσα από την προβολή βίντεο και τη βιωματική ομαδοσυνεργατική μέθοδο, να αναπτύξουν τον προφορικό λόγο και να δημιουργήσουν δικά τους κείμενα σχετικά με το θέμα του σχολικού εκφοβισμού.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα και διδακτικοί στόχοι:

Οι μαθητές/τριες καλούνται:

- να αναγνωρίσουν τι είναι σχολικός εκφοβισμός και τη σημασία της αντιμετώπισής του
- να διερευνήσουν και να κατανοήσουν τις αιτίες του, προσεγγίζοντας τον τρόπο σκέψης, τον ψυχικό και συναισθηματικό κόσμο των εμπλεκόμενων προσώπων
- να συνειδητοποιήσουν τις συνέπειες του σχολικού εκφοβισμού, ειδικότερα την αρνητική επίδρασή του στο θύμα, τον θύτη και τα παιδιά θεατές
- να ενεργοποιηθούν και να σταματήσουν να είναι παθητικοί δέκτες του φαινομένου
- να ασκήσουν και να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στον προφορικό λόγο, την επικοινωνία, τη συνεργασία, τη δημοκρατική συμπεριφορά, την ενεργητική ακρόαση, το σεβασμό και την αποδοχή της διαφορετικής άποψης και την κοινωνικότητά τους

Αναλυτική περιγραφή- διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα:

Διάρκεια: 40'-5'λεπτά

Είδος δραστηριότητας:

- Προβολή τριών βίντεο (θύμα, θύτης, ουδέτερη θέση) για τον σχολικό εκφοβισμό
- Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να σχεδιάσει το περίγραμμα μορφής σε χαρτόνι του μέτρου- μπαίνω στη θέση του ενός από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα.
- Συζήτηση στην ομάδα και καταγραφή στο εσωτερικό του περιγράμματος των σκέψεων και συναισθημάτων του εμπλεκόμενου προσώπου που έχει αναλάβει η κάθε ομάδα και έξω από το περίγραμμα της μορφής καταγραφή των σκέψεων και συναισθημάτων των υπόλοιπων εμπλεκόμενων προσώπων.

Οργάνωση τάξης: ομαδοσυνεργατική

Ρόλος εκπαιδευτικού: διδακτικός, ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, συντονιστής των ομάδων και δραστηριοτήτων.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Ανακοινώνει τον τίτλο του σεναρίου, ενημερώνει για τους στόχους και τη μέθοδο που θα ακολουθηθεί για την επίτευξη των στόχων. Οργανώνει τις ομάδες, ορίζει τον χρόνο, παρακολουθεί τις εργασίες των ομάδων, συμβουλεύει, υποστηρίζει, λύνει τυχόν απορίες.

Ρόλος και ενέργειες μαθητών/τριών:

1) Παρακολουθούν σε βίντεο τη μαρτυρία ενός μαθητή θύματος σχολικού εκφοβισμού. <https://youtu.be/8tv3ObwCm5s>, του θύτη <https://youtu.be/HL1a7RFRmaQ>, <https://youtu.be/waT0sRadj4k>, <https://youtu.be/Cf6BrRmgl4k> του ουδέτερου παρατηρητή

Τα βίντεο βοηθούν στο να αναγνωρίσουν οι μαθητές τα χαρακτηριστικά του σχολικού εκφοβισμού στο πρόσωπο του θύματος, του θύτη και του ουδέτερου παρατηρητή, την αρνητική επίδρασή του σε όλους, να απορρίψουν λανθασμένα στερεότυπα και συμπεριφορές και να οδηγηθούν στο να αλλάξουν στάση και συμπεριφορά για να αποτρέψουν τον σχολικό εκφοβισμό .

2) Στη συνέχεια χωρίζονται σε τρεις ομάδες. Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να σκιαγραφήσει από έναν ρόλο αυτόν του θύτη, του θύματος και των παιδιών θεατών.

Η κάθε ομάδα παίρνει ένα χαρτί του μέτρου, μαρκαδόρους και μολύβια και καλείται να σχηματίσει το περίγραμμα μιας ανθρώπινης μορφής και να γράψει στο εσωτερικό της το εμπλεκόμενο πρόσωπο που έχει αναλάβει.

Στη συνέχεια θα γράψει μέσα στο περίγραμμα σκέψεις και συναισθήματα που έχει το εμπλεκόμενο πρόσωπο για τον εαυτό του, τι γνώμη νομίζει ότι έχουν οι άλλοι γι' αυτόν και πώς νιώθουν. Στη συνέχεια οι ομάδες γράφουν έξω από το περίγραμμα της μορφής, τις σκέψεις και τα συναισθήματα των υπόλοιπων εμπλεκόμενων προσώπων για τον ίδιο. Οι μαθητές σκέφτονται, συζητούν, προβληματίζονται, γράφουν και με αυτό τον τρόπο διερευνούν τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να σκέφτεται ο άλλος, μπαίνοντας στη θέση του.

Αφού καταγραφούν τα παραπάνω οι μαθητές συζητούν, προτείνουν και καταγράφουν τρόπους με τους οποίους μπορεί να βοηθηθούν τα εμπλεκόμενα πρόσωπα ώστε να

αλλάξουν απόψεις και συμπεριφορά απέναντι στους εμπλεκόμενους και να αντιμετωπιστεί ο σχολικός εκφοβισμός.

Αποτελέσματα δραστηριότητας: Με την προβολή των βίντεο για τον σχολικό εκφοβισμό και τη βιωματική ομαδοσυνεργατική μέθοδο, οι μαθητές/τριες αποκτούν γνώση εμβαθύνοντας στην προσωπικότητα και τον ψυχικό κόσμο του θύματος, του θύτη και των ουδέτερων παρατηρητών, με ένα βιωματικό τρόπο. Ευαισθητοποιούνται στα θέματα σχολικού εκφοβισμού και ενεργοποιούνται με τις προτάσεις τους στην αντιμετώπισή του.

2^η Διδακτική ώρα:

Διάρκεια: 45'λεπτά

Είδος δραστηριότητας:

- Οι μαθητές/τριες συζητούν και γράφουν τον δικό τους ορισμό του σχολικού εκφοβισμού. Οι ορισμοί ενώνονται και καταγράφονται σ'ένα χαρτόνι, το οποίο αναρτάται στον τοίχο της αίθουσας με κολλητική ταινία.
- Σε ένα άλλο χαρτόνι γράφουν τις δικές τους προτάσεις για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού με τη χρήση ακροστιχίδας. Τα χαρτόνια αναρτώνται στους τοίχους της αίθουσας με κολλητική ταινία.

Οργάνωση τάξης: ομαδοσυνεργατική

Ρόλος εκπαιδευτικού: διδακτικός, ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, συντονίζει τις δραστηριότητες

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Οργανώνει τις ομάδες, ορίζει τον χρόνο, παρακολουθεί τις εργασίες των ομάδων, συμβουλεύει, υποστηρίζει, λύνει τυχόν απορίες.

Ρόλος και ενέργειες μαθητών/τριών:

1) Οι μαθητές/τριες συζητούν και δίνουν τον δικό τους ορισμό για τον σχολικό εκφοβισμό. Οι ορισμοί ενώνονται και καταγράφονται σε ένα χαρτόνι, το οποίο αναρτάται στον τοίχο της αίθουσας με κολλητική ταινία.

2) Προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης του σχολικού εκφοβισμού με λέξεις ή φράσεις και τις γράφουν σε ένα χαρτόνι σχηματίζοντας την ακροστιχίδα:

ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ

Κολλούν τα χαρτόνια τους στους τοίχους της αίθουσας με κολλητική ταινία.

Αποτελέσματα δραστηριότητας: Με τις δύο αυτές δραστηριότητες οι μαθητές/τριες εκπαιδεύονται στο να αναγνωρίσουν τα χαρακτηριστικά του σχολικού εκφοβισμού και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της αντιμετώπισής του. Καλούνται να αλλάξουν στάση και να πάρουν θέση απέναντι στο πρόβλημα με τις δικές τους προτάσεις. Ενεργοποιούνται μελλοντικά στην αντιμετώπισή του σχολικού εκφοβισμού υιοθετώντας θετικές συμπεριφορές.

Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου:

Τα οφέλη για τους μαθητές με την υλοποίηση αυτού του σεναρίου είναι πολλαπλά. Αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά και την παθογένεια του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού. Συνειδητοποιούν τις αρνητικές συνέπειές του για όλους και ιδιαιτέρως για το θύμα. Αλλάζουν τρόπο σκέψης και βγαίνουν από την παθητική στάση του θεατή-παρατηρητή. Ευαισθητοποιούνται και ενεργοποιούνται στην αντιμετώπισή του ή την αποτροπή του. Προσανατολίζονται σε θετικές δημοκρατικές αντιλήψεις και συμπεριφορές στη σχέση τους με συνομηλίκους όπως είναι ο σεβασμός και η αποδοχή της διαφορετικότητας μέσα από την ισότητα. Επιπλέον, μέσα από την ομαδοσυνεργατική μέθοδο αναπτύσσουν τον προφορικό λόγο, την κρίση τους, τη συνεργασία μέσα από την ομάδα, την ενεργητική ακρόαση, το σεβασμό και την αποδοχή της διαφορετικής άποψης.

Πιθανοί περιορισμοί του σεναρίου μπορεί να είναι η μη σωστή διαχείριση του χρόνου από την ομάδα, η άρνηση ή η δυσκολία ένταξης κάποιου μαθητή/τριας στην ομάδα, οι διαφωνίες των μελών της ομάδας, η έλλειψη διαδικτύου ή εμφάνιση τεχνικών προβλημάτων στον υπολογιστή.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

BULLYING IS NEVER O.K

Δημιουργός: ΤΖΩΡΜΠΙΑΤΖΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

1. Ταυτότητα σεναρίου

Γνωστικό αντικείμενο: Το συγκεκριμένο σενάριο προορίζεται για το μάθημα “εργαστήρια δεξιοτήτων”

Τάξη: Β΄ γυμνασίου

Προφίλ μαθητών: Το σενάριο απευθύνεται σε μαθητές ηλικίας 13 – 14 χρόνων.

Χρονική διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες

Προϋποθέσεις υλοποίησης: και προηγούμενες γνώσεις: Στο προτεινόμενο σενάριο εμπλέκονται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος, η βιωματική μάθηση, η παντομίμα, η χρήση των ΤΠΕ, η αφήγηση ιστορίας και η συνεργατική λύση του προβλήματος. Προαπαιτούμενα λοιπόν για την υλοποίηση του σεναρίου είναι:

- Η γνώση των ενδιαφερόντων, των κλίσεων και των ικανοτήτων των μαθητών.

- Η εξοικείωση τους με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο.
- Η ικανότητα του εκπαιδευτικού να εργαστεί ως εμπυχωτής/διευκολυντής ώστε να βοηθήσει τα παιδιά να εκφράσουν τα συναισθήματα τους, να τα διαχειρίζονται και να επιλύουν τυχόν συγκρούσεις.
- Η ύπαρξη υπολογιστή στην αίθουσα διδασκαλίας και η σύνδεση στο διαδίκτυο.

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Η βία στις μέρες μας έχει πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Αφορά και στα δύο φύλλα όπως και σε όλες τις ηλικιακές ομάδες και τις εκπαιδευτικές βαθμίδες. Το φαινόμενο αυτό το οποίο έχει σοβαρές επιπτώσεις στη ψυχοκοινωνική εξέλιξη του ατόμου και ιδιαίτερα του μικρού παιδιού πρέπει πρωτίστως να αντιμετωπιστεί στο χώρο του σχολείου.

3. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα - διδακτικοί στόχοι

Οι στόχοι αυτού του σεναρίου:

- είναι η πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη του εκφοβισμού και της βίας μεταξύ των μαθητών στα σχολεία.
- να κατανοήσουν οι μαθητές γυμνασίου την έννοια "σχολικός εκφοβισμός"
- να μιλήσουν με αφορμή ένα κείμενο για τις καταστάσεις και τα πρόσωπα της ιστορίας και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.
- να αναπτύξουν την ενσυναίσθηση κατανοώντας τις αρνητικές επιπτώσεις του φαινομένου.
- Να κατανοήσουν πώς οι ίδιοι/ίδιες μπορούν να μειώσουν τις πιθανότητες θυματοποίησης τους.
- να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες της Επικοινωνίας, της Ομαδικότητας, της Συνεργασίας, της Δημιουργικής και Κριτικής σκέψης καθώς και δεξιότητες του Ψηφιακού γραμματισμού (λειτουργικές, δομικές, στρατηγικές).

4. Αναλυτική περιγραφή-διδακτικές δραστηριότητες

1η διδακτική ώρα – 1ο εργαστήριο

1^η δραστηριότητα : ενημέρωση για το πρόγραμμα που θα υλοποιηθεί

Διάρκεια: 10 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Συζήτηση

Οργάνωση τάξης: χωρισμός σε ομάδες των 4-5 ατόμων

Ρόλος εκπαιδευτικού: διδακτικός, συντονιστικός

Ενέργειες εκπαιδευτικού: ο εκπαιδευτικός καλείται να ενημερώσει τους μαθητές για το θέμα, τους στόχους και τη διαδικασία του μαθήματος. Στη συνέχεια τους χωρίζει με βάση τα ενδιαφέροντά τους, τις κλίσεις τους σε 2 ομάδες ζωγράφων, σε 2 ομάδες λογοτεχνών και σε 2 ομάδες ηθοποιών.

2^η δραστηριότητα: Διάγνωση αρχικών ιδεών για τον εκφοβισμό

Διάρκεια: 30 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Συζήτηση, παντομίμα, συγγραφή

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Υλικά= Μέσα: 1. Μπογιές – μαρκαδόροι. 2. Χαρτιά A4

Ρόλος εκπαιδευτικού: ενθαρρυντικός, συμβουλευτικός, υποστηρικτικός

Ενέργειες εκπαιδευτικού: ο καθηγητής γράφει στον πίνακα της τάξης το ερώτημα με το οποίο οι μαθητές πρέπει να ασχοληθούν: *“Ποια περιστατικά που λαμβάνουν χώρα στο χώρο του σχολείου μπορεί να κάνουν ένα παιδί να φοβάται να έρθει στο σχολείο”*.

Ρόλος και ενέργειες μαθητή: κάθε ομάδα ανάλογα με το ρόλο της ζωγραφίζει, διηγείται ή παρουσιάζει με παντομίμα παραδείγματα σχολικής παρενόχλησης που έχει σκεφτεί. Ένα άτομο από κάθε ομάδα κρατάει σημειώσεις κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της άλλης ομάδας για το ποια περιστατικά μπορούν να χαρακτηριστούν ως “Bullying”. Ακολουθεί συζήτηση ανάμεσα στους μαθητές για την ένταξη ή μη των περιστατικών στην έννοια του σχολικού εκφοβισμού. Ο δάσκαλος συμμετέχει

συντονιστικά στη συζήτηση. Ενδεχομένως σε αυτό το σημείο θα μπορούσε να γίνει σύντομη αναφορά για τις μορφές σχολικού εκφοβισμού.

Αποτελέσματα δραστηριότητας: με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα μπόρεσε ο κάθε μαθητής να κατανοήσει καλύτερα την έννοια του σχολικού εκφοβισμού και να αναπτύξει τις δεξιότητες της ομαδικότητας και κριτικής σκέψης. Επίσης οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν τα ταλέντα τους και να αναπτύξουν τις ικανότητες τους.

2^η διδακτική ώρα – 2^ο εργαστήριο

1^η δραστηριότητα: μιλώντας για περιστατικά σχολικού εκφοβισμού μέσα από μία ιστορία

Διάρκεια: 30 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Συζήτηση

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Υλικά – Μέσα: 1. Φωτοτυπία που θα περιλαμβάνει την ιστορία που θα διαβάσουν. 2. Βιντεοπροβολέας. 3. Φύλλο εργασίας.

Ρόλος εκπαιδευτικού: υποστηρικτικός, συντονιστικός, διδακτικός

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Αρχικά μοιράζεται σε κάθε μαθητή ένα αντίτυπο της ιστορίας «Ο Γιώργος, η Μαρία, ο Νάκος, ο Σπύρος, και τ' άλλα παιδιά...». Στη συνέχεια προβάλλεται το ίδιο κείμενο στον προβολέα και ο εκπαιδευτικός το διαβάζει δυνατά. Έπειτα μοιράζεται ένα φύλλο εργασίας σε κάθε ομάδα που ήδη έχει σχηματιστεί από την πρώτη διδακτική ώρα.

Ρόλος και ενέργειες μαθητή: οι μαθητές καλούνται μετά από συζήτηση μεταξύ τους να απαντήσουν μία σειρά ερωτήσεων και προβληματισμών με βάση την ιστορία. Μετά από 10 λεπτά ομαδικής εργασίας ακολουθεί η παρουσίαση των απαντήσεων από ένα εκπρόσωπο κάθε ομάδας και ολιγόλεπτη συζήτηση.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία: παρουσίαση κειμένου στο διαδραστικό πίνακα, επεξεργασία του κειμένου.

Αποτελέσματα δραστηριότητας: η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν τι είναι ο εκφοβισμός και η βία στο σχολείο, τι σημαίνει θυματοποίηση, γιατί αποτελεί πρόβλημα. Συγχρόνως με τη νοηματική επεξεργασία του κειμένου οι μαθητές θα αντιληφθούν και θα κατονομάσουν τις επιπτώσεις του εκφοβισμού και της βίας στα σχολεία.

Ο Γιώργος, η Μαρία, ο Νάκος, ο Σπύρος, και τ' άλλα παιδιά

«Σάββατο πρωί και ο Γιώργος είναι πολύ χαρούμενος που σήμερα δεν έχει σχολείο. Σχεδιάζει πώς θα περάσει το Σαββατοκύριακο κάνοντας πράγματα που τον ευχαριστούν. Θα ήθελε να πάνε μαζί με τη Μαρία και τον Νάκο στο καινούργιο πάρκο που θα εγκαινιάσει ο δήμαρχος στην περιοχή του. Ο Γιώργος είναι καλός μαθητής, του αρέσουν οι σχολικές εργασίες, όμως δεν έχει καθόλου όρεξη να πηγαίνει στο σχολείο, γιατί εδώ και κάποιες εβδομάδες δυο συμμαθητές, ο Γιάννης και ο Νίκος, του φέρονται άσχημα την ώρα του διαλείμματος. Συγκεκριμένα, τον κοροϊδεύουν, τον σπρώχνουν, τον βρίζουν και δεν τον παίζουν στην ομάδα του ποδοσφαίρου, παρόλο που ζητά να συμμετέχει και έχει ήδη αποδείξει πόσο καλός παίκτης είναι. Εκείνος πια, όταν τους βλέπει να πλησιάζουν, απομακρύνεται... Τελευταία δε βγαίνει καθόλου στο διάλειμμα. Η φίλη του Γιώργου, η Μαρία, δείχνει στενοχωρημένη τον τελευταίο καιρό. Στα διαλείμματα που μένουν μαζί μέσα στην τάξη, ο Γιώργος τη ρωτάει επίμονα μήπως είναι άρρωστη και γι' αυτό μένει συνέχεια μέσα. Η Μαρία όμως αποφεύγει να του απαντήσει προβάλλοντας διάφορες δικαιολογίες». «Φαίνεται ότι η Μαρία, παρότι αισθάνεται τον Γιώργο φίλο της, δε θέλει να μιλήσει σε κανέναν από τους συμμαθητές της, αλλά ούτε και στη δασκάλα για το φόβο που νιώθει όταν την πλησιάζουν κάποια συγκεκριμένα παιδιά. Το μεγάλο της πρόβλημα είναι η τουαλέτα όπου κάποια παιδιά την ακολουθούν και την κλειδώνουν μέσα». «Ο τρίτος της παρέας, ο Νάκος, ένα καινούργιο παιδί στην τάξη που δε μιλάει καλά ελληνικά ακόμα, έχει κι αυτός τη δική του αγωνία. Την ώρα του μαθήματος, όταν η δασκάλα γράφει στον πίνακα, ο Γιώργος και ο Σπύρος τού μουντζουρώνουν τα τετράδια και του παίρνουν τα μολύβια. Με λίγα λόγια, του κάνουν τη “ζωή ποδήλατο”». «Ο Νάκος ξέρει πως οι γονείς του με δυσκολία μπορούν να του προσφέρουν τα τετράδια και τα μολύβια που χρειάζεται, γιατί ακόμα οι δουλειές τους δεν είναι σταθερές. Όταν χτυπήσει κουδούνι για το σχόλασμα, και τα τρία παιδιά. Τι κρίμα που μένουν σε διαφορετικές κατευθύνσεις και δεν μπορούν να φύγουν μαζί».

Φύλλο εργασίας

Όνομ/μο: 1)..... 2).....

3)..... 4).....

Διαβάστε την ιστορία που σας έχει δοθεί και παρουσιάζει τρία περιστατικά σχολικής παρενόχλησης. Απαντήστε παρακαλώ στα παρακάτω ερωτήματα!

A) Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές της ιστορίας και πώς αισθάνονται;

.....

.....

.....

.....

B) Γιατί τους ενοχλούν ο Γιάννης και ο Νίκος; Πώς θα χαρακτηρίζατε τη συμπεριφορά τους;

.....

.....

.....

.....

Γ) Γιατί τα τρία παιδιά δεν μιλούν μεταξύ τους;

.....

.....

.....

.....

Δ) Πώς αισθάνεστε για τα θύματα, πώς για τους θύτες; Εσείς τι θα κάνατε στη θέση των τριών θυμάτων;

.....

.....

.....

.....

Ε) Αν υπάρχουν παρατηρητές, πώς πρέπει να αντιδράσουν;

.....

.....

.....

.....

Αξιολόγηση ομάδων

Η αξιολόγηση των μαθητών προκύπτει από τη συμμετοχή τους στη διαδικασία, από τις απαντήσεις που έδωσε η κάθε ομάδα καθώς και από τον τρόπο εργασίας των μελών της ομάδας.

2η δραστηριότητα: γράφοντας μηνύματα για το bullying

Διάρκεια: 10 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Συζήτηση

Οργάνωση τάξης: ολομέλεια

Ρόλος εκπαιδευτικού: συντονιστικός

Ενέργειες εκπαιδευτικού: ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιώντας την εφαρμογή **padlet.gr** δημιουργεί έναν τοίχο για μηνύματα.

Ρόλος και ενέργειες μαθητή: οι μαθητές καλούνται αυθόρμητα να δημοσιεύσουν μηνύματα σχετικά με το σχολικό εκφοβισμό και έμμεσα να τα απευθύνουν στα θύματα της παραπάνω ιστορίας (**Μίλα, μη φοβάσαι—Τόλμησε το—Σπάσε τη σιωπή σου— Δεν υπάρχουν αθώοι παρατηρητές, είναι όλοι συνένοχοι**). Το κάθε μήνυμα μπορεί να το γράψει ο εκπαιδευτικός στον τοίχο ή ενδεχομένως ένας μαθητής από κάθε ομάδα εφόσον υπάρχει χρόνος.

Αποτελέσματα δραστηριότητας: η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους μαθητές να ενισχύσουν την ενσυναίσθηση και την αλληλεγγύη μεταξύ τους.

5. Αποτίμηση και αντίκτυπος του σεναρίου

Το προτεινόμενο σενάριο δύο διδακτικών ωρών αποτελεί μία καλή βάση ώστε οι μαθητές μας να έρθουν για ακόμα μία φορά αντιμέτωποι με τρία διαφορετικά περιστατικά σχολικού εκφοβισμού και μάλιστα μέσα στο ίδιο τμήμα, να χρησιμοποιήσουν την κριτική τους σκέψη, να μπουν στη θέση του “θύτη” και του “θύματος”, να ανταλλάξουν απόψεις για τα συγκεκριμένα περιστατικά, να τις αποδεχτούν ή να τις απορρίψουν και να προβάλλουν τα κατάλληλα επιχειρήματα ώστε να γίνουν πειστικοί.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία θα μπορέσουν να εμπεδώσουν καλύτερα και στην ηλικία που είναι πιο ώριμα τις έννοιες “bullying”, θύτης, θύμα, παρατηρητές, θυματοποίηση, να συνειδητοποιήσουν ότι και οι ίδιοι μπορεί να έχουν στο μέλλον κάποιον από τους παραπάνω ρόλους και γι’ αυτό το λόγο θα πρέπει να ξέρουν να αντιδράσουν ανάλογα.

Μέσα απ’ αυτό το σενάριο οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία ενώ ο ρόλος του καθηγητή είναι υποστηρικτικός-συντονιστικός. Έτσι το μάθημα αποκτά περισσότερο ενδιαφέρον, οι μαθητές ξετυλίγουν τις ικανότητες και τα ταλέντα τους και δεν είναι απλοί ακροατές.

Ενδεχόμενες δυσκολίες που θα μπορούσαν προκύψουν σε αυτές τις δύο διδακτικές ώρες θα ήταν κυρίως η κακή συνεργασία ανάμεσα στα μέλη μιας ομάδας, η αταξία κάποιων μαθητών και η ανυπακοή στους κανόνες της μαθησιακής διαδικασίας. Επίσης το μαθησιακό αποτέλεσμα θα μπορούσε να το περιορίσει και το γεγονός ότι το συγκεκριμένο τμήμα μαθητών δεν θα είχε εργαστεί ξανά ομαδοσυνεργατικά ώστε να έχει εξοικειωθεί με τη διαδικασία.

Βιβλιογραφία

Τσιάντης Γ., Ασημόπουλος Χ., Βασιλακάκης Ε., Γιαννακοπούλου Δ., Μπεράτης Ι., Παπαδοπούλου Κ. Δραστηριότητες για την τάξη. Για την πρόληψη του εκφοβισμού και της βίας μεταξύ των μαθητών. Αθήνα 2010.

Μπαφίτη Α.. Aesop ΙΕΠ. "Ποιος φοβάται 'Όχι εγώ!" Παρέμβαση για την αποτροπή του εκφοβισμού.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Δημιουργός: ΤΟΥΤΟΥΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Το παρακάτω σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Γ' γυμνασίου και έχει σαν στόχο να βοηθήσει τους μαθητές να αναγνωρίσουν το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού στις διάφορες μορφές του να αναπτύξει και να βελτιώσει το αίσθημα της ενσυναίσθησης να αναλύσει το φαινόμενο από την κοινωνιολογική του πλευρά και να αναγνωρίσει τους ρόλους των εμπλεκόμενων σε ένα επεισόδιο σχολικού εκφοβισμού

Γνωστικό αντικείμενο: Φυσική αγωγή

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής αγωγής δίνουμε έμφαση στην ανεκτικότητα την ανοχή την ευγενή άμυλα την διαφορετικότητα την συμμετοχικότητα.

Τάξη: Γ' τάξη 25 μαθητές

Προφίλ μαθητών:

Το διδακτικό σενάριο θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής αγωγής και σε μαθητές ηλικίας 15 ετών δηλαδή στην Γ τάξη του Γυμνασίου .Η πλειονότητα των μαθητών είναι Ελληνικής καταγωγής με μικρό αριθμό μαθητών και μαθητριών Αλβανικής καταγωγής. Τα παιδιά της Αλβανικής κοινότητας είναι πλήρως ενταγμένα στον κοινωνικό ιστό της τάξης και δεν έχω εντοπίσει περιπτώσεις εξάσκησης σε αυτά κάποιου είδους εκφοβισμού ή κάποιας άλλης αντικοινωνικής συμπεριφοράς. Για το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο των παιδιών δεν μπορώ να δώσω μία ακριβή περιγραφή αλλά σίγουρα δεν φαίνονται παιδιά παραμελημένα ή να υπομένουν κάποιες στερήσεις.

Χρονική διάρκεια:

Για την υλοποίηση του σεναρίου θα χρειαστούμε 2 διδακτικές ώρες στην διάρκεια των οποίων οι μαθητές θα υλοποιήσουν κάποιες δραστηριότητες.

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

Για την εκτέλεση της δραστηριότητας θα ξεκινήσουμε με συζήτηση θα συνεχίσουν με ομαδοσυνεργατική και παιγνίδια ρόλων και θα τελειώσουμε με καταιγισμό ιδεών. Για την εκτέλεση της δραστηριότητας δεν απαιτούνται προηγούμενες γνώσεις με την συζήτηση και την μαιευτική θα προσπαθήσουμε να εξάγουμε συμπεράσματα .

Υλικοτεχνική υποδομή:

Για την υλοποίηση του σεναρίου θα χρειαστούμε την αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του σχολείου μας καθώς ένα βινετοπροβολέα και ένα υπολογιστή

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού τείνει να λάβει ανησυχητικές διαστάσεις με αρνητικές συνέπειες τόσο στον συναισθηματικό και ψυχικό κόσμο των παιδιών όσο και στην σχολική επίδοση την οποία επηρεάζει αρνητικά .

Ο εκφοβισμός και η θυματοποίηση αποτελούν μια σύγχρονη μάστιγα η οποία ταλανίζει την σχολική κοινότητα διεθνώς με σημαντικές αρνητικές προεκτάσεις στην ψυχική και σωματική υγεία των παιδιών .

Κατά την διάρκεια της υλοποίησης θα γίνει παράθεση προσωπικών βιωμάτων και θα χρησιμοποιούσαμε παραδείγματα έτσι ώστε να γίνει αναγνώριση των περιπτώσεων εκφοβισμού και θυματοποίησης θα ακολουθήσει διαλογική συζήτηση και θα συμπληρωθεί ένα φύλλο εργασίας.

3. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα ή διδακτικοί στόχοι

Αναμενόμενοι στόχοι

(α) σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο:

1. Το μάθημα της φυσικής αγωγής προσφέρεται για την άμβλυνση των αντιθέσεων και διαφορών δημιουργεί αίσθημα χαράς και εφορίας στα παιδιά και βοηθάει στην συμπερίληψη .Ο εκπαιδευτικός έχει την ευκαιρία να διαχειριστεί περιπτώσεις αντιπαραθέσεων με ενδεδειγμένο τρόπο και να μάθει στα παιδιά τρόπους επίλυσης των εντάσεων.
2. Να ορίζουν, να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν οποιαδήποτε μορφή εκφοβιστικής συμπεριφοράς.
3. Να ορίζουν και να αναγνωρίζουν τα είδη και τα βασικά χαρακτηριστικά του σχολικού εκφοβισμού.
4. Να κατανοούν τις επιπτώσεις οποιασδήποτε μορφής εκφοβισμού στο άτομο αλλά και στην κοινωνία.
5. Να αντιστέκονται σε οποιαδήποτε μορφή εκφοβιστικής συμπεριφοράς και να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους.
6. Να εισηγούνται λύσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου της εκφοβιστικής συμπεριφοράς στο σχολείο.

(β) σε σχέση με τη χρήση της τεχνολογίας

1. Να μάθουν να αναγνωρίζουν μια περίπτωση ψηφιακού εκφοβισμού
2. Να αναπτύξουν τρόπους αντιμετώπισης μια τέτοιας συμπεριφοράς
3. Ανάπτυξη δεξιοτήτων σε ψηφιακά εργαλεία

4. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Προσωπικά βιώματα

Διάρκεια: 15 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: Αναφορά σε προσωπικές εμπειρίες

Οι μαθητές μιλάνε για τις δικές τους εμπειρίες. Σκέψου αν τους τελευταίους έξι μήνες σου έχει τύχει ποτέ κάποιο περιστατικό. Τί σου συνέβη;

Ρόλος του εκπαιδευτικού : Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές να αναφερθούν σε προσωπικές τους εμπειρίες και να τους βοηθήσει να αναγνωρίσουν διάφορες περιπτώσεις εκφοβισμού. Στην παρούσα φάση ο εκπαιδευτικός συντονίζει την συζήτηση και ενθαρρύνει τους μαθητές να αναφέρουν προσωπικά τους βιώματα.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Καταγράφει τα περιστατικά και ζητάει από τους μαθητές να αναφερθούν στον τρόπο που αντιμετώπισαν το κάθε περιστατικό . Προκαλεί συζήτηση και καταιγισμό ιδεών.

Ρόλος και Ενέργειες μαθητή: Ο μαθητής αναφέρει τα προσωπικά του βιώματα και μέσα από την συζήτηση και τον καταιγισμό ιδεών που θα προκύψει προτείνονται μέτρα και λύσεις.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

1. Να ορίζουν και να αναγνωρίζουν τα είδη και τα βασικά χαρακτηριστικά του σχολικού εκφοβισμού

2. Να εισηγούνται λύσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου της εκφοβιστικής συμπεριφοράς στο σχολείο.
3. Να αντιστέκονται σε οποιαδήποτε μορφή εκφοβιστικής συμπεριφοράς και να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους.
4. Να μάθουν να αναγνωρίζουν μια περίπτωση ψηφιακού εκφοβισμού.

2^η Δραστηριότητα: Παιχνίδι ρόλων

Διάρκεια 15'

Είδος δραστηριότητας: παιχνίδι ρόλων

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός σε ρόλο συντονιστή και συμβουλευτικό οργανώνει τις ομάδες.

Ενέργειες μαθητή: Σε ένα σύντομο παιχνίδι ρόλων οι μαθητές συμμετέχουν και μέσα από επιτηδευμένες συμπεριφορές προσπαθούν να αναδείξουν το πρόβλημα του εκφοβισμού.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

1. Γνώρισαν τις μορφές που μπορεί να έχει ο σχολικός εκφοβισμός
2. Μίλησαν για τα συναισθήματά τους γύρω από το φαινόμενο του εκφοβισμού
3. Γνώρισαν τους ρόλους των εμπλεκόμενων
4. Εντόπισαν τα χαρακτηριστικά του θύτη, του θύματος και του παρατηρητή
5. Βελτίωση του συναισθήματος της ενσυναίσθησης

2^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα:

Προβολή ταινίας μικρού μήκους: https://www.youtube.com/watch?v=AoBVL_mJU2Y

Διάρκεια: 5 λεπτά

Είδος δραστηριότητας: παρακολούθηση video σχετικό με τον εκφοβισμό

Ρόλος του εκπαιδευτικού: διδακτικός, ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, διευκολυντικός, συντονιστικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Συντονίζει τις συμπεριφορές και καλεί τους μαθητές να αναγνωρίσουν εκφοβιστικές - παραβατικές συμπεριφορές.

Ενέργειες μαθητή: Μετά την παρακολούθηση της σύντομης ταινίας οι μαθητές καλούνται να περιγράψουν πως θα αντιδράσουν για την αντιμετώπιση της κάθε κατάστασης.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:
https://www.youtube.com/watch?v=AoBVL_mJU2Y

2^η Δραστηριότητα

Συμπλήρωση φύλλου εργασίας

Διάρκεια :20 λεπτά

Σε ένα φύλλο εργασίας και μετά από μελέτη 6 περιπτώσεων οι μαθητές θα περιγράψουν τους τρόπους αντιμετώπισης .

3^η. Δραστηριότητα

Καταιγισμός ιδεών

ΟΙ μαθητές προτείνουν συμπεριφορές και καταθέτουν τις ιδέες τους για την άμβλυνση του φαινομένου της παραβατικής συμπεριφοράς στο σχολικό χώρο.

Ο εκπαιδευτικός ενισχύει το αίσθημα της ενσυναίσθησης και ενθαρρύνει τους μαθητές να συμμετάσχουν στην δράση του σχολικού μεσολαβητή.

5. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Η υλοποίηση του σεναρίου στοχεύει να καταστήσει τους μαθητές ικανούς να αναγνωρίζουν συμπεριφορές οι οποίες δεν συνάδουν με το πνεύμα της αρμονικής συνύπαρξης με τους ομότιμους τους να τους βοηθήσει να αναπτύξουν συμπεριφορές αντιμετώπισης βίαιων συμπεριφορών από συμμαθητές τους και τον κοινωνικό τους περίγυρο. Η βελτίωση του συναισθήματος της ενσυναίσθησης είναι από τα βασικά ζητούμενα του σεναρίου.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Δημιουργός: ΨΑΘΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Προβάλλεται στην τάξη σύντομο φιλμ σχετικά με εκδηλώσεις ρατσισμού στην Ελλάδα απέναντι σε ξένους μετανάστες, ακολουθούν ερωτήσεις που απευθύνει ο καθηγητής στους μαθητές σχετικά με το φαινόμενο του ρατσισμού γενικότερα και στη συνέχεια, αφού χωριστούν οι μαθητές σε δύο ομάδες, ακολουθεί συζήτηση-διάλογος κατά την οποία οι δύο ομάδες υποστηρίζουν δύο αντίθετες απόψεις.

Γνωστικό αντικείμενο:

Νεοελληνική γλώσσα

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Προφίλ μαθητών:

Μαθητές 14-15 ετών της γ΄ γυμνασίου

Χρονική διάρκεια:

Δύο συνεχόμενες διδακτικές ώρες

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

Θα έχει προηγηθεί η διδασκαλία της 3^{ης} ενότητας στη Νεοελληνική γλώσσα «Είμαστε όλοι ίδιοι, είμαστε όλοι διαφορετικοί», έχει γίνει ανάγνωση και σχολιασμός κειμένων σχετικών με το φαινόμενο του ρατσισμού, έχει γίνει αναφορά στις μορφές ρατσισμού, είναι εξοικειωμένοι οι μαθητές με τις έννοιες προκατάληψη και στερεότυπα. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η σχετική εξοικείωση των μαθητών στη συμμετοχή σε συζήτηση, η οποία θα βασίζεται στην επιχειρηματολογία.

Υλικοτεχνική υποδομή:

Η/Υ, διαδραστικός πίνακας, πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω της σύνδεσης που παρέχει το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Θέμα:

Ρατσισμός απέναντι στους ξένους μετανάστες. Προβολή σύντομου φιλμ με στόχο α) να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές σχετικά με το θέμα του ρατσισμού και β) να αποτελέσει αφορμή για τις ερωτήσεις που θα ακολουθήσουν από τον καθηγητή σχετικά με το τι είναι ρατσισμός και πώς εκδηλώνεται, ποιες μορφές ρατσισμού υπάρχουν, ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τη ρατσιστική ή μη συμπεριφορά ενός ατόμου και με ποιους τρόπους μπορούμε να εξαλείψουμε το φαινόμενο. Τέλος ακολουθεί σχετική συζήτηση μεταξύ των μαθητών βασιζόμενη σε επιχειρήματα, αφού έχει προηγηθεί ο χωρισμός της τάξης σε δύο ομάδες και γενική αποτίμηση – αξιολόγηση των επιχειρημάτων των ομάδων.

3. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα ή διδακτικοί στόχοι

(α) σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο

1. Να σχηματίσουν οι μαθητές μια στάση απόρριψης και αντίδρασης απέναντι σε ρατσιστικές συμπεριφορές και να προβληματιστούν γι' αυτό το επίκαιρο κοινωνικό φαινόμενο.
2. Να κατανοήσουν τον όρο ρατσισμός και τις κοινωνικές του εκφάνσεις. Να κατανοήσουν τα αίτια και τις συνέπειες του φαινομένου.
3. Να προβληματιστούν για τη στάση του Νεοέλληνα απέναντι στους μετανάστες.
4. Να αντιληφθούν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες.
5. Να υιοθετήσουν στάση αποδοχής της διαφορετικότητας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να καλλιεργήσουν πνεύμα αλληλεγγύης και ανεκτικότητας.
6. Να κατανοήσουν τι ρόλο παίζουν οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα στις σχέσεις μας με τους άλλους.
7. Να συνειδητοποιήσουν την πολυπολιτισμικότητα στην οποία καλούνται να ζήσουν.

Β) Παιδαγωγικοί στόχοι

1. Να ασκηθούν στην επιχειρηματολογία
2. Να ασκηθούν στην πολιτισμένη συζήτηση-διάλογο, αναπτύσσοντας και υποστηρίζοντας τις απόψεις τους με λογικά επιχειρήματα αλλά ακούγοντας και την αντίθετη άποψη με προσοχή και σεβασμό και αναγνωρίζοντας, όταν απαιτείται, το δίκαιο του αντιπάλου.
3. Να ασκηθούν στη διαδικασία της αξιολόγησης, να θέτουν δηλ. κριτήρια και στη συνέχεια να κρίνουν αμερόληπτα.
4. Να κινητοποιήσουν τη σκέψη και τη φαντασία τους.

4. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: «Ρατσιστική επίθεση σε στάση λεωφορείου. Κοινωνικό πείραμα.».

Διάρκεια: 4.47'

Είδος δραστηριότητας: Παρακολούθηση φιλμ

Οργάνωση τάξης: προβολή του φιλμ στο διαδραστικό πίνακα της τάξης.

Υπόθεση: ένας μελαμψός μετανάστης κάθεται στο παγκάκι μιας στάσης λεωφορείου στην Αθήνα. Ένας μεσήλικας Έλληνας αρχίζει να βρίζει το μετανάστη, να απαιτεί από αυτόν επανειλημμένα να σηκωθεί για να καθίσει κανένας Έλληνας και να τον προκαλεί να γυρίσει στη χώρα του. Κάποιοι από τους ντόπιους παρευρισκομένους μένουν σιωπηλοί και δεν αντιδρούν, οι περισσότεροι όμως υπερασπίζονται ένθερμα το μετανάστη και επιπλήττουν το ρατσιστή Έλληνα. Ο μετανάστης και ο μεσήλικας Έλληνας είναι ηθοποιοί, ενώ οι υπόλοιποι συμμετέχοντες είναι απλοί ανυποψίαστοι πολίτες.

Ρόλος και ενέργειες του εκπαιδευτικού: Προετοιμάζει τους μαθητές λέγοντας ότι θα παρακολουθήσουν ένα φιλμ σχετικά με το ρατσισμό. Ανοίγει τον Η/Υ, θέτει σε λειτουργία το διαδραστικό πίνακα, συνδέεται με το Διαδίκτυο, βρίσκει το φιλμ στο YouTube και το προβάλλει.

Ρόλος και Ενέργειες μαθητή: κάθονται κανονικά στις θέσεις τους και παρακολουθούν προσεκτικά το φιλμ.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

Πηγή: Action Aid Hellas

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- α) ευαισθητοποίηση και προβληματισμός των μαθητών σχετικά με το ρατσιστικό τρόπο συμπεριφοράς των ντόπιων απέναντι στους μετανάστες
- β) αφόρμηση για τις ερωτήσεις και τη συζήτηση που θα ακολουθήσει.

2^η Δραστηριότητα: Τι είναι ρατσισμός και πώς εκδηλώνεται;

Διάρκεια: 20΄

Είδος δραστηριότητας: Ερωτήσεις από τον καθηγητή προς τους μαθητές σχετικά με το φαινόμενο του ρατσισμού. Καταιγισμός ιδεών.

Οργάνωση τάξης: Οι μαθητές κάθονται κανονικά στις θέσεις τους και σηκώνουν χέρι προσπαθώντας να δώσουν ολοκληρωμένες απαντήσεις.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενεργεί ως εμπυχωτής, συνερευνητής, συνοδοιπόρος και συντονιστής στη διαδικασία της μάθησης. Ως παιδαγωγός οδηγεί τα παιδιά στην ανακάλυψη

της γνώσης, συμπαρίσταται, όπου χρειαστεί, διευκρινίζει. Γίνεται ο καθοδηγητής της αυτοδιδασκαλίας των μαθητών, όπως ο αρχαίος φιλόσοφος Σωκράτης. Στόχος του λοιπόν είναι να καταστήσει τα παιδιά ικανά να κατανοούν, να αποκωδικοποιούν, να κρίνουν, να οικοδομούν μόνα τους τη γνώση.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Θέτει ερωτήματα σχετικά με το φαινόμενο του ρατσισμού ακολουθώντας τη μέθοδο του καταιγισμού ιδεών. (Τι είναι ρατσισμός; Εναντίον ποιων και με ποιους τρόπους εκδηλώνεται; Είναι έμφυτη η ρατσιστική συμπεριφορά; Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τη ρατσιστική συμπεριφορά ενός ατόμου; Με ποιους τρόπους μπορούμε να εξαλείψουμε το ρατσισμό; Πώς μπορεί να συμβάλει ιδιαίτερα το σχολείο;)

Ενέργειες μαθητών: Οι μαθητές ζητώντας κάθε φορά το λόγο, καλούνται να κρίνουν, να συγκρίνουν, να ανακαλέσουν προηγούμενες εμπειρίες και γνώσεις, να εκφράσουν ολοκληρωμένα και με σαφήνεια τη σκέψη τους.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας: Προβληματισμός και ευαισθητοποίηση των μαθητών. Κατανόηση του φαινομένου του ρατσισμού και των κοινωνικών του εκφάνσεων. Καλλιέργεια ενσυναίσθησης. Υιοθέτηση στάσης αποδοχής προς τους μετανάστες, αποδοχής της διαφορετικότητας, καλλιέργεια του σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα. Παρότρυνση να συμβάλουν και οι ίδιοι στην αντιμετώπιση αυτού του κοινωνικού φαινομένου. Καλλιέργεια της κριτικής τους ικανότητας.

3^η Δραστηριότητα: Έχουν ή όχι οι μετανάστες τα ίδια δικαιώματα με τους γηγενείς;

Διάρκεια: 20΄

Είδος δραστηριότητας: προετοιμασία συζήτησης μεταξύ των μαθητών

Οργάνωση τάξης: χωρισμός του συνόλου των μαθητών σε δύο ομάδες

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Θέτει τον αρχικό προβληματισμό, ενθαρρύνει, συντονίζει, δρα ως διαμεσολαβητής, αν χρειαστεί.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Χωρίζει το σύνολο των μαθητών της τάξης σε δύο όσο το δυνατόν ισοδύναμες ομάδες, φροντίζει δηλ. ώστε κάθε ομάδα να περιέχει αδύνατους, μέτριους και δυνατούς μαθητές. Στη συνέχεια θέτει τον παρακάτω προβληματισμό: Κάποιοι πιστεύουν ότι ο Έλληνας μεσήλικας στο φιλμ είχε άδικο, αφού οι μετανάστες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης με τους γηγενείς. Κάποιοι άλλοι πιστεύουν ότι σωστά έπραξε ο Έλληνας

μεσήλικας, αφού οι μετανάστες δημιουργούν μόνο προβλήματα στη χώρα και δεν πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους γηγενείς. Η μία ομάδα θα αναλάβει να υποστηρίξει την πρώτη άποψη και η άλλη ομάδα τη δεύτερη. Δίνεται χρόνος 10' περίπου, ώστε να προετοιμάσουν οι ομάδες τα επιχειρήματά τους. Κάθε ομάδα θα έχει περιορισμένο χρόνο για να αναπτύξει κάθε φορά τα επιχειρήματά της (2-3 λεπτά).

Ενέργειες μαθητών: Οι μαθητές, αφού χωριστούν σε ομάδες, προετοιμάζουν τα επιχειρήματά τους, ώστε να υποστηρίξουν πειστικά τη θέση τους. Στη συνέχεια επιλέγουν 2-3 άτομα η κάθε ομάδα για να τους εκπροσωπήσουν.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας: Εξασκούνται οι μαθητές στον προφορικό λόγο, ώστε να μπορούν να στηρίξουν την άποψή τους αναπτύσσοντας λογικά και πειστικά επιχειρήματα.

2^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Έχουν ή όχι οι μετανάστες τα ίδια δικαιώματα με τους γηγενείς;

Διάρκεια: 20'

Είδος δραστηριότητας: συζήτηση μεταξύ των μαθητών

Οργάνωση τάξης: Έχει χωριστεί το σύνολο των μαθητών σε δύο ομάδες και τα παιδιά έχουν αλλάξει θέσεις, ώστε τα μέλη της κάθε ομάδας να κάθονται κοντά.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Ενθαρρύνει, συντονίζει, δρα ως διαμεσολαβητής, αν χρειαστεί.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Συντονίζει τη συζήτηση, φροντίζει ώστε να τηρείται ο προκαθορισμένος χρόνος και επεμβαίνει ως διαμεσολαβητής, αν χρειαστεί.

Ενέργειες μαθητών: Κάθε ομάδα ανακοινώνει τα άτομα που θα τους εκπροσωπήσουν. Κατόπιν γίνεται ο διάλογος. Οι μαθητές οφείλουν να σεβαστούν το χρόνο που τους έχει οριστεί (2-3 λεπτά κάθε φορά που παίρνουν το λόγο). Υποστηρίζουν με λογικά επιχειρήματα τη θέση τους και παράλληλα ακούν με προσοχή, σεβασμό και υπομονή την άποψη της άλλης ομάδας, προσπαθούν και από τις δυο πλευρές να είναι διαλλακτικοί και, αν το απαιτεί η περίπτωση, συμφωνούν εν μέρει με κάποιες από τις θέσεις της άλλης ομάδας.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας: Εξασκούνται οι μαθητές στον προφορικό λόγο, ώστε να μπορούν να στηρίξουν την άποψή τους αναπτύσσοντας λογικά και πειστικά επιχειρήματα.

Εξασκούνται ώστε να γίνουν καλοί ακροατές, να σέβονται την αντίθετη άποψη, να μη διακόπτουν, να δείχνουν διαλλακτικότητα και υποχωρητικότητα. Καλλιεργείται η ενσυναίσθηση.

2^η Δραστηριότητα

Διάρκεια: 20΄

Είδος δραστηριότητας: γενική αποτίμηση- αξιολόγηση συζήτησης

Οργάνωση τάξης: Έχει χωριστεί το σύνολο των μαθητών σε δύο ομάδες και τα παιδιά έχουν αλλάξει θέσεις, ώστε τα μέλη της κάθε ομάδας να κάθονται κοντά.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Εμπυλώνει, ενθαρρύνει, συντονίζει, δρα ως διαμεσολαβητής, αν χρειαστεί.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Θέτει κάποια από τα κριτήρια αξιολόγησης για τη συζήτηση που έχει προηγηθεί, ζητά από τα παιδιά να κρίνουν αμερόληπτα και να προτείνουν, αν θέλουν επιπλέον κριτήρια.

Ενέργειες μαθητών: Οι υπόλοιποι μαθητές των ομάδων εκτός των εκπροσώπων θα κρίνουν ποια ομάδα ήταν η καλύτερη. Τα κριτήρια θα είναι: ποια ομάδα χρησιμοποίησε περισσότερο πειστικά και σαφή επιχειρήματα, ποιος λόγος ήταν περισσότερο περιεκτικός, ποια ομάδα τήρησε περισσότερο το χρόνο των 2 ή 3 λεπτών και ήταν οι καλύτεροι ακροατές (άκουγαν με υπομονή χωρίς να κάνουν σχόλια και να διακόπτουν), ποια ομάδα κατάφερε να ανατρέψει τα επιχειρήματα της άλλης, ποια απάντησε σε όλες τις ερωτήσεις της άλλης και τυχόν άλλα κριτήρια που θα προτείνουν οι μαθητές.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας: Εξασκούνται στη διαδικασία της αξιολόγησης, στο να αξιολογούν και να αξιολογούνται. Εξασκείται η κριτική ικανότητα των μαθητών. Μαθαίνουν να είναι αμερόληπτοι κριτές, να αναγνωρίζουν τυχόν λάθη τους και να επαινούν τα πλεονεκτήματα του αντιπάλου.

5. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Οι μαθητές εδώ δεν καλούνται να μάθουν μια νέα ύλη, αλλά γίνονται πρωταγωνιστές στη διερεύνηση του κοινωνικού φαινομένου του ρατσισμού. Προσδοκούμε με το πέρας της διδασκαλίας να έχουν σχηματίσει μια στάση απόρριψης απέναντι σε αυτό το κοινωνικό φαινόμενο. Να μπορέσουν να μπουν για λίγο στη θέση του θύματος, ώστε να αποκτήσουν

ενσυναίσθηση. Να αντιληφθούν ότι οι μετανάστες αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, επομένως θα πρέπει να είναι συμπαραστάτες τους και όχι αντίπαλοί τους. Να συνειδητοποιήσουν ότι η σημερινή ελληνική κοινωνία είναι πολυπολιτισμική και πρέπει όλοι να προσαρμοστούμε στις νέες συνθήκες. Επίσης να αντιληφθούν ότι πρέπει να υποστηρίζουν την άποψή τους διατυπώνοντας λογικά και σαφή επιχειρήματα, να λύνουν τις διαφορές τους με το διάλογο και να μην προσπαθούν να επιβάλουν τη γνώμη τους με τον εξαναγκασμό και τη βία.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

Συμπερίληψη στην εκπαίδευση - Το σχολείο: μια ανοιχτή αγκαλιά και για τους πρόσφυγες μαθητές.

Δημιουργός: Γιασεμώ Τριανταφύλλου, Φιλολόγος

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Το παρόν σενάριο υλοποιείται προκειμένου να διερευνήσει την συναισθηματική ωριμότητα και την ενσυναίσθηση των γηγενών μαθητών απέναντι στην εθνική διαφορετικότητα και τους πρόσφυγες μαθητές.

Πρόσκληση από τον καθηγητή προς τους μαθητές να τοποθετηθούν ως προς τη λέξη « πρόσφυγας» και στη συνέχεια προβάλλεται σχετικό βίντεο για τους πρόσφυγες, τις συνθήκες που τους ώθησαν να εγκαταλείψουν την χώρα τους και την εγκατάστασή τους στην χώρα υποδοχής. Ακολουθώντας, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες, σε ένα παιχνίδι ρόλων, γηγενών και προσφύγων και ο καθηγητής κατέχει τον ρόλο του δημοσιογράφου. Στη συνέχεια κατατίθενται οι απόψεις των μαθητών, γίνεται η αξιολόγηση των δράσεων

και οι μαθητές προχωρούν στην αποκωδικοποίηση τους. Τα μηνύματα κοινοποιούνται στην σχολική κοινότητα.

Γνωστικό αντικείμενο:

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Προφίλ μαθητών:

Οι μαθητές στους οποίους προορίζεται το σενάριο είναι αγόρια και κορίτσια.

Η ηλικία τους: 14-15 ετών.

Χρονική διάρκεια:

Το παρόν σενάριο εκτείνεται σε δυο διδακτικές ώρες στη διάρκεια των οποίων όλοι οι μαθητές θα εμπλακούν και θα βιώσουν τις πανανθρώπινες αξίες του σεβασμού, της αποδοχής της διαφορετικότητας και της αλληλοϋποστήριξης. Στην παρούσα φάση είναι προτιμητέο το συνεχές δώρο για ποιοτικότερα αποτελέσματα.

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

Έχει προηγηθεί η διδασκαλία των ενοτήτων 38, « Ο μικρασιατικός πόλεμος» και 44 « Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο». Οι μαθητές καλούνται να ανακαλέσουν στη μνήμη τους την ιστορική γνώση σχετικά με τις συνθήκες του πολέμου και της προσφυγιάς, ανεξαρτήτως γενεσιουργού αιτίας καθώς και τα ερεθίσματα που άντλησαν μέσα από την επαφή τους με ιστορικά κείμενα-πηγές, φωτογραφικό υλικό, σχετικά με τους πρόσφυγες. Αξιοποιούνται επίσης προηγούμενες εργασίες τους πάνω στον τρόπο που βίωσαν οι πρόσφυγες κατά τον ξεριζωμό τους από την Μικρά Ασία το 1922 και τις συνθήκες που βίωσαν στην Ελλάδα, ως χώρα υποδοχής. Επιπρόσθετα, βασική προϋπόθεση θεωρείται ότι οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι στην πολιτισμένη και γόνιμη συζήτηση και στην ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο για την αναζήτηση περαιτέρω στοιχείων σχετικών με το προσφυγικό ζήτημα.

Υλικοτεχνική υποδομή:

Ηλεκτρονικός υπολογιστής-διαδραστικός πίνακας, το σχολικό εγχειρίδιο της Ιστορίας, τα τετράδια των μαθητών και οι προηγούμενες εργασίες τους.

Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Θέμα: Το σχολείο αγκαλιάζει τους πρόσφυγες

Οι μαθητές αξιοποιούν προηγούμενη γνώση για τους πρόσφυγες μέσα από το σχολικό εγχειρίδιο, τις εργασίες τους (ανάλυση γραπτών πηγών, φωτογραφικό υλικό) καθώς και την βιωματική γνώση επί του θέματος, εάν υπάρχει και τοποθετούνται στο ερώτημα που τίθεται ως αφόρμηση « Τι σημαίνει κατά την γνώμη σας ο όρος πρόσφυγας». Προβάλλεται σύντομο βίντεο με στόχο οι μαθητές α) να ευαισθητοποιηθούν στο θέμα της προσφυγιάς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να απεμπολήσουν στερεοτυπικές συμπεριφορές και να δημιουργήσουν κλίμα αποδοχής και αλληλεπίδρασης με τους πρόσφυγες, μέσα στο σχολείο β) να εμβαθύνουν στο θέμα με ερωτήσεις που θέτει ο διδάσκων σχετικά με το πώς ήταν η ζωή των ανθρώπων πριν βιώσουν τον ξεριζωμό, τι δυσκολίες συναντούν στο δρόμο της προσφυγιάς, ποια συναισθήματα και ποιες ματαιώσεις βιώνουν, πως νιώθουν όταν εισέρχονται στα εδάφη της χώρας υποδοχής, διατηρούν την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο στη ζωή τους και πως μπορούμε όλοι μαζί να σταθούμε στο πλευρό των προσφύγων. Στη συνέχεια, μέσα από τη χρήση του εκπαιδευτικού θεάτρου και το παιχνίδι ρόλων, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και ερευνούν καίρια ζητήματα που αφορούν τους πρόσφυγες δίνοντας την προσωπική τους άποψη σε ερωτήματα που θέτει ο καθηγητής, σε ρόλο δημοσιογράφου. Ακολούθως, γίνεται από τους μαθητές αξιολόγηση των δράσεων, παρουσιάζονται με συζήτηση τα συμπεράσματα και αποκωδικοποιούνται τα μηνύματα. Τέλος, τα σημαντικότερα αυτών αναγράφονται σε χαρτόνια και κοινοποιούνται στην σχολική κοινότητα.

2. Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα ή διδακτικοί στόχοι

(α) σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο

- ❖ Να κατανοήσουν σε βάθος τον όρο «πρόσφυγας» και τις κοινωνικές του προεκτάσεις.

- ❖ Να γνωρίσουν τις συνθήκες (πόλεμος ή σε προέκταση, άλλο γεγονός) που προκαλούν το προσφυγικό ζήτημα
- ❖ Να αντιληφθούν τις κακουχίες που υφίστανται οι πρόσφυγες.
- ❖ Να κατανοήσουν τις δυσκολίες που συνυφαίνονται με το προσφυγικό ζήτημα για τους ίδιους τους πρόσφυγες αλλά και για τις χώρες υποδοχής
- ❖ Να αντιληφθούν τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις που λαμβάνουν χώρα προκειμένου η ένταξή τους στις τοπικές κοινωνίες να καταστεί ομαλή
- ❖ Να γνωρίσουν όλες τις διαστάσεις της σχέσης ανάμεσα σε γηγενείς και πρόσφυγες
- ❖ Να προβληματιστούν και να προσδιορίσουν την στάση τους πάνω στο προσφυγικό
- ❖ Να μάθουν να κινούνται στον ιστορικό χρόνο και να εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές με το παρόν
- ❖ Να εξοικειωθούν με τις ιστορικές πηγές, να τις αναλύουν και να μάθουν να διαχωρίζουν τα γεγονότα από τις ερμηνείες
- ❖ Να συνειδητοποιήσουν αφενός την πολιτιστική τους ταυτότητα αφετέρου να κατανοήσουν και να σέβονται την διαφορετική εθνική και πολιτιστική ταυτότητα «του άλλου»
- ❖ Να αναπτύξουν την ιστορική συνείδηση και να κατανοήσουν την πολυπολιτισμικότητα και τον σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, ως απαραίτητη προϋπόθεση για ένα βιώσιμο αύριο της ανθρωπότητας.

β) σε σχέση με τη μαθησιακή διαδικασία

- ❖ Να είναι σε θέση να αξιοποιούν γόνιμα την παρεχόμενη γνώση.
- ❖ Να εξοικειωθούν με τις ομάδες εργασίας, την ανταλλαγή απόψεων, τον επιμερισμό της εργασίας και την ανάληψη ρόλων.
- ❖ Να εμπλέκονται δημιουργικά σε δράσεις και να εξελίσσονται μέσα από αυτές.
- ❖ Να ασκηθούν στον διάλογο και με σεβασμό στην άποψη του άλλου να μάθουν να συμμετέχουν σε μια συζήτηση με πολιτισμένο τρόπο.
- ❖ Να ανιχνεύσουν τις δεξιότητές τους και να εγείρουν τον νου και την φαντασία τους
- ❖ Να οξύνουν την κρίση τους κατά την εξαγωγή συμπερασμάτων και την συνθετική τους ικανότητα κατά την αποτίμηση του σεναρίου.

3. Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Κατανοώ τον όρο « πρόσφυγας»

Διάρκεια: 10΄

Είδος δραστηριότητας: Συνειρμοί γύρω από την λέξη “πρόσφυγας”

Οργάνωση τάξης: Οι μαθητές ελεύθερα ή σε μικρές ομάδες τοποθετούνται στο ζητούμενο.

Ιδεοθύελλα.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ο καθηγητής ενθαρρύνει τους μαθητές να συμμετέχουν, συντονίζει την συζήτηση, προκαλεί την βιωματική εμπειρία, εάν υπάρχει και προτρέπει τους μαθητές να την αξιοποιήσουν στην τάξη.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Σε αυτό το στάδιο ζητά από τους μαθητές να πουν αυθόρμητα ό,τι σκέφτονται. Τους ενθαρρύνει να εκφραστούν σύμφωνα με τις γνώσεις ή και τα βιώματά τους. Συντονίζει και διευκολύνει την συζήτηση και υποστηρίζει τυχόν μαθητές που διστάζουν να εκφράσουν την άποψή τους, ώστε να εκφραστούν και αυτοί.

Ρόλος και Ενέργειες μαθητή: οι μαθητές ανταλλάσσουν απόψεις τους και ανατρέχουν στο σχολικό εγχειρίδιο ή στα τετράδιά τους προκειμένου να τοποθετηθούν.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- ❖ Διερευνάται η γνώση των μαθητών γύρω από τον όρο « πρόσφυγας» και τις βασικές παραμέτρους του προσφυγικού
- ❖ Αφόρμηση για την συνέχεια του σεναρίου

2^η Δραστηριότητα: Το προσφυγικό ζήτημα στον χωροχρόνο.

Διάρκεια: 20΄

Είδος δραστηριότητας: προβολή και παρακολούθηση βίντεο, ερωτήσεις από τον καθηγητή προς τους μαθητές σχετικά με το προσφυγικό. Καταιγισμός ιδεών.

Οργάνωση τάξης: οι μαθητές παρακολουθούν το βίντεο προσεχτικά και προετοιμάζονται για την συζήτηση.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: Λειτουργεί ενθαρρυντικά και υποστηρικτικά προς τους μαθητές, διατυπώνει ερωτήματα, συντονίζει την συζήτηση και οδηγεί τους μαθητές στην αυτο ανακάλυψη της γνώσης.

Ενέργειες του εκπαιδευτικού: ενημερώνει τους μαθητές ότι θα προβληθεί βίντεο σχετικό με τους πρόσφυγες, τα συναισθήματά τους και τις συνθήκες της προσφυγιάς. Ανοίγει τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και τον διαδραστικό πίνακα, βρίσκει στο youtube το συγκεκριμένο βίντεο και το προβάλλει. Στη συνέχεια διατυπώνει ερωτήσεις στους μαθητές. Αξιοποιείται η μέθοδος του καταιγισμού των ιδεών.(Ποιες συνθήκες προκαλούν το προσφυγικό ζήτημα, πως ήταν η ζωή των ανθρώπων πριν βιώσουν τον ξεριζωμό, ποιες δυσκολίες συναντούν στον δρόμο της προσφυγιάς, τι συναισθήματα βιώνουν, κατά πόσο η ελπίδα υπάρχει στην καρδιά τους, πώς τους αντιμετωπίζουν οι ντόπιοι, πως μπορούμε να συμβάλλουμε στην εξάλειψη στερεοτυπικών αντιλήψεων, πώς το σχολείο μπορεί να λειτουργήσει προς αυτή την κατεύθυνση). Αξιοποιείται επίσης το οπτικό υλικό του βιβλίου και οι ιστορικές πηγές των σχετικών κεφαλαίων.

Ενέργειες μαθητή: οι μαθητές παρακολουθούν το βίντεο, συγκρίνουν τις πληροφορίες με αυτές που παρέχονται στις ιστορικές πηγές του σχολικού εγχειριδίου και το παρεχόμενο οπτικό υλικό. Συγκρίνουν τα δεδομένα των δυο διαφορετικών εποχών και εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές. Στη συνέχεια απαντούν στα ερωτήματα με σφαιρικό και ολοκληρωμένο τρόπο.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές:

https://www.youtube.com/watch?v=JN_TygoVXic&ab_channel=ActionAidHellas

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- ❖ Κατανόηση του προσφυγικού ζητήματος και των κοινωνικών προεκτάσεών του
- ❖ Ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων .
- ❖ Καλλιέργεια της ενσυναίσθησης

- ❖ Συνειδητοποίηση από πλευράς των μαθητών της διαχρονικότητας του προσφυγικού ζητήματος και του απρόβλεπτου στοιχείου της ζωής.
- ❖ Προβληματισμός για την δική τους στάση απέναντι στους πρόσφυγες-ανάληψη πρωτοβουλιών.
- ❖ Ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των μαθητών.

3^η Δραστηριότητα: Αντιμετωπίζονται ισότιμα οι πρόσφυγες από την τοπική κοινωνία;

Διάρκεια: 15΄

Είδος δραστηριότητας: παιχνίδι ρόλων με συμμετοχή του διδάσκοντα

Οργάνωση τάξης: καθηγητής σε ρόλο δημοσιογράφου παραμένει όρθιος και κινείται διακριτικά στον χώρο. Οι μαθητές χωρίζονται σε δυο ομάδες: α) ομάδα γηγενών μαθητών β) ομάδα προσφύγων μαθητών

Ρόλος του εκπαιδευτικού: συμμετοχικός και υποστηρικτικός προς τους μαθητές, συμμετέχει και ο ίδιος στο «παιχνίδι ρόλων» ως δημοσιογράφος με τις ερωτήσεις που θέτει προς τους μαθητές. Ενεργεί ως εμψυχωτής και ενθαρρύνει τα παιδιά να ενταχθούν στις ομάδες. Με αγάπη και σεβασμό στους μαθητές, ως άλλος «ψυχοθεραπευτής» τους συμβουλεύει να επιλέξουν σε ποια ομάδα θα ενταχθούν, διευκολύνει την διαδικασία, και θέτει το πλαίσιο της δράσης (τους ενημερώνει ότι ο χρόνος για να τοποθετηθούν στην ερώτηση του δημοσιογράφου-καθηγητή είναι 10 λεπτά, δίνει την εκκίνηση της διαδικασίας). Ως ανθρωπιστής παιδαγωγός, σέβεται τους μαθητές του, την προσωπικότητά τους, ανεξαρτήτως φύλου κι εθνικότητας, και τους υποστηρίζει στην κατάκτηση της γνώσης με επίκεντρο τους ίδιους.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: Προετοιμάζει το πλαίσιο της δράσης (5΄) Αναλαμβάνει τον ρόλο του δημοσιογράφου ο οποίος θέτει τα ερωτήματα στις ομάδες. Χωρίζει τους μαθητές σε δυο ομάδες στις οποίες φροντίζει να συμμετέχουν αδύναμοι, μέτριοι και πολύ καλοί μαθητές. Η μια ομάδα αντιπροσωπεύει τους γηγενείς μαθητές και τη στάση τους απέναντι στους πρόσφυγες μαθητές. Το ερώτημα το οποίο τους θέτει είναι : «Πιστεύετε ότι οι πρόσφυγες μαθητές πρέπει να απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα στην εκπαίδευση με τους ντόπιους μαθητές;». Η δεύτερη ομάδα αντιπροσωπεύει τους πρόσφυγες μαθητές και καλούνται να τοποθετηθούν στο ερώτημα του διδάσκοντα-δημοσιογράφου: «Παρά τις δυσκολίες που

αντιμετωπίσατε , όταν αναγκαστήκατε να εγκαταλείψετε την πατρίδα σας, νιώθετε ότι η τοπική κοινωνία σας έχει αγκαλιάσει; Πως αντιμετωπίζετε από την σχολική κοινότητα στο σύνολό της;» Προτροπή προς τους μαθητές να εκφραστούν ελεύθερα.

Ενέργειες μαθητή: κατά την δραστηριότητα αυτή οι μαθητές ανταλλάσσουν απόψεις μεταξύ τους, μέσα στην ομάδα. Κάποιοι διαφοροποιούνται από τους άλλους. Αποφασίζουν ποιος θα εκπροσωπήσει την κάθε ομάδα. Ο μαθητής που επιλέγεται κρατάει σημειώσεις με τα βασικά σημεία για να τα παρουσιάσει στην ολομέλεια.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- ❖ Οι μαθητές μαθαίνουν να τοποθετούνται σε διάφορα κοινωνικά θέματα όπως το προσφυγικό και να σέβονται την διαφορετική άποψη του άλλου.
- ❖ « Γίνονται οι άλλοι», μαθαίνουν να μπαίνουν στη θέση του άλλου
- ❖ Σέβονται την ιεραρχία των ρόλων.
- ❖ Κατανοούν την αξία της συνεργασίας και του συντονισμού με τους άλλους προκειμένου να παραχθεί το αποτέλεσμα
- ❖ Ασκούνται στην δημιουργική χρήση της γλώσσας κατά τον προφορικό λόγο.

2^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Ανταλλαγή απόψεων

Διάρκεια: 20΄

Είδος δραστηριότητας: προβληματισμοί, συζήτηση μεταξύ των μαθητών

Οργάνωση τάξης: οι δυο ομάδες των μαθητών «ανοίγονται» , κάθονται σε κύκλο για την παρουσίαση των απόψεών τους στην ολομέλεια

Ρόλος του εκπαιδευτικού: καθοδηγεί τους μαθητές στους κανόνες μιας υγιούς συζήτησης, υποστηρίζει και συντονίζει την διαδικασία. Προτρέπει τους μαθητές να πάρουν τον λόγο όλοι.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: σε ρόλο συντονιστή, δίνει τον λόγο πρώτα, στον εκπρόσωπο της κάθε ομάδας, διαδοχικά κι έπειτα ενθαρρύνει όλους τους μαθητές στην παρουσίαση των απόψεων που διατυπώθηκαν πάνω στα ερωτήματα που έθεσε ο ίδιος στον ρόλο του δημοσιογράφου. Φροντίζει η διαδικασία να εξελίσσεται σε κλίμα ήρεμο και πολιτισμένο και να ακουστούν όλες οι απόψεις των μαθητών.

Ενέργειες μαθητή: οι εκπρόσωποι των ομάδων διαδοχικά παρουσιάζουν τις απαντήσεις των μαθητών και οι υπόλοιποι ακούν και διαμορφώνουν άποψη με σφαιρικό τρόπο. Διατυπώνουν προβληματισμούς και αντικρουόμενες απόψεις ωστόσο με ήρεμο και πολιτισμένο τρόπο.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- ❖ Οι μαθητές εξοικειώνονται στο κλίμα υγιούς κι εποικοδομητικού διαλόγου
- ❖ Σέβονται την άποψη του άλλου ακόμα κι αν αυτή είναι διαφορετική.
- ❖ Διευρύνουν τον ψυχικό τους κόσμο, ενισχύουν την συναισθηματική τους ωριμότητα.

2^η Δραστηριότητα: Αξιολόγηση των δράσεων- Προσωπική εξέλιξη

Διάρκεια: 25΄

Είδος δραστηριότητας: Συζήτηση, «αποκωδικοποίησή» της με χρώμα

Οργάνωση τάξης: οι μαθητές κάθονται σε κύκλο και σε όποια θέση επιθυμούν μέσα στην αίθουσα.

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ορίζει τον χρόνο της συζήτησης για την αξιολόγηση των δράσεων (15΄) και τον χρόνο που θα αφιερωθεί για να αποκωδικοποιήσουν οι μαθητές τα μηνύματα της αποτίμησης σε χαρτόνια, με χρωματιστούς μαρκαδόρους (10). Συντονίζει την συζήτηση, διαμεσολαβεί ανάμεσα σε μαθητές με αποκλίνουσες απόψεις ενισχύει την συνοχή των ομάδων, παροτρύνει τους μαθητές να εκφραστούν.

Ενέργειες εκπαιδευτικού: αρχικά οριοθετεί το χρονικό πλαίσιο της συζήτησης-αποτίμησης. Ορίζει ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα από τις δράσεις, κατά πόσο δηλαδή οι μαθητές μπορούν να «μετακινηθούν» από παγιωμένες αντιλήψεις, κατά πόσο με ενσυναίσθηση και σεβασμό στο «διαφορετικό» μπορούν να αγκαλιάσουν τους πρόσφυγες μαθητές, κατά πόσο συνειδητοποίησαν ότι μπορεί να βρεθούν οι ίδιοι στην θέση των

προσφύγων. Συντονίζει την συζήτηση και συμπορεύεται με τους μαθητές στην γνώση και στα μηνύματα αυτής. Συνεκτιμά με τους μαθητές την επιτυχία των δράσεων. Εξηγεί στους μαθητές ότι θα αποτυπώσουν τα μηνύματα του σεναρίου στα χαρτόνια (1 χαρτόνι ανά 5 μαθητές) τα οποία τους μοιράζει μαζί με τους μαρκαδόρους.

Ενέργειες μαθητή: καταθέτουν τις απόψεις τους με παρρησία, κάποιοι από αυτούς τονίζουν πως πριν τις δράσεις διακατέχονταν από καχυποψία και σκεπτικισμό απέναντι στους πρόσφυγες, άλλοι τονίζουν την αξία των δράσεων καθώς μπόρεσαν αν μπουν στη θέση του άλλου. Αποκωδικοποιούν τις δράσεις και καταγράφουν τα σημαντικότερα μηνύματα στα χαρτόνια που τους μοιράστηκαν. Στην συνέχεια τα εκθέτουν σε κοινόχρηστους χώρους του σχολείου.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- ❖ Οι μαθητές αποκτούν την ευθύνη της προσωπικής τους άποψης
- ❖ Διευρύνονται οι ορίζοντές τους στο κοινωνικό θέμα των προσφύγων
- ❖ Επαναπροσδιορίζονται σχετικά με στερεότυπα και αγκυλώσεις
- ❖ Αναγνωρίζουν την αξία της ανθρώπινης αλληλεγγύης απέναντι στον συνάνθρωπο
- ❖ Συνειδητοποιούν την αξία της ενσυναίσθησης
- ❖ Αντιλαμβάνονται την αξία της συνεργασίας και την επιτυχία ή όχι των προσπαθειών τους(αξιολόγηση
- ❖ Μαθαίνουν να εκφράζουν το συναίσθημά τους
- ❖ Αποκτούν ολιστική θεώρηση των πραγμάτων και
- ❖ Αντιλαμβάνονται την ιστορική συνέχεια του χρόνου.

4. Αποτίμηση και αντίκτυπος σεναρίου

Το παρόν σενάριο απευθύνεται σε μαθητές οι οποίοι έχουν έρθει σε επαφή με το προσφυγικό ζήτημα είτε μέσω της εμπειρίας τους (πρόσφυγες μαθητές στο οικείο εκπαιδευτικό περιβάλλον, πρόσφυγες στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον), είτε σε θεωρητικό επίπεδο μέσω της παρεχόμενης γνώσης από γνωστικό αντικείμενο όπως είναι το μάθημα της Ιστορίας. Κατά την υλοποίησή του οι μαθητές δραστηριοποιούνται και συνειδητοποιούν την διαχρονία του προσφυγικού ζητήματος. Καθίστανται οι πρωταγωνιστές του σεναρίου, «εκφράζουν» διαφορετικούς πολιτισμούς και κουλτούρες. Ενισχύεται η

αυτοπεποίθησή τους και αποκτούν διευρυμένη αντίληψη του κόσμου. Κατακτούν την γνώση δημιουργικά, «βιωματικά» και το αποτύπωμα της εμπειρίας καθίσταται βαθύ και ουσιαστικό. Αποκωδικοποιούν τα μηνύματα με ζωηρό χρώμα και τα κοινοποιούν στην σχολική κοινότητα.

5. Προτάσεις και διαφορετικές εκδοχές του σεναρίου

Εναλλακτικά το παρόν σενάριο μπορεί να περιλαμβάνει επιπλέον δράσεις εντός του σχολικού περιβάλλοντος. Για παράδειγμα οι μαθητές μπορούν να προγραμματίσουν κάποια έκθεση εικαστικού ενδιαφέροντος με θέμα το προσφυγικό ζήτημα στην διάρκεια της οποίας, θα παρουσιάσουν διάφορες παραμέτρους του, στην σχολική κοινότητα. Επιπλέον, μπορούν να κινητοποιήσουν την σχολική κοινότητα σε ανιδιοτελή και εκούσια προσφορά ενίσχυσης των προσφύγων σε ρεαλιστικό επίπεδο, την οποία και θα καταθέσουν στην αρμόδια , για τους πρόσφυγες, υπηρεσία του δήμου. Σε άλλο επίπεδο, μπορούν να προγραμματίσουν επίσκεψη σε κάποιο μουσείο ή έκθεση, της πόλης, σχετικά με τους πρόσφυγες όπου θα μπορούσαν να γνωρίσουν πτυχές του καθημερινού βίου ή μαρτυρίες τους. Επιπρόσθετα μπορούν να συμμετέχουν ως εθελοντές σε χώρους υποδοχής προσφύγων, να δραστηριοποιηθούν στην συγκέντρωση τροφίμων, ρουχισμού ή ιατροφαρμακευτικού υλικού. Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή και ο εθελοντισμός εν γένει, προάγουν τον άνθρωπο και οι μαθητές, ως οι αυριανοί πολίτες του κόσμου, με τις αξίες της δημοκρατίας, τον σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και στον πολιτισμικά «έτερο» συνάνθρωπο, θα μπορούν να οδηγήσουν τον κόσμο σε ένα πλουραλισμό πολιτιστικό και πανανθρώπινο.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ IKY είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί και
για αυτό μοναδικοί.

Δημιουργός: Μαρία Χριστοφοράκη

1. Ταυτότητα Σεναρίου

Τάξη: Γ' Γυμνασίου

Προφίλ μαθητών:

Οι μαθητές είναι 14-15 ετών αγόρια και κορίτσια. Συνήθως ο αριθμός των μαθητών είναι 25-27 άτομα.

Συνήθως το γνωστικό επίπεδό τους κυμαίνεται : πολύ καλό – μέτριο . Υπάρχουν πολύ καλοί, αλλά και αδύναμοι μαθητές, με ελλιπή χρήση της γλώσσας και μαθητές από ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, όπως και παιδιά με οικογενειακά προβλήματα.

Χρονική διάρκεια:

2 διδακτικές ώρες.

Προϋποθέσεις υλοποίησης και προηγούμενες γνώσεις:

- 1) Ενότητα 3η Νεοελληνικής Γλώσσας Γ Γυμνασίου – αναφορά στο ρατσισμό – διαφορετικότητα, με τίτλο Είμαστε Όλοι Ίδιοι, Είμαστε Όλοι Διαφορετικοί.
- 2) Ενότητα 15η Ιστορίας Γ Γυμνασίου, με τίτλο Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί. Η συγκεκριμένη ενότητα αποκάλυψε στους μαθητές τη φρίκη της αποικιοκρατίας στο Κογκό και την πρώτη γενοκτονία του 20ου αιώνα στη Ναμίμπια.
- 3) Προηγούμενη συζήτηση με τους μαθητές για τις έννοιες : μοναδικότητα, διαφορετικότητα, ταυτότητα, ρατσισμός, ανοχή, σεβασμός, ανθρώπινα δικαιώματα
- 4) Υπενθύμιση – Αναφορά στην προβολή ταινίας (Η Ζωή είναι ωραία του Ρομπέρτο Μπενίνι) για το ολοκαύτωμα που προηγήθηκε (27 Ιανουαρίου – Διεθνής ημέρα μνήμης για τα θύματα του ολοκαυτώματος)
- 5) Προοίμιο της Οικουμενικής Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (παρουσιάζουμε στον υπολογιστή.)

Υλικοτεχνική υποδομή:

Υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, (προβάλλουμε το προοίμιο της Οικουμενικής Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων) πίνακας, χαρτόνι(διαφορετικά χρώματα) μαρκαδόροι και βιβλίο Νεοελληνικής Γλώσσας Β' Γυμνασίου.

2. Συνοπτική περιγραφή του σεναρίου

Το σκεπτικό στο οποίο στηρίχθηκε ο σχεδιασμός του σεναρίου είναι να ενημερωνονται οι μαθητές, να αντιλαμβάνονται , να αποδέχονται και να σέβονται τη διαφορετικότητα και σε δεύτερο επίπεδο να ωφελούνται στη διαχείριση των συγκρούσεων και στη δημιουργία ομαδικού συνεργατικού κλίματος στην τάξη.

Διδακτικοί στόχοι :

- Να γνωρίσουν τα κοινά σημεία που έχουν με τους άλλους
- Να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες τους, καθώς και τις ιδιαιτερότητες των άλλων

- Να αναπτύξουν αλληλεγγύη και σεβασμό στη διαφορετικότητα
- Να συζητήσουμε – ορίσουμε τις έννοιες : ταυτότητα, ισότητα, ρατσισμός, οικουμενικότητα, σεβασμός, οικουμενικά δικαιώματα
- Να αντιληφθούν ότι είναι περισσότερα αυτά που μας ενώνουν απ' όα αυτά που μας χωρίζουν
- Να εισηγούνται λύσεις για την αντιμετώπιση, διαχείριση συγκρούσεων.

σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο αντλώντας από

- προηγούμενη συζήτηση με τους μαθητές για τις έννοιες : μοναδικότητα, διαφορετικότητα, ταυτότητα, ανοχή, σεβασμός, ανθρώπινα δικαιώματα.
- Υπενθύμιση – Αναφορά στην προβολή video για το ολοκαύτωμα που προηγήθηκε. Προβάλεται κάθε χρόνο και προβληματίζει... (27 Ιανουαρίου – Διεθνής ημέρα μνήμης για τα θύματα του ολοκαυτώματος).
- Ενότητα 4^η Νεοελληνικής Γλώσσας Β' Γυμνασίου – αναφορά στο ρατσισμό – διαφορετικότητα, με τίτλο ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΙΔΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ.
- Ενότητα 15^η Ιστορίας Γ' Γυμνασίου, με τίτλο Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί. Η συγκεκριμένη ενότητα αποκάλυψε στους μαθητές τη φρίκη της αποικιοκρατίας στο Κογκό και την πρώτη γενοκτονία του 20ου αιώνα στη Ναμίμπια.
- Προοίμιο της Οικουμενικής Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (προβάλλουμε στον υπολογιστή).

σε σχέση με τη χρήση της τεχνολογίας,

Να αναπτύξουν οι μαθητές δεξιότητες αναφορικά με το ψηφιακό περιβάλλον του υπολογιστή.

σε σχέση με τη μαθησιακή διαδικασία και τις γνώσεις για τον κόσμο,

Να κατανοήσουν τις έννοιες : ταυτότητα, ισότητα, διαφορετικότητα, ρατσισμός, οικουμενικότητα, σεβασμός.

Αναλυτική περιγραφή – διδακτικές δραστηριότητες

1^η Διδακτική ώρα

1^η Δραστηριότητα: Τίτλος : Δημιουργώ την ταυτότητά μου

Διάρκεια: 20΄

Είδος δραστηριότητας: συζήτηση, ομαδοσυνεργατική, τετράδες, ομάδες χαμηλόφωνης συζήτησης

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ρόλος του εκπαιδευτικού : ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός,, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός .

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

- Ζητάμε από τους μαθητές να χωριστούν σε τετράδες και να φτιάξουν ομάδες χαμηλόφωνης συζήτησης. Ζητάμε επίσης να υποκριθούν ότι είναι άγνωστοι μεταξύ τους και να συστηθούν.
- Καλούμε τους μαθητές να σκεφτούν τι είναι ενδιαφέρον , ή σημαντικό να ξέρουν για κάποιον/α που μόλις γνώρισαν και να σκεφτούν γενικές κατηγορίες πληροφοριών. Για παράδειγμα όνομα, ηλικία, φύλο, εθνικότητα, θρήσκευμα, , αγαπημένη μουσική, χόμπι, εξωσχολικές δραστηριότητες και γενικότερα πράγματα που του/της αρέσουν ή όχι.
- Εξηγούμε στους μαθητές ότι θα πρέπει να δουν ποια κοινά στοιχεία έχουν καταγράψει σε σχέση με τους συμμαθητές τους.
- Μοιράζουμε χαρτόνι, διαφορετικό χρώμα, ή και απόχρωση στον καθένα και στυλό-μαρκαδόρους ,διαφορετικά χρώματα, και εξηγούμε ότι το πρώτο βήμα είναι να σχεδιάσουν μια απεικόνιση της ταυτότητάς τους.
- Εξηγούμε ότι οι αποχρώσεις των χρωμάτων είναι πάρα πολλές, το ίδιο πολλές είναι και οι αποχρώσεις της προσωπικότητάς τους. Θα πρέπει να σκεφτούν οκτώ με δέκα χαρακτηριστικά της ταυτότητάς τους και να τα γράψουν πάνω στην ταυτότητά τους.

Ρόλος και Ενέργειες μαθητή:

- Δίνουμε στους μαθητές χαρτόνι, ψαλίδι, μαρκαδόρους
- Δημιουργούν την ταυτότητά τους ,το κάθε χαρτόνι έχει διαφορετικό χρώμα.
- Δίνουν ό,τι σχήμα θέλουν στο χαρτόνι τους (αστέρι, καρδιά, ήλιος, σύννεφο....)

- Γράφουν πάνω στο αστέρι 8-10 χαρακτηριστικά της ταυτότητάς τους, συζητώντας ανά τετράδα.

Αποτελέσματα της δραστηριότητας

- Αντιλαμβάνονται τα της ταυτότητά τους.
- Κατανοούν ότι καθένας είναι μοναδικός και φωτεινός.

2^η Δραστηριότητα: Τίτλος Συγκρίνουμε τις ταυτότητές μας

Διάρκεια: 25΄

Είδος δραστηριότητας: συζήτηση, ομαδοσυνεργατική, τετράδες, ομάδες χαμηλόφωνης συζήτησης

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ρόλος του εκπαιδευτικού: διδακτικός, ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός, , συντονιστικός, διαμεσολαβητικός.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

- Καλούμε τους μαθητές να συγκρίνουν τα στοιχεία της ταυτότητάς τους. Σε δεύτερο επίπεδο μπορούν να σχολιάσουν το σχήμα και το χρώμα της ταυτότητάς τους. Αν βρουν κάποιον/α με τον οποίο/α έχουν κάποιο κοινό χαρακτηριστικό, τότε θα πρέπει να γράφουν το όνομά του/της δίπλα στο χαρακτηριστικό (π.χ. αν ο Γιάννης και ο Παναγιώτης έχουν κοινό χαρακτηριστικό το ποδόσφαιρο, τότε θα πρέπει να γράψουν τα ονόματά τους δίπλα στο χαρακτηριστικό αυτό).
- Αφιερώνουμε 15 λεπτά σε αυτό.
- Ακολουθεί συζήτηση
- Μπορούμε να θέσουμε ερωτήσεις, όπως:

Ποιες πλευρές της ταυτότητας ήταν κοινές σε πολλά παιδιά και ποιες ήταν μοναδικές;

Πόσο ίδιοι και πόσο διαφορετικοί είναι οι άνθρωποι σε μια ομάδα; Οι άνθρωποι έχουν περισσότερα κοινά ή διαφορετικά στοιχεία μεταξύ τους;

Αφιερώνουμε 10 λεπτά στην παραπάνω συζήτηση.

Ενέργειες μαθητή:

- Συζήτηση ,ανταλλαγή απόψεων, καταιγισμός ιδεών.

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Υπολογιστής, βιντεοπροβολέας,

Αποτελέσματα της δραστηριότητας

- Αντιλαμβάνονται ότι έχουν πολλά κοινά σημεία μεταξύ τους
- Κατανοούν ότι περισσότερα είναι αυτά που τους ενώνουν από αυτά που τους χωρίζουν, αφού κάθε ταυτότητα έχει πολλά ονόματα μαθητών γραμμένα πάνω της.

2η διδακτική ώρα

1η Δραστηριότητα: Τίτλος Γεννιόμαστε με την ταυτότητά μας, ή είναι επίκτητη

Διάρκεια: 20

Είδος δραστηριότητας: συζήτηση, ομαδοσυνεργατική, τετράδες, ομάδες χαμηλόφωνης συζήτησης

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός,, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

- Ζητάμε από τους μαθητές να μιλήσουν σε προσωπικό επίπεδο. Μπορούμε να θέσουμε ερωτήσεις, όπως:
- Πόσο ίδιοι και πόσο διαφορετικοί είναι οι άνθρωποι σε μια ομάδα; Οι άνθρωποι έχουν περισσότερα κοινά ή διαφορετικά στοιχεία μεταξύ τους;
- Συζητάμε ομαδικά τις πλευρές της ταυτότητάς μας που επιλέγουμε και αυτές με τις οποίες γεννιόμαστε. Δημιουργούμε δύο λίστες αντίστοιχα στον πίνακα και τις ταξινομούμε.

Πλευρές της ταυτότητας που επιλέγουμε (όνομα, φίλοι, εξωσχολικές δραστηριότητες, αγαπημένη μουσική, τρόπος ντυσίματος, ποδοσφαιρική ομάδα).

Πλευρές της ταυτότητας με τις οποίες έχουμε γεννηθεί (φύλο, ηλικία, ύψος, χρώμα ματιών).

- Ευαισθητοποίηση των μαθητών για την αποδοχή της διαφορετικότητας. Αναφορά στην ταινία σχετικά με το ολοκαύτωμα και τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας ως αποτέλεσμα του ρατσισμού και της διαφορετικότητας. Αναφορά στη γενοκτονία που συντελέστηκε στην Αφρική κατά την περίοδο της αποικιοκρατίας.

Ενέργειες μαθητή:

- Συζήτηση ,ανταλλαγή απόψεων, προβληματισμός.
- Διαβάζουν το προοίμιο της Οικουμενικής Διακήρυξης και γράφουν στον πίνακα φράσεις-συμπεράσματα . Μπορούν να τα γράψουν και πάνω στην ταυτότητά τους.

-Οικουμενικότητα για όλους τους ανθρώπους

-Όλοι οι άνθρωποι έχουν αξία

-Ισότητα και δικαιοσύνη για όλους

-Αξιοπρέπεια και σεβασμός για όλους

-Προστασία των ανθρώπων από την κακομεταχείριση

Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Υπολογιστής, βιντεοπροβολέας

Αποτελέσματα της δραστηριότητας:

- Αντιλαμβάνονται ότι είμαστε διαφορετικοί και γι αυτό μοναδικοί.
- Κατανοούν ότι ο σκοπός του διαφορετικού χρώματος μαρκαδόρου είναι για να δείξει τη διαφορετικότητα του κάθε ατόμου και κυρίως ότι στην ομάδα χωρούν όλα τα χρώματα και οι αποχρώσεις.
- Κατανοούν ότι είμαστε όλοι ανθρώπινα όντα και έχουμε δικαιώματα, τα οποία δεν μπορούν να χαριστούν ή να αφαιρεθούν εξαιτίας της φυλής, του χρώματος, της ιδιοκτησίας, της γέννησης ή άλλης ιδιότητας.
- Συνειδητοποιούν ότι στο ρατσισμό οφείλονται εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.
- Αντιλαμβάνονται τέλος ότι οφείλουν να αναγνωρίζουν τη ρατσιστική συμπεριφορά, να αντιστέκονται σ αυτήν και να εισηγούνται λύσεις για την αντιμετώπισή της.

2η δραστηριότητα **Τίτλος Σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα**

Διάρκεια: 25

Είδος δραστηριότητας: συζήτηση, ομαδοσυνεργατική, τετράδες, ομάδες χαμηλόφωνης συζήτησης.

Οργάνωση τάξης: εργασία σε ομάδες

Ρόλος του εκπαιδευτικού: ενθαρρυντικός, υποστηρικτικός, συμβουλευτικός,, συντονιστικός, διαμεσολαβητικός

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Δίνουμε στην τάξη εικόνες από το ολοκαύτωμα. Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες και ζητάμε να δημιουργήσουν μια λίστα με ό,τι πιστεύουν ότι έχει αφαιρεθεί από τους ανθρώπους που απεικονίζονται(π.χ φαγητό,ρούχα,ελευθερία, αξιοπρέπεια...)

Αναφέρουμε ότι αυτές οι αξίες θεμελιώδους σημασίας είναι γνωστές ως ανθρώπινα δικαιώματα

Στην ολομέλεια πραγματοποιούμε ένα καταιγισμό ιδεών για το τι σημαίνει δικαίωμα.

Ζητάμε από τις ομάδες να γράψουν έναν ορισμό για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Εξηγούμε στους μαθητές πως μετά το ολοκαύτωμα οι ηγέτες του κόσμου συνήλθαν στον ΟΗΕ και προσπάθησαν να βρουν τρόπους αποφυγής παρόμοιων κτηνωδιών στο μέλλον. Έτσι γεννήθηκε η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ζητάμε από τους μαθητές να συνεχίσουν τις παρακάτω φράσεις:

-Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι.....

-Μερικές από τις αξίες ,στις οποίες στηρίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα ,είναι....

Τέλος οι μαθητές μπορούν να ζωγραφίσουν, να σκεφτούν τραγούδια,ή να φτιάξουν σε μικρές ομάδες με τα σώματά τους ακίνητες εικόνες και να τις παρουσιάσουν στην ολομέλεια.

Ενέργειες μαθητή:

- Συζήτηση ,ανταλλαγή απόψεων, προβληματισμός.
- Γράφουν σε κάρτες τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και ποιες είναι οι θεμελιώδεις αξίες στις οποίες στηρίζονται.
- Ζωγραφίζουν,σκέφτονται τραγούδια, παρουσιάζουν με τα σώματά τους ακίνητες εικόνες.
- Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο, εργαλεία, πηγές: Υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, χαρτόνια μαρκαδόροι .

Αποτελέσματα της δραστηριότητας

- Κατανοούν ότι είμαστε όλοι ανθρώπινα όντα και έχουμε δικαιώματα, τα οποία δεν μπορούν να χαριστούν ή να αφαιρεθούν εξαιτίας της φυλής, του χρώματος, της ιδιοκτησίας, της γέννησης ή άλλης ιδιότητας.
- Συνειδητοποιούν ότι στο ρατσισμό οφείλονται εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.
- Αντιλαμβάνονται τέλος ότι οφείλουν να αναγνωρίζουν τη ρατσιστική συμπεριφορά, να αντιστέκονται σ αυτήν και να εισηγούνται λύσεις για την αντιμετώπισή της.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το εγκεκριμένο σχέδιο δράσης Erasmus+ συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το περιεχόμενο του εγγράφου είναι αποκλειστική ευθύνη του εκπαιδευτικού φορέα υλοποίησης του προγράμματος Erasmus+ και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εθνική Μονάδα Συντονισμού Erasmus+ ΙΚΥ είναι υπεύθυνες για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που αναφέρονται.